

AAA_3009#01#Q16#01 Eduman testinin sualları**Fənn : 3009 İstehsal və tədavül xərcləri**

1 Neft emalı sənayesində əsas məhsul vahidinin maya dəyəri hansı üsulun köməkliyi ilə kalkulyasiya olunur:

- Xərclərin mütənasib bölüşdürülməsi üsulu
- Normativ üsul
- Birbaşa hesablamalar üsulu
- Kombinəlaşdırilmiş üsul
- Xərclərin yanan məhsullara aid edilməsi üsulu

2 Bütün xərclərin faktiki məhsul istehsalı həcminə bölünməsinə nəzərdə tutan üsul:

- Xərclərin mütənasib bölüşdürülməsi üsulu
- Xərclərin toplanılması üsulu
- Birbaşa hesablamalar üsulu
- Kombinəlaşdırilmiş üsul
- Xərclərin yanan məhsullara aid edilməsi üsulu

3 . Kalkulyasiya etmənin üsullarının hər birinin tətbiqinin qeyri – mümkün olduğu yaxud maya dəyərinin real hesablanmasının təmin etmədiyi şəraitdə bir neçə üsulun üzvi əlaqələndirilməsini nəzərdə tutur

- Xərclərin mütənasib bölüşdürülməsi üsulu
- Normativ üsul
- Birbaşa hesablamalar üsulu
- Kombinəlaşdırilmiş üsul
- Xərclərin yanan məhsullara aid edilməsi üsulu

4 Bu üsul kalkulyasiya etmənin digər üsullarının paralel tətbiqini nəzərdə tutur:

- Xərclərin mütənasib bölüşdürülməsi üsulu
- Normativ üsul
- Birbaşa hesablamalar üsulu
- Kombinəlaşdırilmiş üsul
- Xərclərin yanan məhsullara aid edilməsi üsulu

5 Neft emalı sənayesində hansı üsul ilə məhsulların maya dəyəri hesablanır:

- Normativ üsul
- Birbaşa hesablamalar üsulu
- Kombinəlaşdırilmiş üsul
- Xərclərin yanan məhsullara aid edilməsi üsulu
- Xərclərin mütənasib bölüşdürülməsi üsulu

6 Neft emalı sənayesində məhsulun hər bir növünün maya dəyəri hansı üsulun köməkliyi ilə müəyyən edilir:

- Xərclərin mütənasib bölüşdürülməsi üsulu
- Normativ üsul
- Birbaşa hesablamalar üsulu
- Kombinəlaşdırilmiş üsul

- Xərclərin yanan məhsullara aid edilməsi üsulu

7 Aşağıdakı ifadələrdən hansı yanlıştır:

- normativ üsul norma və normativlərə əsaslanır.
 Normativ üsul xərclərin uçotu obyektə həmcins əmtəələr qrupu olan əmtəələrə tətbiq edilir
 Normativ üsulda xərclərin uçotu normativ metodla təşkil edilir
 Normativ üsul əsasən kimya, metallurgiya və digər bu tip sahələrdə tətbiq olunur
 Hamısı doğrudur

8 Məhsulun maya dəyərini formalaşmasının ümumi prinsip deyil

- Təkrar istehsal prosesində xərclərin ödənilməsi
 İstehsal xərclərinin maya dəyərindəki rolunun düzgün qiymətləndirilməsi
 Müəssisənin xərclərinin təsərrüfat fəaliyyəti sferası üzrə ciddi məhdudlaşdırılması
 Faktiki xərclərin tam uçotu
 Məhsul istehsalı xərclərinin müəyyən vaxt müddəti ilə birbaşa əlaqəsi

9 Aşağıdakılardan hansı maya dəyərini formalaşmasının əsas prinsipidir:

- Bütün variantlar doğrudur.
 Müəssisənin xərclərinin təsərrüfat fəaliyyəti sferası üzrə ciddi məhdudlaşdırılması
 Xərclərin istehsal və tədavül prosesləri ilə bilavasitə əlaqəsi
 Təkrar istehsal prosesində xərclərin ödənilməsi
 Faktiki xərclərin tam uçotu

10 Hansılar maya dəyərini formalaşmasının əsas prinsip deyil

- heç biri
 Müəssisə xərclərinin təsərrüfat fəaliyyəti sferası üzrə ciddi məhdudlaşdırılması
 Xərclərin istehsal və tədavül prosesləri ilə bilavasitə əlaqəsi
 Təkrar istehsal prosesində xərclərin ödənilməsi
 Faktiki xərclərin tam uçotu

11 Maya dəyərini formalaşmasının əsas prinsip kimi götürülə bilməz:

- Təkrar istehsal prosesində xərclərin ödənilməsi
 istehsal xərclərinin uçotu
 Xərclərin istehsal və tədavül prosesləri ilə bilavasitə əlaqəsi
 Faktiki xərclərin tam uçotu
 Xərclərin istehlak və tədavül prosesləri ilə bilavasitə əlaqəsi

12 Xərclərin doğru təsnifləşdirilməsini göstərin:

- Planlaşdırılan və proqnozlaşdırılan xərclər
 Cari və faktiki xərclər
 Alternativ və son hədd xərcləri
 istehsal və qeyri – istehsal xərcləri
 Sabit və üstəlik xərclər

13 İstehsal xərcləri

- Doğru cavab yoxdur
 İstehsal maya dəyərini təşkil edir
 Tədavül xərcləri ilə birlikdə məhsulun dəyərini təşkil edir
 Sex maya dəyərini təşkil edir

- Ümumi təsərrüfat xərcləri ilə birlikdə istehsal maya dəyərini təşkil edir

14 İstehsal xərcləri ilə qeyri istehsal xərclərinin məcmusu bərabərdir:

- Məhsulun maya dəyərini hesablanması, ehtiyat və mənfəətin qiymətləndirilməsi xərclərinə
- Sex maya dəyərini
- Tədavül xərclərinə
- Məhsulun reallaşdırılması xərclərinə
- Tam maya dəyərini

15 Məhsulun maya dəyərini hesablanması və, ehtiyat və mənfəətin qiymətləndirilməsi nöqtəyindən nəzərdən xərclər bölünür:

- Cari və faktiki xərclərə
- tənzimlənən və tənzimlənməyən xərclərə
- Birbaşa və dolaylı xərclərə
- Sabit və dəyişən xərclərə
- Son hədd və artan xərclərə

16 Yarım fabrikat və qeyri - yarım fabrikat variantları vasitəsilə aparılır:

- Kalkulyasiya normalarına məcmu uçotunun tətbiqi xərclərinin sistemləşdirilməsi
- İstehsal xərclərinin məcmu uçotunun tətbiqi xərclərinin sistemləşdirilməsi
- Tədavül xərclərinin məcmu uçotunun tətbiqi xərclərinin sistemləşdirilməsi
- İstehsal və tədavül xərclərinin məcmu uçotunun tətbiqi xərclərinin sistemləşdirilməsi
- Ümumi təsərrüfat xərclərinin məcmu uçotunun tətbiqi xərclərinin sistemləşdirilməsi

17 Enerji müəssisələrində yanacaqın Franko-stansiya təyinat qiyməti ibarətdir:

- bütün cavablar doğrudur
- franko-stansiya göndərmə qiymətindən
- rütubətlik normalarından kənarlaşmalar üzrə qiymətə güzəşt və də əlavələrin cəmindən
- dəmir yolu və su fraxtı tarifindən
- stansiya-lövbər təyinat qədər başqa xərclərdən

18 Xərclərin hər bir sex üzrə aparılması və yarım fabrikatlar bir istehsal bölməsindən digərinə ötürülməsi vəziyyətinin nəzərə alınmasını əks etdirən variant:

- Yarım fabrikat və qeyri – yarım fabrikat
- Yarım fabrikat
- Qeyri – yarım fabrikat
- Tam fabrikat
- Yarım fabrikat və tam fabrikat

19 Bu variantın tətbiqi zamanı yarım fabrikatın maya dəyəri müəyyən edilmir, ancaq hazır məhsulun maya dəyəri hesablanır

- Yarım fabrikat və qeyri – yarım fabrikat
- Yarım fabrikat
- Qeyri – yarım fabrikat
- Tam fabrikat
- Yarım fabrikat və tam fabrikat

20 Bu variantın tətbiqi zamanı hər bir sexin xərci hazır məhsul buraxılışında iştirak payı kimi qiymətləndirilir:

- Yarım fabrikat və qeyri – yarım fabrikat
- Yarım fabrikat
- Qeyri – yarım fabrikat
- Tam fabrikat
- Yarım fabrikat və tam fabrikat

21 Elektrik və istilik enerjini istehsal edən istilik elektrik stansiyalarında əsas istehsalın uçotunun obyektlərinə aiddir: (səhvi qeyd edin)

- enerjinin ötürülmə - daşınma mərhələləri.
- Yanacaq- nəql etmə mərhələsi;
- qazanxana və maşın (mexanizm) mərhələlər;
- elektrik sexi;
- istilik şöbəsi;

22 İri su elektrik stansiyalarında Xərclər qruplaşdırılır: (Səhvi qeyd edin)

- bütün cavablar səhvdir.
- hidravlik texniki sex üzrə
- turbin sex üzrə;
- elektrotexniki sex üzrə;
- istilik şöbəsi üzrə;

23 Daşınmada uçotun obyektləri bunlardır:

- bütün cavablar səhvdir.
- yüksək gərginlikli (voltage) enerjisinin ötürməsinin hava xətlərinin saxlanması;
- yeraltı kabeli xətlərinin xətlərinin saxlanması;
- aşağı gərginlikli (voltage) enerjisinin ötürməsinin hava xətlərinin saxlanması;
- bütün cavablar doğrudur;

24 Elektrik stansiyalarında seksiz idarəetmə strukturu ilə xərclərin uçot obyektinə aiddir:

- bütün cavablar səhvdir.
- yüksək gərginlikli (voltage) enerjisinin ötürməsinin hava xətləri;
- yeraltı kabeli xətləri;
- aşağı gərginlikli (voltage) enerjisinin ötürməsinin hava xətləri;
- bütövlükdə elektrik stansiyası;

25 Yanacaq-nəqliyyat sex xərclərinə aiddir: (Səhvi qeyd edin)

- bütün cavablar səhvdir.
- yanacağın onun qəbulu məntəsindən yanacaq anbarına və ya qazanxananın boşaldılma qurğularına çatdırma xərcləri;
- yüklə və boşaldılma da daxil olmaqla yanacağın anbardan boşaltma qurğularına ötürməsi xərcləri;
- yanacağın saxlanması anbarlarının saxlanmasına və yanacaq- nəqliyyat sex xərcləri;
- yanacaq hazırlama proseslərinə xərclər də daxil olmaqla yanacağın mexaniki verilməsi ilə bağlı xərclər;

26 Elektrik enerjisi sənayesində hansı məhsul vahidinin maya dəyəri hesablanılır?

- hesabat məhsulu (elektrik enerjisi və ya istilik)
- buraxılan məhsul (elektrik enerjisi və ya istilik)
- faktiki məhsul (elektrik enerjisi və ya istilik)
- faktiki məhsul (elektrik enerjisi və ya istilik)
- planlı məhsul (elektrik enerjisi və ya istilik)

27 Enerjinin maya dəyərini fərqləndirici cəhəti nədir?

- dispetçer sistemin ayrı-ayrı stansiyalarında əmtəələrin malların istehsal həcmi məhdudiyətliyi ilə bağlı olunan xərclərin olması
- dispetçer enerjisi sistemin ayrı-ayrı stansiyalarında əmtəələrin malların istehsal həcmi məhdudiyətliyi ilə bağlı olunan xərclərin olması
- metallurjiya müəssisələrində güc ehtiyatının saxlanması üzrə xərclərin olması
- informasiya şəbəkələrində güc ehtiyatının saxlanması üzrə xərclərin olması
- maşınqayırma müəssisələrində güc ehtiyatının saxlanması üzrə xərclərin olması

28 Elektrik və istilik enerjisinin istehsalı tələb edilən istehsal amillərinin əlaqəsini güman edir və bunun əldə edilməsi elektrik stansiyalarından hansı xərclər tələb edir?

- eyni zamanlı) və işə müd
- eyni zamanlı və faktiki
- eyni zamanlı və hesabat
- eyni zamanlı və plan

29 Enerjinin maya dəyərini fərqləndirici cəhəti nədir?

- dispetçer sistemin ayrı-ayrı stansiyalarında əmtəələrin malların istehsal həcmi məhdudiyətliyi ilə bağlı olunan xərclərin olması.
- elektrik stansiyalarında güc ehtiyatının saxlanması üzrə xərclərin olması
- metallurjiya müəssisələrində güc ehtiyatının saxlanması üzrə xərclərin olması
- informasiya şəbəkələrində güc ehtiyatının saxlanması üzrə xərclərin olması
- maşınqayırma müəssisələrində güc ehtiyatının saxlanması üzrə xərclərin olması

30 Enerjinin maya dəyərini fərqləndirici cəhəti nədir?

- dispetçer sistemin ayrı-ayrı stansiyalarında əmtəələrin malların istehsal həcmi məhdudiyətliyi ilə bağlı olunan xərclərin olması.
- şəbəkələrdə güc ehtiyatının saxlanması üzrə xərclərin olması
- metallurjiya müəssisələrində güc ehtiyatının saxlanması üzrə xərclərin olması
- informasiya şəbəkələrində güc ehtiyatının saxlanması üzrə xərclərin olması
- maşınqayırma müəssisələrində güc ehtiyatının saxlanması üzrə xərclərin olması

31 Enerjinin, onun ötürülməsinin və paylaşdırılmasının plan maya dəyərlərinə qeyri-məhsuldar xərclər nə aid edilmir:

- süni azalmanın normaları çərçivəsində maliyyə dəyərlərinin hesabdan silməsi
- təbii azalma normaları çərçivəsində əmtəə-maddi aktivlərin xərclərinin hesabdan silməsi
- süni azalma normaları çərçivəsində əmtəə-maddi aktivlərin xərclərinin hesabdan silməsi
- süni azalma
- təbii azalma normaları çərçivəsində maliyyə aktivlərin xərclərinin hesabdan silməsi

32 Elektrik stansiyalarında kalkulyasiya vahidi nədir

- 1kVts və 1Qkal ötürülmə və paylaşdırma maya dəyəri müəyyən edilmir.
- 1kVts və elektrik stansiyası kollektorlarından toplayıcılardan, buraxılan 1Qkal istehsal maya dəyəri
- 1kVts və elektrik stansiyası kollektorlarından toplayıcılardan, buraxılan 1Qkal Tam maya dəyəri
- istehlakçılar üçün buraxılan faydalı (itkilərlə) 1 kVts və 1 Qkal tam maya dəyəri
- istehlakçılar üçün buraxılan faydalı (itkilərlə) istehsal maya dəyəri

33 AO --energo şirkəndə kalkulyasiya vahidi nədir

- 1kVts və 1Qkal ötürülmə və paylaşdırma maya dəyəri müəyyən edilmir.

- 1kVts və elektrik stansiyası kollektorlarından toplayıcılardan, buraxılan 1Qkal istehsal maya dəyəri
- 1kVts və elektrik stansiyası kollektorlarından toplayıcılardan, buraxılan 1Qkal Tam maya dəyəri
- istehlakçılar üçün buraxılan faydalı (itkilərlə) 1 kVts və 1 Qkal tam maya dəyəri
- istehlakçılar üçün buraxılan faydalı (itkilərlə) istehsal maya dəyəri

34 Enerjinin, onun ötürülməsinin və paylaşdırılmasının plan maya dəyərlərinə qeyri-məhsuldar xərclər nə aid edilmir:

- süni azalmanın normaları çərçivəsində maliyyə dəyərlərinin hesabdan silməsi
- təbii azalma
- süni azalma normaları çərçivəsində əmtəə-maddi aktivlərin xərclərinin hesabdan silməsi
- süni azalma
- təbii azalma normaları çərçivəsində maliyyə aktivlərin xərclərinin hesabdan silməsi

35 Elektrik və istilik şəbəkələri üçün enerjinin kalkulyasiya obyektı nədir:

- enerji paylaşdırılmal; və ötürmənin maya dəyəri;
- elektrik və istilik enerjisinin istehsal maya dəyəri;
- istehlakçılara buraxılan faydalı elektrik və istilik enerjisi maya dəyəri
- istehsal elektrik və istilik enerjisinin həcmi ;
- nüvə istilik enerjisinin istehsalının həcmi ;

36 Enerji idarəetmə (enerji satışı) üçün enerjinin kalkulyasiya obyektı nədir

- enerji paylaşdırılmal və ötürmənin maya dəyəri;
- elektrik və istilik enerjisinin İstehsal maya dəyəri;
- istehlakçılara buraxılan faydalı elektrik və istilik enerjisi maya dəyəri
- istehsal elektrik və istilik enerjisinin həcmi ;
- nüvə istilik enerjisinin istehsalının həcmi ;

37 Elektrik stansiyalarında kalkulyasiya vahidi nədir

- 1kVts və 1Qkal ötürülmə və paylaşdırma maya dəyəri müəyyən edilmir.
- 1kVts və elektrik stansiyası kollektorlarından toplayıcılardan, buraxılan 1Qkal istehsal maya dəyəri
- 1kVts və elektrik stansiyası kollektorlarından toplayıcılardan, buraxılan 1Qkal Tam maya dəyəri
- istehlakçılar üçün buraxılan faydalı (itkilərlə) 1 kVts və 1 Qkal tam maya dəyəri
- istehlakçılar üçün buraxılan faydalı (itkilərlə) istehsal maya dəyəri

38 Elektrik stansiyaları üçün enerjinin kalkulyasiya obyektı nədir :

- enerji paylaşdırılmal və ötürmənin maya dəyəri;
- elektrik və istilik enerjisinin istehsal maya dəyəri;
- istehlakçılara buraxılan faydalı elektrik və istilik enerjisinin maya dəyəri
- istehsal elektrik və istilik enerjisinin həcmi ;
- nüvə istilik enerjisinin istehsalının həcmi ;

39 Qeyri- yarım fabrikat variantı zamanı

- Doğru cavab yoxdur
- Hər bir sexin xərci hazır məhsul buraxılışında iştirak patı kimi qəbul edilir
- Yarım fabrikatların maya dəyəri müəyyən edilir
- Hazır məhsulun maya dəyəri müəyyən edilmir
- Yarım fabrikatlar və tam fabrikatların optimal nisbəti müəyyən edilir

40 Yarım fabrikat variantı:

- Yarım fabrikatların bir istehsal bölməsindən digərinə ötürülməsi vəziyyətinin həzə alınmasına əks etdirir
- Yalnız son məhsulun deyil, həm də xüsusi istehsal yarım fabrikatlarının maya dəyərinin müəyyən edilməsinə əsaslanır
- Hər bir sexin xərci hazır məhsul buraxılışında iştirak payı kimi qəbul edilir
- Yarım fabrikatların maya dəyəri müəyyən edilmir
- Xərclərin hər bir sex üzrə aparılmasına əsaslanır

41 Yarım fabrikat variantı:

- Doğru cavab yoxdur
- Hazır məhsulun maya dəyərinin müəyyən edilməsi üçün zəruridir
- Xərclərin hər bir sex üzrə uçotunun aparılması üçün zəruridir
- Yarım fabrikatların kənara reallaşdırılması nəticələrinin müəyyən edilməsi üçün zəruridir
- Hər bir sexin xərci hazır məhsul buraxılışında iştirak payı kimi qəbul edilməsi zəruridir

42 Qazanxana sexinin xərclərinə aiddir: (səhvi qeyd edin)

- qazanxana və istilik ölçmə laboratoriyalarının xərcləri.
- sərf olunan yanacaqın dəyəri;
- su hazırlığı və suyun kimyəvi təmizlənməsi xərcləri;
- zərərlərin tutulması və zərərlərin ləğv edilməsi;
- yanacağın onun qəbulu məntəsindən yanacaq anbarına və ya qazanxananın boşaldılma qurğularına çatdırma xərcləri;

43 Qazanxana xərclərinə aid deyildir:

- zərər udma və zərər ləğvetmə.
- qazanxana və istilik ölçmə laboratoriyalarının xərcləri;
- yanacağın mexaniki verilməsinin bütün qurğularının saxlanılmasına, istismarına və cari təmirinə çəkilən xərclər;
- sərf olunan yanacaqın dəyəri;
- su hazırlığı və suyun kimyəvi təmizlənməsi xərcləri;

44 Maşın, elektrik sexləri və istilikləşdirmə sahələri uçota alır:

- su hazırlığı və suyun kimyəvi təmizlənməsi xərcləri.
- yüklə və boşaldılma da daxil olmaqla yanacağın anbardan boşaltma qurğularına ötürməsi xərcləri;
- yanacağın onun qəbulu məntəsindən yanacaq anbarına və ya qazanxananın boşaldılma qurğularına çatdırma xərcləri;
- yanacağın saxlanması anbarlarının saxlanmasına və yanacaq- nəqliyyat sex xərcləri;
- istismar, cari təmir və amortizasiya xərcləri;

45 Enerjinin tam maya dəyəri aşağıdakılardan ibarətdir: (Səhvi qeyd edin)

- yanacağın mexaniki verilməsinin bütün qurğularının saxlanılmasına, istismarına və cari təmirinə çəkilən xərclər.
- stansiyalarda enerjinin sənaye maya dəyəri;
- elektrik və istilik şəbəkələrində enerji ötürülməsinin və paylaşdırmasının sənaye maya dəyəri;
- regional elektrik idarəetmə aparatının saxlanması və regional elektrik idarəetmə istehsal xidmətlərinin saxlanması xərcləri;
- qarışıq enerji sistemindən blok stansiyalarından alınan enerjinin dəyəri;

46 Ayrı-ayrı elektrik stansiyalarında şərti yanacaq vahidinin qiyməti xeyli tərəddüd edə bilər. O asılıdır:

- bütün cavablar doğrudur
- yanacaq balansının strukturundan

- növlər üzrə təbii yanacaqın qiymət səviyyəsindən
- daşınma və dəmir yolu tariflərinin radiusundan
- yanacağın və istilik ekvivalentlərin keyfiyyətindən

47 Enerji müəssisələrində tətbiq edilən sadə kalkultasiya metodunun xüsusiyyətləri aşağıdakılardır:

- bütün cavablar səhvdir
- xərclər mərhələlər-sexlər üzrə toplanılır
- istehsalın əvvəlki mərhələsinin xərcləri sonrakı mərhələlərin xərclərinə daxil edilmir
- elektrik stansiyalarında enerji maya dəyəri ümumistansiyalı-ümumtəsərrüfat xərclərinin əlavə edilməsi ilə bütün sex-mərhələlərinin toplam xərcləridir;
- bütün cavablar doğrudur

48 Enerji müəssisələrində yanacağın qiyməti uçota alınır:

- bütün cavablar doğrudur
- franko-stansiya göndərmə
- franko-stansiya təyinat
- franko-anbar istehsalçı
- franko-anbar istehlakçı

49 üst torpaqların rekultivasiyası adı altında başa düşülür:

- bütün cavablar doğru deyildir.
- faydalı qazıntıların hasilatı nəticəsində zədələnən torpaqların bərpası üçün tədbirlər kompleksi;
- torpaqların məhsuldarlığının saxlanmasına və artımına kömək edən tədbirlər kompleksi;
- torpaq örtüyünün bütövlüyünün pozulmasına səbəb olan işlər nəticəsində zədələnən torpaqların bərpası üzrə tədbirlər kompleksi;
- bütün cavablar doğrudur.

50 Xərc maddələrinin tipik nomenklaturasının tətbiqi imkan yaradır:

- Doğru cavab yoxdur
- Sənayenin müxtəlif sahələrində məhsulun maya dəyərini təşkil edən xərclərin mahiyyət etibarilə vahidliyinin təmin edilməsinə
- Əsas xərc maddələrinin sahəni qruplaşdırılması aspektlərinin müəyyən olunmasına
- Maya dəyərinin kalkulyasiyasının və xərclərin analitik uçotunun təşkilinə
- Müəssisə daxilində xərclərin quruluşunun təhlilinə

51 Üst yerlər kimi başa düşülür:

- yuxarıda sadalananların hamısı.
- iqtisadi qiymətliliyini itirən yerlər;
- relyefin dəyişikliyi ilə əlaqədar ətraf mühitə mənfi təsirin mənbəyi olan yerlər;
- torpaq örtüyünün dəyişikliyi ilə əlaqədar ətraf mühitə mənfi təsirin mənbəyi olan yerlər;
- mədənlərin fəaliyyəti və kəsiklər nəticəsində hidroloji rejimin dəyişikliyi ilə əlaqədar ətraf mühitə mənfi təsirin mənbəyi olan yerlər;

52 Kömür sənayesində yekun uçotun metodikasası : (Yanlış qeyd edin)

- bütün cavablar doğrudur.
- istehsalın spesifik xüsusiyyətləri ilə müəyyən edilir;
- güman edilir ki, uçot məlumatları məhsulun maya dəyərlərinin kalkulyasiyası üçün istifadə edilir.
- buraxılan məhsulun növü ilə müəyyən edilir;
- güman edilir ki, mədənlərdə ümummədən xərclərinin müəyyən bir hissəsinin əks etdiriləcəyi istehsal maya dəyəri hesablanılır;

53 Kömür sənayesində istehsalat birlikləri üzrə məhsul tam maya dəyəri:

- istehsal xərclərinin tam məbləği mədən üzrə kömür hasilatının maya dəyərinə vurulur
- istehsal xərclərinin tam məbləğindən mədən üzrə kömür hasilatının maya dəyəri çıxılır;
- istehsal xərclərinin tam məbləğinə mədən üzrə kömür hasilatının maya dəyəri əlavə edilir;
- ümumbirlik və ümumi istehsal xərclərinin istehsal maya dəyərinin cəmləməsi yolu ilə;
- istehsal xərclərinin tam məbləği mədən üzrə kömür hasilatının maya dəyərinə bölünür;

54 kömür hasilatının artımının stimullaşdırılması məqsədi ilə kömür tədarükçülərinin kömür sənayesinin istehsal müəssisələri ilə boşaldılan kömür və kömür zənginləşdirən məhsullar üzrə hesablamaları üçün tətbiq edilir:

- yuxarıda sadalananların hamısı.
- əmtəə vergiləri də daxil olmaqla topdan satış qiymətləri;
- hesablaşma qiymətləri;
- astana qoruyucu qiymətləri;
- girov qiymətləri;

55 Boşaldılan kömür və kömür zənginləşdirən məhsullar üçün hesablaşma qiymətləri təyin edir:

- bütün cavablar doğrudur.
- istehsal struktur bölmələri üzrə;
- məhsulun hər bir çeşidi üzrə;
- hər bir müəssisə və mədəndə onların maya dəyərlərinin nəzərə alınması üzrə;
- ümummədən xərclərinin yaranma yerləri obyektləri üzrə;

56 Mədənlərdə mövcud olan xərclərin yekun uçotu sistemi: (Yanlış qeyd edin)

- zəruri olduqda hər bir briqada üzrə faktiki xərcləri normativ xərclərlə müqayisə etməyi güman edir.
- kömür hasilatının maya dəyərinin kalkulyasiyası və təhlili üçün qısa müddətə məlumat əldə etməyə imkan verir;
- maya dəyəri formalaşmasının nəzarətin vəzifələrinə tam cavab vermir;
- sahələrin və başqa struktur bölmələrin işinin nəticələrini göstərməyə üçün imkan vermir;
- istehsalat prosesləri üzrə istehsalın təşkilat xarakteri və səviyyəsi üzrə ümumiləşdirməni etməyə imkan vermir

57 Kömür hasilatında xərclərin azalmanın əsas şərti:

- bütün cavablar doğrudur.
- texniki tərəqqi;
- dağ texnikasının istifadəsinin yaxşılaşdırılması;
- istehsalın ən rasional texnologiyasının tətbiqi;
- istehsalın təşkilatının müasirləşdirilməsi;

58 Sahələr və proseslər üzrə kömür hasilatı xərclərinin uçotu sistemi: (Səhv qeyd edin)

- Bütün cavablar səhvdir.
- torpağın çıxarılmasının bu və ya digər üsullarının iqtisadi effektivliyini müəyyən etməyə imkan verir;
- təşkilat-texniki tədbirlərin müxtəlif bölmələrinin maya dəyərinə təsiri aşkar etməyə imkan verir;
- istehsal proseslərinin mexanikləşdirməsinin və avtomatizasiyasının maya dəyərinə təsiri aşkar etməyə imkan verir;
- istehsal prosesləri üzrə istehsalın təşkilatının xarakteri və səviyyəsi üzrə ümumiləşdirmələr aşkar etməyə imkan vermir;

59 Dağ-mədən sənayesi başqa istehsallardan fərqlənir:

- bütün cavablar doğrudur.
- əhəmiyyətli materialtutumluğu ilə;
- əhəmiyyətli fondtutumluğu ilə;
- əhəmiyyətli enerjitutumluğu ilə;
- əhəmiyyətli əməktutumluğu ilə;

60 Faydalı qazıntıların dağ-mədən şərtləri: (səhvi qeyd edin)

- qayaların möhkəmliyi.
- filizli torpağın gücü və dərinliyi
- filizdə metalın olması
- istilikvermə qabiliyyəti
- su yolları

61 Yatağın ayrı-ayrı hissələrinin işlənmələri üçün nəzərdə tutulmuş Dağ-kapital işlərinin və dağ-mədən sənayesi texniki tikintilərin dəyəri:

- bütün cavablar doğrudur.
- Müvafiq ehtiyatların çıxarılması vaxtına qədər amortizasiya edilməlidir;
- ümumi müəyyən edilmiş qaydada mövcud normalar əsasında il ərzində onların strukturlarında dəyişikliyin nəzərə alınması ilə amortizasiya edilməlidir;
- müvafiq ehtiyatların çıxarılması vaxtına qədər amortizasiya edilməlidir
- ilin əvvəlinə aşınmaların çıxılması ilə əsas vəsaitlərin qalıq dəyərinin faydalı qazıntıların balans ehtiyatlarının qalan hissəsinə bölünməsilə hesablanır.

62 Dağ-mədən texniki qurğuları üzrə amortizasiya ayırmaları:

- ilin əvvəlinə aşınmaların çıxılması ilə əsas vəsaitlərin qalıq dəyərinin faydalı qazıntıların balans ehtiyatlarının qalan hissəsinə bölünməsilə hesablanır.
- ümumi müəyyən edilmiş qaydada mövcud normalar əsasında il ərzində onların strukturlarında dəyişikliyin nəzərə alınması ilə amortizasiya edilməlidir;
- Müvafiq ehtiyatların çıxarılması vaxtına qədər amortizasiya edilməlidir;
- fərdi tonlu dərəcələr əsasında amortizasiya edilməlidir;
- yataqların ehtiyatlarının emal ediləcəyi müddətə amortizasiya edilməlidir;

63 1 ton filiz ehtiyatına tonlu amortizasiya dərəcəsi hesablanır:

- Bütün cavablar yanlıştır.
- ilin əvvəlinə aşınmaların çıxılması ilə əsas vəsaitlərin qalıq dəyərinin faydalı qazıntıların balans ehtiyatlarının qalan hissəsinə vurması ilə;
- ilin əvvəlinə aşınmaların çıxılması ilə əsas vəsaitlərin qalıq dəyərinin faydalı qazıntıların balans ehtiyatlarının qalan hissəsinə bölünməsilə;
- ilin əvvəlinə aşınmaların çıxılması ilə əsas vəsaitlərin qalıq dəyərinin faydalı qazıntıların balans ehtiyatlarının qalan hissəsinin toplanması;
- ilin əvvəlinə aşınmaların çıxılması ilə əsas vəsaitlərin qalıq dəyərinin faydalı qazıntıların balans ehtiyatlarının qalan hissəsinin fərqi;

64 Ümumzavod və mummədən xərcləri bölünür: (səhvi qeyd edin)

- bütün cavablar doğrudur.
- məhsulun, işlərin və xidmətlərin ayrı növləri arasında;
- filizin hasilinin sex maya dəyəri və yerinə yetirilən dağ-kapital işlərə proporsional olaraq;
- filizin hasilinin mədən maya dəyəri və yerinə yetirilən dağ-kapital işlərə proporsional olaraq;
- filizin hasilinin karxana maya dəyəri və yerinə yetirilən dağ-kapital işlərə proporsional olaraq;

65 Faydalı qazıntıların xüsusiyyətindən və növündən asılı olmaq filizin çıxarılmaya hazırlığının aşağıdakı metodları tətbiq edilir: (səhvi qeyd edin)

- parılatma və qaradasiya.
- yuyulmaq və qızarmaq
- dağıtmaq və parçalaamaq
- qravitasiya zənginləşdirmə və üzgüçülləşdirmə (flotasiya)
- quru və yaş maqnit bölgü

66 Emal nəticəsində alınan müxtəlif məhsulların qruplaşdırılmasını çətinləşdirən amillərə aiddir:

- Doğru cavab yoxdur
- Çünki bu məhsulların hər biri müəyyən xalq təsərrüfatı əhəmiyyətinə malikdir
- Çünki məhsulların hər birinin maya dəyərində müxtəlif amillər daxildir
- Çünki bu məhsulların maya dəyəri ayrı-ayrı üsullarla kalkulyasiya olunur
- Çünki bu məhsulların kalkulyasiya vahidləri müxtəlifdir

67 Yanan məhsulların maya dəyəri:

- Birbaşa məhsulun qiymətinə təsir göstərir
- Kalkulyasiya olunmur
- Kalkulyasiya olunur
- Məhsulun maya dəyərində daxil edilir
- İstehsal maya dəyərində daxil edilir

68 Yanan məhsullar:

- Doğru cavab yoxdur
- Məhsulların tərkibindəki tullantılarla ayrılır
- Neft emalında ağır tullantılar yanan məhsullardır
- Neft emalında əsas məhsullarla paralel ayrılır
- Neft emalı sənayesində yüksək əhəmiyyətə malikdir

69 Katalizatorlara və digər kimyəvi vasitələrə çəkilən xərclər:

- Məhsulun keyfiyyətinə öz təsirini göstərir
- Son məhsulun maya dəyərində öz təsirini göstərir
- Ümumi təsərrüfat xərclərinə öz təsirini göstərir
- İstehsal maya dəyərində öz təsirini göstərir
- Sex maya dəyərində öz təsirini göstərir

70 Neft emalının dərinliyi:

- Amortizasiya xərclərinin azalmasına səbəb olur.
- Məqsədli məhsul çıxımının artmasına təmin edir
- Məqsədli məhsul çıxımının azaldılmasına xidmət edir
- Məhsulu maya dəyərində yüksəldilməsinə səbəb olur
- Amortizasiya xərclərinin artmasına səbəb olur

71 Neftçixarma sayəsində məhsullun maya dəyərində aşağı salınmasının əsas amili

- Doğru cavab yoxdur
- Neft emalının dərinliyidir
- Ağır tullantılardan düzgün və məqsədli istifadə olunmalıdır
- Yanakı məhsullardan düzgün istifadə etməkdir
- Amortizasiya xərclərinin aşağı salınmasıdır

72 Neftçixarma sənayesində sahənin məhsuldarlığını müəyyən etmək üçün:

- Əmtəlik məhsula çəkilən xərclər, material və amortizasiya xərclərinin birlikdə cəmdən əmtənin mövcud topdansatış qiymətləri çıxılır.
- Mövcud topdansatış qiymətləri ilə əmtəlik məhsula çəkilən xərclərdən material və amortizasiya xərcləri çıxılır
- Mövcud topdansatış qiymətlərindən material və amortizasiya xərcləri çıxılır
- Mövcud topdansatış qiymətlərindən əmtəlik məhsula çəkilən xərclər, material və amortizasiya xərcləri çıxılır
- Əmtəlik məhsula çəkilən xərclərdən material və amortizasiya xərcləri çıxılır

73 Neftçixarma sənayesində sahənin məhsuldarlığı

- Yamanı məhsulların keyfiyyəti ilə müəyyən edilir
- Xalis məhsulun kəmiyyəti ilə müəyyən edilir
- Xalis məhsulun keyfiyyəti ilə müəyyən edilir
- Ağır tullantıların kəmiyyəti ilə müəyyən edilir
- Ağır tullantıların keyfiyyəti ilə müəyyən edilir

74 Neftçixarma sənayesinin ağır tullantıları

- Doğru cavab yoxdur
- Yanacaqın ucuz növləridir
- Yanacaqın baha növləridir
- Neftçixarma sənayesində məhsuldarlığın artırılmasına kömək edir
- Yanakı məhsullar qrupuna daxildir

75 Neftçixarma sənayesində:

- Doğru cavab yoxdur
- Eyni bir texnoloji prosesdə xammaldan bir və ya iki adda məhsullar istehsal olunur.
- Eyni bir texnoloji prosesdə xammaldan çoxlu sayda məhsullar istehsal olunur
- Bir neçə texnoloji prosesdə xammaldan çoxlu sayda məhsullar istehsal olunur
- Bir neçə texnoloji prosesdə xammaldan bir və ya iki sayda məhsullar istehsal olunur

76 Neftçixarma sənayesi:

- Doğru cavab yoxdur
- Həsiledici sənaye sahələrinə daxildir
- Emaledici sənaye sahələrinə daxildir
- Həsiledici və emaledici sənaye sahələrinə daxildir
- Kənd təsərrüfatı sahəsinə daxil edilir

77 Aşağıdakılardan hansı maya dəyərinin müəyyən edilməsinin ümumi prinsipidir:

- Bitməmiş istehsalın dəyərinin müəyyən edilməsi
- Bitməmiş istehsalın yenidən istehsala cəlb olunması
- Bitməmiş istehsalın maya dəyərinin hesablanması
- Bitməmiş istehsalın maya dəyərinə daxil edilməsi
- Bitməmiş istehsalın qiymətləndirilməsi

78 Aşağıdakılardan hansı maya dəyərinin müəyyən edilməsinin ümumi prinsipidir:

- Heç biri
- Xərclərin məhsul istehsalındakı kəmiyyət və keyfiyyətin qiymətləndirilməsi
- Xərclərin məhsul istehsalı və bitməmiş istehsal arasında bölüşdürülməsi
- Xərclərin maya dəyərinə daxil edilməsi
- Xərcləri gəlir və mənfəət arasında bölüşdürülməsi

79 Aşağıdakılardan hansı maya dəyərinin müəyyən edilməsinin ümumi prinsipidir:

- Hər bir kalkulyasiya obyektinin kalkulyasiya vahidinin hesablanması
- Hər biri kalkulyasiya obyektinin dəyərinin və uçotu normativinin düzgün qiymətləndirməli
- Hər bir kalkulyasiya obyektinin maya dəyərinin və kalkulyasiya vahidinin hesablanması
- Hər bir kalkulyasiya obyektinin dəyərinin düzgün qiymətləndirilməsi
- Hər bir kalkulyasiya obyektinin maya dəyərinin hesablanması

80 Maya dəyərinin müəyyən edilməsinin ümumi prinsip deyil:

- bitməmiş istehsalın qiymətləndirilməsi
- Zayların maya dəyərinin müəyyən edilməsi
- Zayların dəyərinin qiymətləndirilməsi
- Dolay xərclərin, xərclərin uçotu obyektləri arasında bölüşdürülməsi
- Qaytarılan tullantıların qiymətləndirilməsi

81 Maya dəyərinin müəyyən edilməsinin ümumi prinsip deyil:

- Zayların maya dəyərinin müəyyən edilməsi
- İlkin xərclərin kalkulyasiya maddələri və xərclərin uçotu obyektləri üzrə qruplaşdırılması
- Maya dəyərinin müəyyən edilməsi və köməkçi istehsal məsrəflərinin əsas istehsal xərclərinə aid edilməsi
- Sonrakı xərclərin kalkulyasiya maddələri və xərclərin uçotu obyektləri üzrə qruplaşdırılması
- Dolay xərclərin, xərclərin uçotu obyektləri arasında bölüşdürülməsi

82 Maya dəyərinin müəyyən edilməsinin ümumi prinsip deyil:

- Hər bir kalkulyasiya obyektinin maya dəyərinin və kalkulyasiya vahidinin hesablanması
- Birbaşa xərclərin, xərclərin uçotu obyektləri arasında bölüşdürülməsi
- Dolay xərclərin, xərclərin uçotu obyektləri arasında bölüşdürülməsi
- Xərclərin məhsul istehsalı və bitməmiş istehsal arasında bölüşdürülməsi
- Bitməmiş istehsalın qiymətləndirilməsi

83 Maya dəyərinin müəyyən edilməsinin ümumi prinsip deyil:

- Xərclərin məhsul istehsalı və bitməmiş istehsal arasında bölüşdürülməsi
- Qaytarılan tullantıların maya dəyərinin hesablanması
- Dolay xərclərin, xərclərin uçotu obyektləri arasında bölüşdürülməsi
- Bitməmiş istehsalın qiymətləndirilməsi
- Zayların maya dəyərinin müəyyən edilməsi

84 Maya dəyərinin müəyyən edilməsinin ümumi prinsip deyil

- Xərclərin kalkulyasiya maddələri və xərclərin uçotu obyektləri üzrə qruplaşdırılması
- Xərcləri gəlir və mənfəət arasında bölüşdürülməsi
- Dolay xərclərin, xərclərin uçotu obyektləri arasında bölüşdürülməsi
- Bitməmiş istehsalın qiymətləndirilməsi
- Qaytarılan tullantıların qiymətləndirilməsi

85 Maya dəyərinin müəyyən edilməsinin ümumi prinsip deyil:

- Qaytarılan tullantıların qiymətləndirilməsi
- Hər bir kalkulyasiya obyektinin maya dəyərinin və kalkulyasiya vahidinin hesablanması
- Xərclərin məhsul istehsalı və bitməmiş istehsal arasında bölüşdürülməsi
- Maya dəyərinin müəyyən edilməsi və köməkçi istehsal məsrəflərinin əsas istehsal xərclərinə aid edilməsi
- Bitməmiş istehsalın qiymətləndirilməsi

86 Xərclərin uçotu və maya dəyərini kalkulyasiyası:

- Doğru cavab yoxdur
- İstehsal xərclərinin müəyyən edilməsi üzrə prosesin mərhələləridir
- Maya dəyərini müəyyən edilməsi üzrə prosesin mərhələləridir
- Tədavül xərclərinin müəyyən edilməsi üzrə prosesin mərhələləridir
- İstehsal və tədavül xərclərinin müəyyən edilməsi üzrə prosesin mərhələləridir

87 Xərclərin uçotu və maya dəyərini kalkulyasiyası istehsal xərclərinin müəyyən edilməsi üzrə prosesin mərhələləridir. Bu konsepsiyanın əsasında belə bir müddəa durur:

- Satış xərcləri istənilən dövrdə həm də tədavül xərcləridir
- Tədavül xərcləri istənilən dövrdə həm də satış xərcləridir
- İstehlak aktı istənilən dövrdən həm də istehsal aktıdır
- İstehsal xərcləri istənilən dövrdə həm də tədavül xərcləridir
- İstehsal aktı istənilən dövrdə həm də istehlak aktıdır

88 Xərclərin uçotunda və maya dəyərini kalkulyasiyasından fərqlərə baxmayaraq onlar aşağıdakı prinsipin reallaşması nəticəsində formalaşırlar:

- “Minimum xərc – maksimum gəlir – 100% keyfiyyət”
- “Xərclər – məhsul buraxılışı – nəticə”
- “Proqnoz-xərclər – nəticə”
- “Planlaşdırma – miqdar – keyfiyyət”
- “Dəyər – gəlir – mənfəət”

89 Kalkulyasiyanın vəzifəsidir:

- Məhsul vahidinin optimallaşdırılması
- Məhsul vahidinin miqyas effektivinin artırılması
- Məhsulun maya dəyərini aşağı salınması üçün zəruri ehtiyatların təhlili məqsədilə informasiyanın əldə olunması
- Maya dəyərini aşağı salınması üçün əvəzləmə effektivinə üstünlüyün verilməsi üzrə informasiyanın əldə olunması
- Gəlir effektivinə diqqətin artırılması

90 Müəssisələrdə kalkulyasiya işi:

- Ümumi təsərrüfat və kommersiya xərclərinin uçotu hesabına aparılır
- İstehsal və tədavül xərclərinin uçotu metodologiyasına uyğun olaraq aparılır
- İstehsal və qeyri – istehsal xərclərinin uçotu metodologiyasına uyğun olaraq aparılır
- İstehsal və kommersiya xərclərinin uçotu metodologiyasına uyğun aparılır
- Məhsulun istehsalı və satışı xərclərinin uçotu metodologiyasına uyğun olaraq aparılır

91 Kalkulyasiya işi:

- Kafi mənfəətin müəyyən edilməsi üzrə prinsiplərin gözlənilməsidir
- Maya dəyərini müəyyən edilməsi üzrə ümumi prinsiplərin gözlənilməsidir
- Məhsulun dəyərini müəyyən edilməsi üzrə prinsiplərin gözlənilməsidir
- Sabit kapitalın müəyyən edilməsi üzrə prinsiplərin gözlənilməsidir
- Dəyişən kapitalın müəyyən edilməsi üzrə prinsiplərin gözlənilməsidir.

92 Maya dəyərini müəyyən edilməsi prinsipinə aiddir:

- Sonrakı xərclərin kalkulyasiya maddələri və xərclərin uçotu obyektləri üzrə qruplaşdırılması
- Əsas xərclərin kalkulyasiya maddələri və xərclərin uçotu obyektləri üzrə qruplaşdırılması

- üstəlik xərclərin kalkulyasiya maddələri uçotu obyektləri üzrə qruplaşdırılması
- Birbaşa xərclərin kalkulyasiya maddələri və xərclərin uçotu obyektləri üzrə qruplaşdırılması
- İlkin xərclərin kalkulyasiya maddələri və xərclərin uçotu obyektləri üzrə qruplaşdırılması

93 Maya dəyərinin müəyyən edilməsi prinsipinə aiddir:

- doğru variant yoxdur
- Əsas xərclərin kalkulyasiya maddələri və xərclərin uçotu obyektləri üzrə qruplaşdırılması
- maya dəyərinin müəyyən edilməsi
- Alternativ xərclər müəyyən edilməsi
- Köməkçi istehsal məsrəflərinin əsas istehsal məsrəflərinə aid edilməsi

94 Maya dəyərinin müəyyən edilməsi prinsipinə aiddir:

- faktiki xərclərin, xərclərin uçotu obyektləri arasında bölüşdürülməsi
- Birbaşa xərclərin, xərclərin uçotu obyektləri arasında bölüşdürülməsi
- Dolayı xərclərin və xərclərin uçotu obyektləri arasında bölüşdürülməsi
- Əsas xərclərin, xərclərin uçotu obyektləri arasında bölüşdürülməsi
- Üstəlik xərclərin, xərclərin uçotu obyektləri arasında bölüşdürülməsi

95 Maya dəyərinin müəyyən edilməsinin ümumi prinsipidir

- Zayların maya dəyərinin müəyyən edilməsi
- Zayların qiymətləndirilməsi
- Zaylardan təkrar istehsal prosesində istifadə olunması
- Zayların istifadəyə yararlı hala gətirilməsi
- Zayların maya dəyərinin daxil edilməsi

96 Maya dəyərinin müəyyən edilməsinin ümumi prinsipidir:

- Qaytarılan tullantıların dəyərinin müəyyən edilməsi
- Qaytarılan tullantıların maya dəyərinin müəyyən edilməsi
- Qaytarılan tullantılardan təkrar istehsal prosesində istifadə olunması
- Qaytarılan tullantıların qiymətləndirilməsi
- Qaytarılan tullantıların maya dəyərinə daxil edilməsi

97 Kalkulyasiya hesablamalarının mərhələləri nəzərdə tutur:

- Doğru cavab yoxdur
- Amillərin, zayların və qaytarılan tullantıların qiymətləndirilməsini
- Gəlirin, mənfəətin və keyfiyyətin qiymətləndirilməsidir
- Birbaşa, dolayı və bitməmiş istehsal xərclərinin, eləcə də itkilərin və zayların qiymətləndirilməsini
- Birbaşa, dolayı, əsas və üstəlik xərclərin qiymətləndirilməsini

98 Yeni texnikanın müntəzəm surətdə tətbiq edilməsi nəyi yüksəldir:

- eyni miqdarda xərc qoyduğu halda məhsulun realizəsindən daha çox gəlir, mənfəəti yüksəldilir
- istehsalın texnika cəhətdən təchiz olunması səviyyəsini yüksəldir;
- istehsalın ixtisaslaşdırılması və kooperativləşdirilməsi səviyyəsini yüksəldilir;
- eyni şəraitdə əmək haqqı və digər xərclərin qənaətini yüksəldilir;
- brak və qeyri-məhsuldar məsrəflər nəticəsində əmələ gələn hər cür itkilərin ixtisarını yüksəldilir;

99 Maddi istehsal sahələrində çalışan işçilərin əməyinin məhsuldarlığının yüksəldilməsi nəyi təmin edir:

- eyni miqdarda xərc qoyduğu halda məhsulun realizəsindən daha çox gəlir, mənfəətin yüksəlməsini təmin edir
- eyni şəraitdə əmək haqqı və digər xərclərin qənaətini təmin edir;
- istehsalın texnika cəhətdən təchiz olunması səviyyəsinin yüksəlməsini təmin edir;
- istehsalın ixtisaslaşdırılması və kooperativləşdirilməsi səviyyəsinin yüksəlməsini təmin edir;
- brak və qeyri-məhsuldar məsrəflər nəticəsində əmələ gələn hər cür itkilərin ixtisarının yüksəlməsini təmin edir;

100 ümumzavod və sex xərclərinin ixtisar edilməsi nəyin nəticəsində əldə edilir?

- brak və qeyri-məhsuldar məsrəflər nəticəsində əmələ gələn hər cür itkilərin ixtisarı nəticəsində əldə edilir;
- idarəetmə aparatının sadələşdirilməsi və ucuzlaşdırılması nəticəsində əldə edilir;
- istehsalın texnika cəhətdən təchiz olunması səviyyəsinin yüksəldilməsi nəticəsində əldə edilir
- istehsalın ixtisaslaşdırılması və kooperativləşdirilməsi səviyyəsinin yüksəldilməsi nəticəsində əldə edilir;
- eyni şəraitdə əmək haqqı və digər xərclərin qənaətini təmin edilməsi nəticəsində əldə edilir;

101 İctimai istehsal xərclərinə nə daxildir?

- məhsulun (işin, xidmətin) hazırlanmasına çəkilən canlı və maddiləşmiş əmək məsrəflər daxildir
- istehsal edilmiş istehsal vasitələrinin keçirilmiş dəyəri və bütün yeni yaradılmış dəyər daxildir
- istehsal və tədavül prosesində istifadə olunan təbii ehtiyatların, xammalın, materialın, yanacaqın, enerjinin, əsas fondların, əmək ehtiyatlarının dəyəri daxildir
- istehsal edilmiş istehsal vasitələrinin keçirilmiş dəyər və bütün yeni yaradılmış dəyər daxildir.
- istehlak edilmiş maddi ehtiyatlar və işçilərin əməyinin ödənilməsinə çəkilən xərclər daxildir

102 Kalkulyasiyanın məqsədidir:

- Enerji tutumlu sahələrə diqqət yetirmək
- Maya dəyərinin aşağı salınması üçün maddi və əmək resurslarına qənaət təmin edilməsi
- Xərclərə nəzarətin təmin edilməsi
- Məhsul vahidinin optimallaşdırılması
- Məhsulun kəmiyyətinin artırılması

103 Kalkulyasiya:

- Məhsul, iş, xidmət növü vahidinin istehsalına və reallaşdırılmasına çəkilən xərclərin iqtisadi hesablanmasına kompleks sistemidir
- Məhsul vahidinin istehsalına və reallaşdırılmasına çəkilən xərclərin hesablanmasıdır.
- Məhsul və xidmətlərə çəkilən xərclərin hesablanmasında
- Məhsul, iş, xidmət növünün ən optimal variantının seçilməsidir
- Məhsul, iş, xidmət növü vahidinin istehsalına çəkilən xərclərin elektron hesablama maşınları vasitəsilə iqtisadi hesablanmasıdır

104 Kalkulyasiyanın məqsədidir:

- Əmək resurslarından maksimum dərəcədə istifadə olunmasına
- Məhsul istehsalının bütün mərhələlərində məhsul vahidinə düşən xərclərin kəmiyyəti üzrə informasiyanı əldə edilməsi
- Məhsul vahidinin iqtisadi hesablanması zamanı verilənlərin optimallaşdırılması
- Məhsul və xidmətlərə çəkilən xərclərin azaldılması
- Maya dəyərinin aşağı salınması üçün işçi qüvvəsinin artırılması

105 Kalkulyasiyanın məqsədidir:

- Əmək resurslarından maksimum istifadə olunması
- Məhsul istehsalının bütün mərhələlərində məhsul vahidinə düşən xərclərin kəmiyyəti üzrə informasiyanı əldə edilməməsi

- Məhsul vahidinin iqtisadi hesablanması zamanı verilənlərin optimallaşdırılması
- Xərclərə nəzarətin təmin edilməsi
- Xərclərin reallaşdırılmasında resurslardan minimum istifadə olunması

106 Məhsul, iş, xidmət növü vahidinin istehsalına reallaşdırılmasına çəkilən xərclərin iqtisadi hesablanmasını kompleks sistemidir:

- Kalkulyasiya tənböləri
- Kalkusiya
- Kalkulyasiya vahidi
- Kalkulyasiya norması
- Kalkulyasiya nomenklaturası

107 Kalkulyasiyanı əhəmiyyətli edən nədir?

- Əmək resurslarından maksimum istifadə olunması amilləri
- Məhsul vahidinin optimallaşdırılması və istehsalın artırılması amilləri
- Maya dəyəri və onu şərtləndirən amillər
- Maya dəyərinin aşağı salınması amilləri
- Xərclərə nəzarətin təmin olunması amilləri

108 Məhsulun maya dəyərinin Kalkulyasiyanın məqsədi:

- Onun optimallaşdırılması ilə bağlıdır
- Onun kəmiyyəti ilə bağlıdır
- Onun keyfiyyəti ilə bağlıdır
- Onun quruluşu ilə bağlıdır
- Onun təyinatı ilə bağlıdır

109 Kalkulyasiyanın vəzifəsidir:

- Məhsul vahidinin normallaşdırılması
- Gəlir normalarına nəzarət
- Məhsul vahidinin maya dəyərinin müəyyən edilməsi
- Məhsulun dəyərinin müəyyən edilməsi
- Məhsul vahidinin reallaşdırılması

110 Kalkulyasiyanın vəzifəsidir:

- Məhsul vahidinin istehsalının reallaşdırılması
- Maya dəyəri, xərc normaları və normativləri üzrə tapşırıqların yerinə yetirilməsinə nəzarət
- Məhsul vahidinin optimallaşdırılması
- Gəlir normalarına nəzarət
- "Ölü" nöqtənin müəyyən edilməsi

111 Kalkulyasiyanın vəzifəsidir:

- Məhsulun rentabelliği və onun səviyyəsinə təsir göstərən amillərin müəyyən edilməsi
- Əmək resurslarına qənaətin təmin olunması
- Gəlir normalarına nəzarət
- Məhsul vahidinin brutto balansı ilə hesablanması
- Məhsul vahidinin netto balansı ilə reallaşdırılması

112 Kalkulyasiyanın vəzifəsidir:

- Müəssisədə məhsul istehsalı üçün optimal qərarların qəbul edilməsi

- Enerji tutumlu sahələrə üstünlük verilməsi
- Məhsul vahidinin brutto balansı ilə reallaşdırılması
- Məhsul vahidinin netto balansı ilə hesablanması
- Müəssisənin fəaliyyətinin səmərəliliyinin müəyyən edilməsi

113 İstehsal xərcləri nədir?

- material ehtiyatlarından istifadə olunması səviyyəsi və əmək məhsuldarlığının əldə edilmiş nəticəsinin məcmusudur
- məhsulun (işin, xidmətin) hazırlanmasına çəkilən canlı və maddiləşmiş əmək məsrəfinin məcmusudur.
- istehsal edilmiş istehsal vasitələrinin keçirilmiş dəyəri və bütün yeni yaradılmış dəyərin məcmusudur.
- istehlak edilmiş maddi ehtiyatlar və işçilərin əməyinin ödənilməsinə çəkilən xərclərin məcmusudur
- istehsalın iqtisadi səmərəliliyini xarakterizə edən ümumiləşdirilmiş göstəricilərinin məcmusudur

114 Məhsulun maya dəyəri nəyi ifadə edir?

- xammal və əsas materialların dəyərini ifadə edir
- müəssisədə məhsulun istehsalı və realizə edilməsi ilə əlaqədar olan bütün xərcləri pul formasında ifadə edir.
- məhsulun (işin, xidmətin) hazırlanmasına çəkilən canlı və maddiləşmiş əmək məsrəfinin məcmusunu ifadə edir
- istehsal edilmiş istehsal vasitələrinin keçirilmiş dəyəri və bütün yeni yaradılmış dəyəri ifadə edir
- istehlak edilmiş maddi ehtiyatlar və işçilərin əməyinin ödənilməsinə çəkilən xərcləri ifadə edir

115 Bu metoddan əsasən hasiledici sənayedə və energetikada istifadə olunur:

- Məmulat
- Sifariş
- Mərhələ
- Normativ
- Proses

116 Kütləvi istehsal sahələrində konkret məhsul növləri üzrə xərclərin ümumiləşdirilməsinə əsaslanır:

- Məmulat metodu
- Sifariş metodu
- Mərhələ metodu
- Normativ metod
- Proses metodu

117 Bu metodda xərclərin uçotu obyektə eyni zamanda kalkulyasiya obyektidir

- Məmulat
- Sifariş
- Mərhələ
- Normativ
- Proses

118 Bu metodun tətbiqi sferası ehtiyat hissələrinin, detalların, sanitariya - texniki avadanlığın və s istehsalı ilə məhdudlaşır:

- Məmulat
- Sifariş
- Mərhələ
- Normativ
- Proses

119 Bildiyimiz kimi müəyyən metodlar vasitəsi ilə kalkulyasiya sisteminə təsir göstərilir. Bu metodlarla yanaşı hansı faktor vasitəsilə kalkulyasiya sisteminə təsir göstərilə bilər:

- Doğru cavab yoxdur
- Xərclərin normativ uçotu
- İstehsala xərclərinin kalkulyasiya vahidləri ilə əsaslandırılması
- İstehsal xərclərinin məcmu uçotu
- Tədavül xərclərinin məcmu uçotu

120 İstehsal xərclərinin məcmu uçotunun tətbiqi xərclərin sistemləşdirilməsi

- Yarım fabrikat və qeyri- yarım fabrikat variantları vasitəsilə aparılır
- Yarım fabrikat variantı vasitəsilə aparılır
- Qeyri – yarım fabrikat variantı vasitəsilə aparılır
- Tam fabrikat variantı vasitəsilə aparılır
- Yarım fabrikat və tam fabrikat variantları vasitəsilə aparılır

121 Tədavül xərclərinə təsir göstərən amillər qrupunu seçin:

- bütün cavablar doğrudur
- malların istehsalı və satışı ilə bağlı amillər
- malların nəqli və satışı ilə bağlı amillər
- malların istehsalı, nəqli və satışı ilə bağlı amillər
- malların istehsalı və nəqli ilə bağlı amillər

122 Tədavül xərclərinin səviyyəsinin azalmasına təsir edən amillərdən hansı yanlış göstərilmişdir:

- işçilərin yüksək əmək haqqı
- mal dövriyyəsi planının yerinə yetirilməsi
- əməyin məhsuldarlığının artırılması
- malların satışı və saxlanılmasında mütərəqqi üsullardan istifadə olunması
- mal ehtiyatlarının azalması, qeyri məhsuldar xərclərin və itkilərin ləğvi

123 Tədavül xərclərinin səviyyəsinin artırılmasına təsir edən amillərdən hansı yanlış göstərilmişdir:

- nəqlin qeyri-səmərəli hazırlanması
- mal dövriyyəsi planının yerinə yetirilməsi
- mal dövriyyəsi üzrə planın yerinə yetirilməməsi
- mal ehtiyatlarının artırılması
- yükləmə-boşaltma işlərinin qeyri – səmərəli hazırlanması

124 Tədavül xərclərinin planlaşdırılması metodları hansılardır

- texniki - statistik, iqtisadi
- analitik- statistik, texniki – ekspert
- analitik-sorğu, ekspert-iqtisadi
- analitik –texniki, iqtisadi – texniki
- texniki - iqtisadi, iqtisadi - statistik

125 Həsiledici sənayedə və energetikada xərclərin uçotu və kalkulyasiya obyektləri arasındakı fərq ola bilər:

- Doğru cavab yoxdur
- Bu sahələrdə xərclərin uçotu və kalkulyasiya obyektləri arasında heç bir fərq yoxdur, yəni onlar eynidir
- Həsiledici sənaye sahələrində bitməmiş istehsal olduğu halda energetikada bu halda rast gəlinmir

- Energetikada müxtəlif çeşidli məhsullar buraxıldığı halda, hasiləddici sənayedə yalnız bir tip məhsul buraxılır
- Hasiləddici sənayedə müxtəlif çeşidli məhsullar buraxıldığı halda energetikada yalnız bir tip məhsul buraxılır

126 Kalkulyasiya vahidləri :

- Doğru cavab yoxdur
- Kalkulyasiya obyektinin ölçü vasitələridir
- Kalkulyasiya etmənin vahid, tipik nomenklaturasıdır.
- Kalkulyasiya obyektinin maya dəyərinin ölçü meyanıdır
- Kalkulyasiya obyektinin istehsal dəyərinin ölçü meyanıdır

127 Kalkulyasiya vahidləri :

- Kalkulyasiya etmənin vahid, tipik nomenklaturasıdır
- Kalkulyasiya obyektinin istehlak dəyərinin ölçü meyarı kimi çıxış edir
- Məhsul vahidinin reallaşdırılmasının ölçü vahidi kimi çıxış edir
- Kalkulyasiya obyektinin istehsal dəyərinin ölçü meyanıdır
- Kalkulyasiya obyektinin maya dəyərinin ölçü meyanıdır

128 Kalkulyasiya obyektinin ölçü vasitələridir:

- Texnoloji vahidlər
- Natural vahidlər
- Sahə vahidləri
- Kalkulyasiya vahidləri
- Şərti natural vahidlər

129 Kalkulyasiya obyektinin istehlak dəyərinin ölçü meyarı kimi çıxış edir:

- Dəyər vahidləri
- Natural vahidlər
- Şərti natural vahidlər
- Şərti vahidlər
- Kalkulyasiya vahidləri

130 Kalkulyasiya vahidlərinin aşağıdakı qrupları vardır:

- bütün variantlar doğrudur
- Natural vahidlər
- İstismar vahidlər
- Şərti natural vahidlər
- İş Vahidləri

131 Məhsulun maya dəyərinin hesablanması, ehtiyat və mənfəətin qiymətləndirilməsi nöqtəyi nəzərdən xərclərin məntiqi ardıcılığını tamamlayın əsas və üstəlik; Cari və birdəfəlik;

- proqnozlaşdırılan
- Sabit və dəyişən
- Cari və faktiki
- Bir elementli və kompleks
- Son hədd və artan

132 Məhsulun maya dəyərinin hesablanması, ehtiyatla mənfəətin qiymətləndirilməsi nöqtəyi nəzərdən xərclər bölünür

- Son hədd və transaksion
- Sabit və dəyişən
- Cari ya birdəfəlik
- Cari və faktiki
- Alternativ

133 Məsuliyyət mərkəzlərinin istehsal fəaliyyətinin tənzimlənməsi nə nəzarət nöqtəyi nəzərindən xərclər bölünür

- üstəlik
- Tənzimlənməyən
- proqnozlaşdırılan
- Artan
- planlaşdırılan

134 İdarəetmə qərarlarının qəbul edilməsi və planlaşdırma nöqtəyi nəzərindən xərclər bölünür

- Cari və faktiki
- Sabit və dəyişən
- Transaksion
- Son hədd və transaksion
- cari və birdəfəlik

135 Uyğun cavabı müəyyənələsdirin

- bütün cavablar düzgündür
- məhsulun maya dəyərinin hesablanması, ehtiyat və mənfəətin qiymətləndirilməsi nöqtəyi nəzərindən xərclərdir
- idarəetmə qərarlarının qəbul edilməsi və planlaşdırma nöqtəyi nəzərindən xərclərdir
- Məsuliyyət mərkəzlərinin istehsal fəaliyyətinin tənzimlənməsi və nəzarət nöqtəyi nəzərindən xərclərdir
- Əsas və üstəlik

136 Uyğunluq gözlənilmişdir:

- bütün cavablar doğrudur
- Məhsulun maya dəyərinin hesablanması, ehtiyat və mənfəətin qiymətləndirilməsi nöqtəyi nəzərindən xərclər
- İdarəetmə qərarlarının qəbul edilməsi və planlaşdırma nöqtəyi nəzərindən xərclər
- Məsuliyyət mərkəzlərinin istehsal fəaliyyətinin tənzimlənməsi nöqtəyi nəzərindən xərclər
- Bir elementli və kompleks

137 Məhsulun maya dəyərinin hesablanması, ehtiyat və mənfəətin qiymətləndirilməsi nöqtəyi nəzərindən xərclər bölünür:

- bütün cavablar doğrudur
- Birbaşa və dolayı
- Əsas və üstəlik
- İstehsal və qeyri-istehsal
- Bir elementli və kompleks

138 İdarəetmə qərarlarının qəbul edilməsi və planlaşdırma nöqtəyi nəzərindən xərclər, bölünür

- Planlaşdırılan və planlaşdırılmayan
- Sabit və dəyişən
- Qaytarılmayan
- Transaksion

- Son hədd və artan

139 Məsuliyyət mərkəzlərinin istehsal fəaliyyətinin tənzimlənməsi nöqtəyi nəzərindən xərclər bölünür:

- Transaksiya
 Tənzimlənən tənzimlənməyən
 faktiki
 Alternativ
 Proqnozlaşdırılan

140 Məhsulun maya dəyərini hesablanması, ehtiyat və mənfəətin qiymətləndirilməsi nöqtəyi – nəzərindən xərclər bölünür:

- Son hədd və transaksiya xərclərə
 Qaytarılmayan xərclərə
 Alternativ xərclərə
 İstehsal və təsadüf xərclərinə
 Əsas və üstəlik xərclərə

141 Məhsulun maya dəyərini hesablanması, ehtiyat və mənfəətin qiymətləndirilməsi nöqtəyi – nəzərindən xərclər bölünür:

- Son hədd və artan xərclərə
 Əsas və birdəfəlik xərclərə
 İstehsal və qeyri-istehsal xərclərə
 planlaşdırılan və planlaşdırılmayan xərclərə
 Cari və faktiki xərclərə

142 İdarəetmə qərarlarının qəbul edilməsi və planlaşdırılması nöqtəyi nəzərindən xərclər bölünür:

- Bir elementli və kompleks
 Birbaşa və dolayı
 Əsas və üstəlik
 Planlaşdırılan və planlaşdırılmayan
 artan və proqnozlaşdırılan

143 İdarəetmə qərarlarının qəbul edilməsi və planlaşdırma nöqtəyi nəzərindən xərclər bölünür

- Alternativ və transaksiya
 Son hədd və artan
 Son hədd və transaksiya
 Cari və faktiki
 Cari və birdəfəlik

144 Məhsulun maya dəyərini hesablanması, ehtiyat və mənfəətin qiymətləndirilməsi nöqtəyi nəzərindən xərclər bölünür

- Alternativ xərclər
 Bir elementli və kompleks
 Son hədd və proqnozlaşdırılan
 Son hədd və transaksiya
 Qaytarılmayan xərclər

145 İdarəetmə qərarlarının qəbul edilməsi və planlaşdırma nöqtəyi nəzərindən xərclər bölünür:

- Alternativ
- Cari
- Cari və birdəfəlik
- Tərsaksiyon
- Artan

146 Məsuliyyət mərkəzlərinin istehsal fəaliyyətinin tənzimlənməsi və nəzarət nöqtəyi nəzərindən xərclər bölünür

- Artan
- Planlaşdırılan və planlaşdırılmayan
- Tənzimlənən
- Transaksiyon
- Alternativ

147 İdarəetmə qərarlarının qəbul edilməsi və planlaşdırma nöqtəyi nəzərindən xərclər bölünür:

- Əsas və birdəfəlik
- Tənzimlənməyən
- Qaytarılmayan
- Son hədd və transaksiyon
- Cari və faktiki

148 Təşkilatın fəaliyyət istiqamətlərindən asılı olan xərci necə adlanır?

- əmək haqqı xərclər;
- birbaşa xərclər
- dolaylı xərclər;
- fəaliyyətin adi növləri üzrə xərclər;
- material xərcləri.

149 Məhsul vahidinin maya dəyərini sifariş istehsalına çəkilən xərclərin bütün məbləğinin bu sifariş çərçivəsində buraxılan məhsulun miqdarına bölünməsi ilə müəyyən edildiyi metod necə adlanır ?

- kayzen kostinq.
- yenidən bölünmə və ya prosesli metod;
- çuxur metodu;
- sifariş metodu;
- düz vaxtında sistem (Just in time);

150 Məhsul vahidinin maya dəyərini hesabat dövründə çəkilən xərclərin bütün məbləğinin bu dövrdə buraxılan məhsulun miqdarına bölünməsi ilə müəyyən edildiyi metod necə adlanır ?

- kayzen kostinq.
- bölünmə və ya prosesli metod;
- çuxur metodu;
- sifariş metodu;
- düz vaxtında sistemi (Just in time);

151 Xərclərin xarakterindən, reallaşdırma şərtlərindən və təşkilatın fəaliyyət istiqamətlərindən asılı olan xərci necə adlanır ?

- əmək haqqı xərclər;
- birbaşa xərclər

- dolayı xərclər;
- qeyri-reallaşma xərcləri;
- Material xərcləri.

152 Xərclərin xarakterindən asılı olan xərci necə adlanır?

- əmək haqqı xərclər;
- birbaşa xərclər
- dolayı xərclər;
- fəaliyyətin adi növləri üzrə xərclər;
- material xərcləri.

153 Xərclərin reallaşdırma şərtlərindən asılı olan xərci necə adlanır ?

- əmək haqqı xərclər;
- birbaşa xərclər
- dolayı xərclər;
- qeyri-reallaşma xərcləri;
- Material xərcləri.

154 Yenidən bölünmə üzrə maya dəyərinin formalaşması metodu necə adlanır ?

- kayzen kostinq.
- yenidən bölünmə və ya prosesli metod;
- çuxur metodu;
- sifariş metodu;
- düz vaxtında sistem (Just in time);

155 Xərclər nəyin tətbiqi zamanı yarımfabrikatlırsız üsulla istifadə ilə nəzərə alınabilir ?

- Kayzen Kostinq.
- yenidən bölünmə və ya prosesli metod;
- çuxur metodu;
- sifariş metodu;
- düz vaxtında sistem (Just in time);

156 Xərclərin xarakterindən, reallaşdırma şərtlərindən və təşkilatın fəaliyyət istiqamətlərindən asılı olan xərci necə adlanır?

- əmək haqqı xərclər;
- birbaşa xərclər
- dolayı xərclər;
- fəaliyyətin adi növləri üzrə xərclər;
- material xərcləri.

157 Xərclərin maddələri təşkilat tərəfindən nəyə uyğun müstəqil qurulur?

- xərclər müəyyən hesabat dövrünə aid olan və xidmətin göstərilməsi prosesilə bağlı olan, təşkilatın xərclərinin cəmləməsindən istifadə edilir
- sahə xüsusiyyətlərinə;
- xərc məbləği müəyyən edilə bilər;
- xərc konkret müqaviləyə müvafiq olaraq hesablanılır
- xərc qanunverici və normativ aktların tələblərinə, işgüzar dövriyyəyə müvafiq olaraq hesablanılır;

158 Xərclərin maddələri təşkilat tərəfindən nəyə uyğun müstəqil qurulur?

- bir qayda olaraq, bir iqtisadi dövrdə sərf edilən istehsal xərclərə;
- sahə xüsusiyyətlərinə.
- istifadə edilən xammalın dəyər qiymətləndirilməsini istifadə edən xərclərə
- qeyri-dövriyyə aktivlərinə xərclərə
- kapital qoyuluşlu xarakterli xərclərə;

159 Kapital xərcləri nə daxildir ?

- müəyyən hesabat dövrünə aid olan və xidmətin göstərilməsi prosesilə bağlı olan, təşkilatın xərclərinin cəmləməsindən istifadə edən xərclər.
- istifadə edilən enerjinin dəyər qiymətləndirilməsini istifadə edən xərclər
- qeyri-dövriyyə aktivlərinə xərclər
- kapital qoyuluşlu xarakterli xərcləri;
- bir qayda olaraq, bir iqtisadi dövrdə sərf edilən istehsal xərcləri;

160 Kapital xərcləri nə daxildir ?

- müəyyən hesabat dövrünə aid olan və xidmətin göstərilməsi prosesilə bağlı olan, təşkilatın xərclərinin cəmləməsindən istifadə edən xərclər.
- istifadə edilən əsas vəsaitdəkin dəyər qiymətləndirilməsini istifadə edən xərclər
- qeyri-dövriyyə aktivlərinə xərclər
- kapital qoyuluşlu xarakterli xərcləri;
- bir qayda olaraq, bir iqtisadi dövrdə sərf edilən istehsal xərcləri;

161 Kapital xərcləri nə daxildir ?

- müəyyən hesabat dövrünə aid olan və xidmətin göstərilməsi prosesilə bağlı olan, təşkilatın xərclərinin cəmləməsindən istifadə edən xərclər.
- istifadə edilən əmək ehtiyatlarının dəyər qiymətləndirilməsini istifadə edən xərclər
- qeyri-dövriyyə aktivlərinə xərclər
- kapital qoyuluşlu xarakterli xərcləri;
- bir qayda olaraq, bir iqtisadi dövrdə sərf edilən istehsal xərcləri;

162 Maya dəyərinin formalaşmasının ümumi prinsip ola bilər:

- Faktiki xərclərin tam uçotu
- Məhsul istehsalının reallaşdırılmasının düzgün proqnozlaşdırılması
- İstehsal xərcləri və maya dəyəri arasında nisbətlərin müəyyən edilməsi
- Dəyər və maya dəyəri arasında keyfiyyət fərqi minimuma endirilməsi
- İstehsal və tədavül xərclərinin doğru nisbətlərinin müəyyən edilməsi

163 İstehsal xərcləri kimi anlayışla bilər?

- Bütün variantlar doğrudur.
- Məhsulun reallaşdırılması üçün lazım olan real xərclər
- Məhsulun istehlakçıya çatdırılma mərhələsinə kimi olan bütün xərclər
- Məhsulun dəyərini təşkil edən və onun hazırlanmasına sərf edilən ictimai - zəruri xərclər
- Məhsulun maya dəyərini təşkil edən və onun hazırlanmasına sərf edilən xərclər

164 Maya dəyərinin formalaşmasının əsasını hansı prinsip təşkil edir.

- dəyərin düzgün qiymətləndirilməsi
- Müəssisənin xərclərinin təsərrüfat fəaliyyəti üzrə ciddi məhdudlaşdırılması
- Xərclərin istehsal prosesi ilə bilavasitə əlaqəsi
- Qeyri – istehsal xərclərinin tam uçotu
- İstehsal xərclərinin vaxt asılılığı olmamalı

165 Maya dəyərinin formalaşması prinsipi hansıdır:

- Tədavül prosesində xərclərin optimallıq meyarının hesablanması
- Müəssisə xərclərinin maya dəyərində rolunun düzgün qiymətləndirilməsi
- Xərclər və gəlirlər arasında nisbətlərin gözlənilməsi
- Birbaşa və dolaylı vergilərin uçotunun düzgün aparılması
- Xərclərin istehsal və tədavül prosesləri ilə bilavasitə əlaqəsi

166 Aşağıdakı prinsiplərdən hansı maya dəyərinin formalaşmasının əsasını təşkil edir?

- İstehsal xərcləri və maya dəyəri arasında qarşılıqlı asılılığın müəyyən edilməsi
- Xərclərin azaldılması və gəlirlərin artırılması prinsiplərinə riayət olunması
- Təkrar istehsal xərclərinin ödənilməsi
- Faktiki xərclərin heç olmasa ildə bir dəfə uçotunun aparılması
- Dəyər və maya dəyəri arasında keyfiyyət fərqinin maksimumu azaldılması.

167 Məhsulun dəyərini təşkil edən və onun hazırlanmasına sərf edilən ictimai – zəruri xərclər:

- İstehlak və istehsal xərcləridir
- istehlak xərcləridir
- Tədavül xərcləridir
- İstehsal xərcləridir
- istehsal və tədavül xərcləridir

168 Maya dəyərinin formalaşmasının ümumi prinsip ola bilər:

- Məhsul istehsal xərclərinin müəyyən vaxt müddəti ilə birbaşa əlaqəsi
- Xərclərin rentabilliyi minimuma endirilməsi
- Zərərsizlik nöqtəsinin müəyyən edilməsi
- Təkrar istehsal prosesində gəlirlərin artırılması
- Xərclər və gəlirlər arasında nisbətlərin gözlənilməsi

169 Məhsulun maya dəyərinin formalaşmasının ümumi prinsip deyil:

- Xərclərin istehsal və tədavül xərcləri ilə bilavasitə əlaqəsi
- Xərclərin minimum gəlirlərin isə maksimum səviyyəyə çatdırılması
- Faktiki xərclərin tam uçotu
- Təkrar istehsal prosesində xərclərin ödənilməsi
- Müəssisənin xərclərinin təsərrüfat fəaliyyəti sferası üzrə ciddi məhdudlaşdırılması

170 Məhsulun maya dəyərinin formalaşmasının ümumi prinsip deyil:

- Müəssisənin xərclərinin təsərrüfat fəaliyyəti sferası üzrə ciddi məhdudlaşdırılması
- Xərclər və gəlirlər arasında proporsionallığın gözlənilməsi
- Təkrar istehsal prosesində xərclərin ödənilməsi
- Məhsul istehsalı xərclərinin müəyyən vaxt müddəti ilə birbaşa əlaqəsi
- faktiki xərclərin tam uçotu

171 Hazır məhsulun faktiki dəyərində nə aiddir:

- nəqliyyat xərcləri;
- hazır məhsulun istehsalında istifadə edilən əsas vəsaitlərin dəyər qiyməti
- satış üçün nəzərdə tutulan maddi-istehal ehtiyatlarıdır;
- hazır məhsulun istehsalı ilə bağlı bütün faktiki xərclər;
- birbaşa xərclər;

172 Faktiki maya dəyər üzrə bu metodun istifadəsində

- hazır məhsulun faktiki maya dəyəri yalnız hesabat ayının sonunda formalaşa bilər;
- faktiki maya dəyər üzrə hazır məhsulu əks etdirmək daha asandır, təşkilatlar verilən üsuldən az istifadə edirlər;
- hazır məhsulun faktiki maya dəyəri yalnız hesabat ayının sonunda formalaşa bilər;
- əgər bu ay ərzində istehsal edilən məhsul bu həmin dövrdə reallaşırsa əlavə narahatlıq yaranır;
- hesablamaların bu üsulunda, maya dəyəri müxtəlif ola bilər.

173 Məhsulun kütləvi və iri seriyalı istehsalında, məsələn toxuculuq, trikotaj, ayaqqabı istehsalında hansı metoddan istifadə edilir

- xərclərinin sifariş üzrə hesablanması metodu
- xərclərinin faktiki maya dəyər üzrə hesablanması metodu
- xərclərinin plan maya dəyər üzrə hesablanması metodu
- xərclərinin normativ maya dəyər üzrə hesablanması metodu
- xərclərinin ixtisar maya dəyər üzrə hesablanması metodu

174 Yeyinti sənaye sahələrinin hazır məhsullarının xarakterik cəhətləri:

- bütün variantlar doğrudur
- onların nəql edilməsi və satışı xərclərinin nisbətən yüksək xüsusi çəkiyə malik olmasıdır
- onların nəql edilməsi və satışı xərclərinin nisbətən aşağı xüsusi çəkiyə malik olmasıdır
- onların nəql edilməsi xərclərinin aşağı və satışı xərclərinin nisbətən yüksək xüsusi çəkiyə malik olmasıdır
- onların nəql edilməsi xərclərinin yüksək və satışı xərclərinin nisbətən aşağı xüsusi çəkiyə malik olmasıdır

175 Yüngül sənayedə kalkulyasiya obyektini kimi seçilir:

- xammalın ilkin emalında 10 ton, əyiricilikdə 1000 kq, müxtəlif artikullu parçalar mərhələsində 1000 poqon metr
- xammalın ilkin emalında 1 ton, əyiricilikdə 1000 kq, müxtəlif artikullu parçalar mərhələsində 100 poqon metr
- xammalın ilkin emalında 1 ton, əyiricilikdə 100 kq, müxtəlif artikullu parçalar mərhələsində 100 poqon metr
- xammalın ilkin emalında 1 ton, əyiricilikdə 100 kq, müxtəlif artikullu parçalar mərhələsində 1000 poqon metr
- xammalın ilkin emalında 10 ton, əyiricilikdə 100 kq, müxtəlif artikullu parçalar mərhələsində 100 poqon metr

176 Kalkulyasiyanın müəyyən obyektə uqotunun və xərclərin bölüşdürülməsinin ümumi qaydaları başa düşülür:

- Xərclərin mühasibat uqotu məlumatlarına əsasən qiymətləndirilməsi
- Kalkulyasiya etmənin üsulları
- Kalkulyasiya vahidləri
- Kalkulyasiya normaları
- Xərclərin məcmu uqotu

177 Xərclərin mütənasib bölüşdürülməsi üsulu əsasən tətbiq edilir:

- Doğru cavab yoxdur
- Bir texnoloji prosesdə məhsulun müxtəlif növlərinin istehsalı baş verdiyi sahələrdə
- Bütün xərclərin faktiki məhsul istehsal həcminə bölünməsinə nəzərdə tutan sahələrdə
- Xərclərin uqotu obyektini həminin əmtəələr qrupu olan sahələrdə
- Kimya, metallurjiya və digər sahələrdə

178 Xərclərin yanan məhsullara aid edilməsi üsulunun tətbiqi zaman aşağıdakı qanunauyğunluq

gözlənilir:

- Əsas məhsul növləri üzrə ümumi xərclər və yanan məhsullardan tullantıların dəyəri kalkulyasiya zamanı çıxılır
- Əsas məhsul növləri üzrə ümumi xərclərdən, yanan məhsulların və tullantıların dəyəri kalkulyasiya edilmədən çıxılır
- Əsas məhsul növləri üzrə ümumi xərclərdən, yanan məhsulların və tullantıların dəyəri kalkulyasiya zamanı çıxılır
- Əsas məhsul növləri üzrə ümumi xərclərdən, yanan məhsulların və tullantıların dəyəri kalkulyasiya edildikdən sonra çıxılır
- Əsas məhsul növləri üzrə ümumi xərclər və yanan məhsullardan tullantıların dəyəri kalkulyasiya edilmədən çıxılır

179 Xərclərin yanan məhsula aid edilməsi üsulunda yanan məhsullar və tullantılar kalkulyasiya hesablamaları zamanı qiymətləndirilir:

- Doğru cavab yoxdur
- Qiymətləndirilmir, çünki bunların qiymətləndirilməsinin heç bir əhəmiyyəti yoxdur
- Əvvəlcədən nəzərdə tutulmuş hesablaşma qiymətləri ilə qiymətləndirilir
- Sonradan razılaşdırılmış qiymətlərə görə qiymətləndirilir
- Bu məhsullar kalkulyasiya hesablamaları zamanı qiymətləndirilmir, çünki, onlar məhsulun maya dəyərində nəzərə alınır

180 Kalkulyasiya etmənin üsulları dedikdə:

- Doğru cavab yoxdur
- Onun müəyyən obyektə uçotunun və xərclərin bölüşdürülməsinin ümumi qaydaları başa düşülür.
- Xərclərin mütənasib bölüşdürülməsinin ümumi qaydaları başa düşülür
- Xərclərin yana məhsullara aid edilməsinin ümumi qaydaları başa düşülür
- Xərclərlə gəlirlər arasında proporsionallığın təmin olunmasında ümumi qaydaları başa düşülür

181 Bu variant yarım fabrikatların kənara reallaşdırılması nəticələrinin müəyyən edilməsi zəruridir:

- Yarım fabrikat və qeyri – yarım fabrikat
- Yarım fabrikat
- Qeyri – yarım fabrikat
- Tam fabrikat
- Yarım fabrikat və tam fabrikat

182 Bu variant yalnız son məhsulun deyil, həm də xüsusi istehsal yarım fabrikatlarının maya dəyərini müəyyən edilməsinə əsaslanır:

- Yarım fabrikat və qeyri – yarım fabrikat
- Yarım fabrikat
- Qeyri – yarım fabrikat
- Tam fabrikat
- Yarım fabrikat və tam fabrikat

183 Faktiki maya dəyər üzrə bu metodun istifadəsində:

- hazır məhsulun faktiki maya dəyəri yalnız hesabat ayının sonunda formalaşa bilər;
- faktiki maya dəyər üzrə hazır məhsulu əks etdirmək daha asandır, təşkilatlar verilən üsuldan az istifadə edirlər;
- hazır məhsulun faktiki maya dəyəri yalnız hesabat ayının sonunda formalaşa bilər;
- əgər bu ay ərzində istehsal edilən məhsul həmin bu dövrdə reallaşırsa əlavə narahatlıq yaranır;
- hesablamaların bu üsulunda, maya dəyəri müxtəlif ola bilər.

184 Hazır məhsulun faktiki dəyərinə nə aiddir:

- nəqliyyat xərcləri;
- hazır məhsulun istehsalında istifadə edilən əmək ehtiyatlarının dəyər qiyməti
- satış üçün nəzərdə tutulan maddi-istehlal ehtiyatlarıdır;
- hazır məhsulun istehsalı ilə bağlı bütün faktiki xərclər;
- birbaşa xərclər;

185 Doğru cavabı tapmaq. Xərclərin bölüşdürülməsinin kombinə edilmiş üsulu xərclərin çıxarılması üsuluna və xərclərin bölüşdürülməsi üsuluna xas olan prinsiplərin kombinasiyasına necə əsaslanır:

- onlar arasında bu hər hansı bir plan bazaya proporsional olaraq bölüşdürülür
- xərclərin qalana ölçüsü bütün əsas məhsulların maya dəyərini təmsil edir
- əlavə məhsul sürüşkən qiymətlə qiymətləndirilir
- sex və ya yenidən bölmə üzrə xərclərin ümumi ölçüsündən əsas məhsulun dəyəri çıxarılır
- xərclərin qalana ölçüsü bütün əlavə məhsulların maya dəyərini təmsil edir

186 İstehsal prosesi, Qarşıda qoyulan məqsədlər ardıcılığını etdirsək bu ifadələr nəyin formalaşmasına səbəb olar?

- maya dəyərini Dəyərdə xüsusi çəkisinin
- Maya dəyərini formalarının
- Maya dəyərini keyfiyyətinin
- Maya dəyərini kəmiyyətinin
- Maya dəyərini quruluşunun

187 Aşağıdakılardan hansı maya dəyərini formasıdır:

- kommersiya
- layihə
- Biznes
- təsərrüfat
- istehsal

188 Aşağıdakılardan hansı maya dəyərini forması deyil

- tədavül
- Sex
- istehsal
- plan
- Kommersiya

189 Aşağıdakılardan hansı maya dəyərini formasıdır:

- İstehsal
- Biznes
- Təsərrüfat
- normativ
- Kommersiya

190 Aşağıdakılardan hansı maya dəyərini formasıdır

- Kommersiya
- Sex
- tədavül

- Biznes
 faktiki

191 Doğru cavabı tapmaq. Xərclərin bölüşdürülməsinin kombinə edilmiş üsulu xərclərin çıxarılması üsuluna və xərclərin bölüşdürülməsi üsuluna xas olan prinsiplərin kombinasiyasına necə əsaslanır:

- onlar arasında bu hər hansı bir plan bazaya proporsional olaraq bölüşdürülür.
 sex və ya yenidən bölmə üzrə xərclərin ümumi ölçüsündən əlavə məhsulun dəyəri çıxılır
 əlavə məhsul sürüşkən qiymətlə qiymətləndirilir
 sex və ya yenidən bölmə üzrə xərclərin ümumi ölçüsündən əsas məhsulun dəyəri çıxılır
 xərclərin qalana ölçüsü bütün əlavə məhsulların maya dəyərini təmsil edir

192 Kompleks kimya istehsalında nə asılı olaraq, kalkulyasiya zamanı ayrı-ayrı məhsulların maya dəyərinin hesablamasının etibarlılığını təmin edə bilən üsullar tətbiq edilir.

- assortiment aralıq istehsalatı
 alınan məhsulun xarakteri və nomenklaturası
 alınan məhsulun xüsusiyyətləri
 alınan məhsulun assortimenti
 əlavə məhsulun xüsusiyyətləri
 aralıq məhsulun assortimenti

193 Kompleks kimya istehsalında nə asılı olaraq, kalkulyasiya zamanı ayrı-ayrı məhsulların maya dəyərinin hesablamasının etibarlılığını təmin edə bilən üsullar tətbiq edilir?

- aralıq məhsulun assortimenti
 xammalın emalının texnologiyaları
 alınan məhsulun xüsusiyyətləri
 alınan məhsulun assortimenti
 əlavə məhsulun xüsusiyyətləri

194 Sex maya dəyəri:

- Material xərcləri ilə Emal xərclərinin cəminə bərabərdir
 xammal xərcləri ilə material xərclərinin cəminə bərabərdir
 Xammal xərcləri ilə emal xərclərinin cəminə bərabərdir
 Tədavül xərcləri ilə emal xərclərinin cəminə bərabərdir
 Xammal, material xərcləri ilə emal xərclərinin cəminə bərabərdir

195 İstehsal maya dəyəri:

- Emal xərcləri ilə sosial sığortaya ayırmaların cəminə bərabərdir
 Sex maya dəyəri ilə ümumi təsərrüfat xərclərinin cəminə bərabərdir
 İstehsal maya dəyəri ilə qeyri - istehsal xərclərinin cəminə bərabərdir
 material xərcləri ilə amortizasiya ayırmalarının cəminə bərabərdir
 Emal xərcləri ilə Tədavül xərclərinin cəminə bərabərdir

196 Tam maya dəyəri bərabərdir

- İstehsal Maya dəyəri ilə qeyri – istehsal xərclərin cəminə
 Ümumi təsərrüfat xərcləri ilə sosial sığortaya ayırmaların cəminə
 İstehsal və tədavül xərclərinin cəminə
 Aşınma xərcləri ilə emal xərclərinin cəminə
 Aşınma xərcləri ilə ümumi təsərrüfat xərclərinin cəminə bərabərdir

197 Kommersiya maya dəyərin bərabərdir:

- İstehsal Maya dəyəri ilə qeyri – istehsal xərclərin cəminə
- Ümumi təsərrüfat xərcləri ilə sosial sığortaya ayırmaların cəminə
- İstehsal, tədavül və kommersiya xərclərinin cəminə
- Aşınma xərcləri ilə emal xərclərinin cəminə
- Aşınma xərcləri ilə ümumi təsərrüfat xərclərinin cəminə bərabərdir

198 Doğru cavabı tapmaq. Xərclərin bölüşdürülməsinin kombinə edilmiş üsulu xərclərin çıxarılması üsuluna və xərclərin bölüşdürülməsi üsuluna xas olan prinsiplərin kombinasiyasına necə əsaslanır:

- onlar arasında bu hər hansı bir plan bazaya proporsional olaraq bölüşdürülür.
- əlavə məhsul sabit qiymətlə qiymətləndirilir
- əlavə məhsul sürüşkən qiymətlə qiymətləndirilir
- sex və ya yenidən bölmə üzrə xərclərin ümumi ölçüsündən əsas məhsulun dəyəri çıxarılır
- xərclərin qalana ölçüsü bütün əlavə məhsulların maya dəyərini təmsil edir

199 Kompleks kimya istehsalında nə asılı olaraq, kalkulyasiya zamanı ayrı-ayrı məhsulların maya dəyərinin hesablamasının etibarlılığını təmin edə bilən üsullar tətbiq edilir?

- aralıq məhsulun assortimenti
- xammalın xüsusiyyətləri
- alınan məhsulun xüsusiyyətləri
- alınan məhsulun assortimenti
- əlavə məhsulun xüsusiyyətləri

200 $(Md+m)$ ifadəsi ilə hesablanır:

- Həqiqi mənfəət
- sabit kapital
- Dəyişən kapital
- İzafi mənfəət
- Dəyər

201 $(D= c+v+m)$ ifadəsində c-ilə xarakterizə olunur:

- Maya dəyəri
- Dəyər
- sabit kapital
- Dəyişən kapital
- İzafi mənfəət

202 $(D= c+v+m)$ ifadəsində V- ilə xarakterizə olunur:

- Maya dəyəri
- Dəyər
- sabit kapital
- Dəyişən kapital
- İzafi mənfəət

203 Sabit kapital:

- Məhsul istehsalında istifadə olunan yalnız pul resurslarıdır
- Bir neçə istehsal prosesində iştirak edən və öz dəyərini məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən kapitaldır
- Bir istehsal prosesində iştirak edən və öz dəyərini məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən kapitaldır

- məhsulun istehsal prosesində iştirak edən və öz dəyərini bütövlükdə məhsulun üzərinə keçirən kapitaldır
- Bir neçə istehsal prosesində iştirak edən və öz dəyərini iki il ərzində məhsulun üzərinə bütövlükdə keçirən kapitaldır

204 Dəyişən kapital

- Məhsul istehsalında yalnız pul resursları şəklində istifadə olunur.
- Bir neçə istehsal prosesində iştirak edən və öz dəyərini məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən kapitaldır
- Bir istehsal prosesində iştirak edən və öz dəyərini məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən kapitaldır
- məhsulun istehsal prosesində iştirak edən və öz dəyərini bütövlükdə məhsulun üzərinə keçirən kapitaldır
- Bir neçə istehsal prosesində iştirak edən və öz dəyərini iki il ərzində məhsulun üzərinə bütövlükdə keçirən kapitaldır

205 Aşağıdakı ifadələrdən hansı yanlıştır

- Sabit kapital - Məhsul istehsalında yalnız pul resursları şəklində istifadə olunur.
- Sabit kapital – bir neçə istehsal prosesində iştirak edən və öz dəyərini hissə - hissə məhsulun üzərinə keçirən kapitaldır
- Sabit kapital – bir istehsal prosesində iştirak edən və öz dəyərini hissə - hissə məhsulun üzərinə keçirən kapitaldır.
- Sabit kapital – məhsul istehsalın da iştirak edən və öz dəyərini bütövlükdə məhsulun üzərinə keçirən kapitaldır
- Sabit kapital – məhsul istehsalın da iştirak edən və öz dəyərini iki il ərzində məhsulun üzərində keçirən kapitaldır

206 Aşağıdakı ifadələrdən hansı doğrudur:

- Dəyişən kapital - Məhsul istehsalında yalnız pul resursları şəklində istifadə olunur.
- Dəyişən kapital – bir neçə istehsal prosesində iştirak edən və öz dəyərini məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən kapitaldır.
- Dəyişən kapital - bir istehsal prosesində iştirak edən və öz dəyərini məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən kapitaldır.
- Dəyişən kapital - Məhsul istehsalında iştirak edən və öz dəyərini bütövlükdə məhsulun üzərinə keçirən kapitaldır.
- Dəyişən kapital - Məhsul istehsalında iştirak edən və öz dəyərini iki il ərzində məhsulun üzərində keçirən kapitaldır

207 Kimya istehsalında xərclərin çıxarılması üsulunun istifadəsində kalkulyasiya olunan məhsulun maya dəyərini səviyyəsi bir çox hallarda hansı məhsulun qiymətləndirməsindən asılıdır?

- hazır-dır-aralıq
- əsas
- əlavə
- aralıq
- hazır

208 Kimya istehsalında ümumi xərclərdən əlavə məhsulların dəyərini çıxarılması üsulu o kompleks istehsallarda tətbiq edilir, harada ki son məhsul buraxılır.

- 5
- 1
- 2
- 3
- 4

209 Kimya istehsalında kompleks istehsal məhsulları hansı məhsullara bölünür?

- aralıq və əlavə

- əsas və əlavə
- əsas və sabit
- sabit və əlavə
- əsas və aralıq

210 Kimya istehsalında yalnız əsas məhsulun maya dəyərini kalkulyasiya edildiyi zaman bütün əlavə məhsullar hansı qiymətləndirməyə malikdir?

- balans
- sürüşkən
- sabit
- plan
- bazar

211 Kimya istehsalında bütün əlavə məhsullar sabit qiymətləndirməyə malikdir və yalnız hansı məhsulun maya dəyəri kalkulyasiya olunur

- hazır-dır-aralıq
- əsas
- əlavə
- aralıq
- hazır

212 Kimya istehsalında xərclərin çıxarılması üsulunun istifadəsində kalkulyasiya olunan məhsulun maya dəyərini səviyyəsi bir çox hallarda aralıq məhsulun qiymətləndirməsindən asılıdır: o nə qədər yuxarıdırsa, hansı məhsulun maya dəyəri bir o qədər aşağıdır?

- hazır-dır-aralıq
- əsas
- əlavə
- aralıq
- hazır

213 İstehlak xüsusiyyətləri üzrə müxtəlif cinsli məhsulların hazırlanmasında xərclərin bölüşdürülməsinin əsası kimi hansı göstəricilərdən istifadə edilir?

- normativ
- dəyər
- satış
- faktiki
- planlı

214 İqtisadi elementlər üzrə istehsal xərcləri haqqında hesabat məlumatları əsasında müəyyən etmək mümkündür:

- Doğru cavab yoxdur
- Milli gəlirdə sənayenin payı
- Maya dəyərində xərclərin payı
- Xərclərlə gəlirlərin optimal nisbəti
- Xərclərin maksimum azaldılması üsulları

215 hazırlıq əməliyyatların xərclər:

- kömür hasilatı maya dəyərində deyil
- kömür hasilatı texnologiyasının təhlilini tələb edir

- kömür hasilatının maya dəyərinə aiddir
- istehsal təşkilı prosesinin təkmilləşdirməsini tələb edir
- iş yerlərinin vaxtlı vaxtında və müntəzəm hazırlığını tələb edir

216 Kömür hasilatı xərclərində əhəmiyyətli yer tutur: (yanlışı qeyd edin)

- bütün cavablar doğrudur.
- drenaj xərcləri
- dağ-mədən və təmir xərcləri
- kömürün çeşidləmə və vaqonlara yüklənmə xərcləri
- zənginləşdirməyə, ventilyasiyaya və sovurmağa çəkilən xərclər

217 Kömür hasilatının texnologiyasında intensiv dəyişikliklər aşağıdakılara gətirir: (yanlışı qeyd edin)

- Kömür hasilatı fasiləsiz istehsala çevrilir.
- istehsal prosesinin təşkilı xarakteri dəyişir
- İstehsal xərclərinin səviyyəsi və strukturu dəyişilir.
- ayrı-ayrı sahələrdə kömür hasilatı maya dəyərinin azalır;
- ayrı-ayrı sahələrdə kömür hasilatı maya dəyərinin artır;

218 Kömür istehsalı xərclərinin strukturu və səviyyəsi müəyyən edir:

- Bütün cavablar doğrudur
- Texniki təchizat mənimlərinin müxtəlif səviyyə
- mədənin kompleks mexanikləşdirməsinin müxtəlif səviyyəsi
- Dağ-mədən istehsalının avtomatizasiyasının müxtəlif səviyyəsi
- istehsal prosesinin təşkilı və idarəedilməsi xarakteri

219 Kömür sənayesi məhsulunun maya dəyərinin səviyyəsi daha çox asılıdır və müəyyən edilir: (yanlışı qeyd edin)

- dağ-mədən istehsalının avtomatizasiyasının müxtəlif səviyyəsi.
- müəssisələrin fəaliyyətilə;
- ətraf mühitin dəyişikliylə
- mədənin texniki təchizat səviyyəsilə
- mədənin kompleks mexanikləşdirməsinin müxtəlif səviyyəsi

220 İstehsal, mədənlərdə əvvəllər tətbiq edilən xərclərin uçotunun sadə metodunun çatışmazlığı bunlardır:

- Bütün cavablar doğrudur.
- Bu metod dağ-mədən istehsalının inkişafının müasir səviyyəsinə cavab vermirdi
- İqtisadi mexanizmin təkmilləşdirilməsinin tələblərinə uyğun gəlmirdi;
- İstehsal xərclərinin səviyyəsinə təbii amilin təsirini müəyyən etməyə imkan vermirdi
- İstehsal prosesləri üzrə məlumatların alınması və toplanmasını təmin etmirdi

221 İstehsal xərclərinə bilavasitə iqtisadi əməliyyatların təkmilləşdirilməsi gedişində kənarlaşmaların və onların səbəbkarlarının aşkar etmək zərurətini doğurur:

- bütün cavablar doğrudur.
- işlərin aparılmasının yeraltı xarakteri
- iş yerlərinin böyük mütəhərrikliliyi
- iş obyektlərin bir-birlərindən uzaqlığı
- bir çox köməkçi əməliyyatların qısa sürəkliliyi

222 Proqnozlaşdırmanın standart metodunun elementlərinin istifadəsi ilə, kömür hasilatı xərclərinin hesablanması və maya dəyərini kalkulyasiyasının ilə istehsal prosesləri üzrə xərclərin uçotunun təşkili:

- dağ-mədən istehsalının kompleks mexanikləşdirməsi və avtomatizasiyası səviyyələri haqqında informasiyanı verir.
- iş yerləri haqqında informasiyanın əldə olunmasına üçün imkan verir
- istehsal prosesləri üzrə məlumatların alınmasını, həmçinin kömür hasilatına ümumi xərclərin aşkar edilməsinin operativliyini təmin edir
- istehsal xərclərinin səviyyəsinə təbii amilin təsirini müəyyən etmək imkanı verir
- mədənlərin texniki təchizat səviyyəsi haqqında informasiyanı verir

223 Kömür sənayesi məhsulunun maya dəyərini səviyyəsinə və strukturuna son illər böyük təsir verir: (yanlışını qeyd edin)

- dağ geoloji şərait.
- istehsal prosesinin mexanikləşdirməsi və avtomatizasiyası səviyyəsi
- torpağın çıxarılması üsulu
- istehsalın idarəedilməsinin səviyyəsi
- mənəvi aşınma səviyyəsi

224 elmi-texniki tərəqqi şəraitində kömür hasilatı xərclərin hesablanmasında tələb olunur: (yanlış qeyd edin)

- hazırlıq əməliyyatları üçün xərclərin ölçməsi.
- iqtisadi məzmunu üzrə eyni tipli xərclərin məsrəflərin elementləri və maddələri üzrə qruplaşdırılması və təhlili
- tətbiq edilən texnikalardan asılı olaraq istehsal prosesləri üzrə xərclərin ölçülməsi
- ventilyasiya və sovurma xərclərinin uçotunun təşkili
- Hasilat xərclərin xüsusi uçotunun təşkili

225 Kömür sənayesi istehsalının xüsusiyyətləri şərtləndirir: (yanlış qeyd edin)

- Bütün cavablar doğru deyildir.
- faydalı qazıntıların hasilatının əməktutumluğu
- xalq təsərrüfatının başqa sahələrinə nisbətən məhsul vahidində iş saatlarının az sərfi
- məhsulun ümumi maya dəyərində əmək haqqlarının əhəmiyyətli xüsusi çəkisi
- məhsulun ümumi maya dəyərində material xərclərin əhəmiyyətli xüsusi çəkisi

226 Xərclərin ayrı-ayrı elementləri, maddələri üzrə məhsulun maya dəyəri və yaranma yerləri haqda informasiyanın operativ sisteminin yaradılmasına səbəb üçün aşağıdakıları tələb etmək zəruridir:

- Bütün cavablar doğrudur.
- mədənlərdə iş yerin altında aparılır
- dağ-geoloji vəziyyətlər çox tez-tez dəyişir
- kömür hasilatının istehsal prosesinin təşkilinə xeyli dərəcədə dağ təzyiqi təsir göstərir
- kömür hasilatının istehsal prosesinin təşkilinə xeyli dərəcədə qatın gücü və suluğu təsir göstərilir

227 İstehsal prosesləri üzrə xərclərin qruplaşması imkan verir :

- səpmə metodları müəyyən etməyə
- iş yerləri haqqında informasiyanı almağa
- müxtəlif təbii-coğrafi faktorların maya dəyərini ölçüsünə təsirini müəyyən etməyə
- istehsal proseslərinin mexanikləşdirmə və avtomatizasiyasıya səviyyəsini məhsulun müəyyən etməyə
- bir çox köməkçi əməliyyatların qısa sürəkliliyini müəyyən etməyə

228 Proses metodunun tətbiqi zəruridir:

- bütün cavablar doğrudur
- ayrı-ayrı texnoloji həlqələr üzrə xərclərin səviyyəsinin təhlili və nəzarəti üçün;
- prosesin qəbul edilən texnologiyalardan və normalardan yayınmaqla gedən edir həlqələrin aşkar etmək üçün;
- tətbiq edilən texnologiyanın, daha rəşional emal sistemlərinin və kömürün səpmə üsulunun iqtisadi effektivliyini aşkar etmək üçün;
- müxtəlif üsulların və istehsalın təşkilı sxemlərinin iqtisadi effektivliyin müəyən edilməsi üçün;

229 Mədənlərdə kömür hasilatının yeraltı üsulunda kömür sənayesində: (yanlışı qeyd edin)

- istehsalda xərclərə nəzarət yerinə yetirilir.
- iqtisadi elementlər üzrə xərclərin təsnifatı yerinə yetirilir;
- istehsal prosesləri üzrə xərclərin qruplaşması təmin edilir;
- kalkulyasiya maddələri üzrə xərclərin təsnifatı yerinə yetirilir;
- bir çox köməkçi əməliyyatların qısa sürəkliliyinin intervalları müəyyən edilir

230 İstehsal prosesləri kəşiyində iqtisadi elementlər üzrə xərclərin qruplaşması imkan verir:

- bütün cavablar doğrudur.
- prosesin qəbul edilən texnologiyalardan və xərc normalarından yayınmalarla davam etdiyi həlqələri aşkar etməyə imkan verir;
- mühasibat uçotuna müvafiq olaraq hesablanmış istehsal bölmələrinin xərclərinin əsl göstəricilərinə malik olmağa imkan verir;
- tətbiq edilən texnologiyanın iqtisadi effektivliyini, işləmələrin ən rəşional sistemlərinin və kömür torpağının çıxarılması üsullarını aşkar etməyə imkan verir;
- istehsalın təşkilinin müxtəlif üsul və sxemlərinin iqtisadi effektivliyi müəyyən etməyə imkan verir ;

231 İstehsaldaxili təsərrüfat hesabı:

- bütün cavablar doğrudur.
- eyni iqtisadi kompleksdə ayrı-ayrı daxili bölmələrin rolunu və yerini müəyyən edir;
- bütövlükdə təsərrüfatçılığın daha yüksək nəticələrinə nail olmağa kömək edir;
- bu müəssisənin struktur bölmələrinin təsərrüfat hesabıdır
- istehsal vahidlərin arasında xüsusi iqtisadi əlaqələri və həmçinin onların və birliyin aralarında

232 Prosesli metoddan istifadə edilir:

- bütün cavablar doğrudur.
- zəruri olduqda normativ xərcləri faktiki xərclərlə müqayisə etmək üçün;
- xərclərin formalaşmasının yerlərinin və istehsal proseslərinin müqayisəsi üçün;
- kömür hasilatı və başqa istehsal proseslərini səciyyələndirən təsərrüfat hesablı sahələrin və briqadaların göstəriciləri bilavasitə mühasibat uçotuna müvafiq olaraq qiymətləndirildiyi vaxt
- təsərrüfat hesablı sahələrin və briqadaların göstəricilərinin mədənlər üzrə bütövlükdə maya dəyəri göstəriciləri ilə əlaqələndiriləndə;

233 Kömür hasilatında kalkulyasiya edilir: (yanlışı qeyd edin)

- aralıq hasilat kömürü.
- kömür məcmu hasilatı;
- əmtəəlik kömür hasilatı;
- çıxardılan kömürün bütün miqdarı;
- təmizlənmiş və hazırlanmış üzlərdən bütün kondisiya olunmuş kömür;

234 kömürün əmtəə hasilatı hesab edir:

- bütün cavablar doğrudur.
- təmizlənmiş və ilkin üzlərdən çıxarılan bütün kondisiyalı kömür;
- hasil edilən kömürün bütün miqdarı;
- istehsal- texniki ehtiyaclar üçün sərf edilən bütün kömür hasilatı,;
- aralıq kömür hasilatı.

235 məcmu hasil edilən kömür hesab edir: (yanlışı qeyd edin)

- bütün cavablar doğrudur.
- hasil edilən kömürün bütün miqdarı;
- təmizlənmiş və hazırlanmış üzlərdən bütün kondisiya olunmuş kömür
- aralıq kömür hasilatı;
- istehsal- texniki ehtiyaclar üçün sərf edilən bütün kömür hasilatı;

236 1 ton hasil edilən kömürün maya dəyərinin müəyyən edilməsi üçün:

- bütün cavablar doğrudur.
- istehsal xərclərinin tam məbləğindən mədən üzrə kömür hasilatının kalkulyasiyası çıxılır;
- istehsal xərclərinin tam məbləği mədən üzrə kömür hasilatının kalkulyasiyasına bölünür;
- istehsal xərclərinin tam məbləğinə mədən üzrə kömür hasilatının kalkulyasiyası əlavə edilir;
- istehsal xərclərinin tam məbləğinə mədən üzrə kömür hasilatının kalkulyasiyasına vurulur;

237 Mədənlər üzrə kalkulyasiyası obyekt aiddir: (Yanlışı qeyd edin)

- bütün cavablar doğru deyildir.
- kömür
- açılma işləri
- açılan ehtiyatlar;
- istehsala prosesləri

238 Kömür sənayesində kalkulyasiya vahidi kimi qəbul edilir: (yanlışı qeyd edin)

- kalkulyasiya obyektinin ifadə etdiyi ölçü vahidi.
- hasil edilən kömürün tonu;
- açıqlamanın kub metri;
- kalkulyasiya obyektinin həcmnin ifadə etdiyi ölçü vahidi;
- açılan ehtiyatların tonu;

239 Yaranma yerləri üzrə ümummədən xərcləri bölünür:

- bütün cavablar doğrudur.
- 1. istehsal vahidlərinin idarəedilməsi ilə bağlı xərclərə;
- bütövlükdə istehsal vahidinin idarəedilməsi ilə bağlı xərclərə;
- sahələrin və sexlərin idarəedilməsi ilə bağlı xərclərə;
- mədənlər, kəsiklərin idarəedilməsi ilə bağlı xərclərə;

240 Yataqların açıq üsulu ilə işləmələri səciyyətləndirilir: (Səhvi qeyd edin)

- bütün cavablar səhvdir.
- işlərin mexanikləşdirməsinin daha yüksək səviyyəsilə;
- filizin hasilatının aşağı maya dəyərilə;
- ən yaxşı əmək şəraitilə;
- filizli torpağın gücü və dərinliyilə

241 Yataqların yeraltı üsulla hasilində: (Səhvi qeyd nedin)

- çıxardılan filizdə metalın yüksək tərkibi.
- istehsalın təşkili mürəkkəbləşir;
- işlərin əməktutumluğu artır
- işlərin mexanikləşdirməsinin daha yüksək səviyyəsi;
- filizin maya dəyəri 1t qalxır;

242 Xərclər dağkeçidli işlərin xərclərinin silinmə müddəti və təyinatından asılı olmaq bölünür: (səhvi qeyd edin)

- istismar.
- dağkəşfiyyat
- dağkapital
- dağhazırlayıcı;
- filizin hasili və onun zənginləşdirməsi;

243 Dağhazırlayıcı işlər yerinə yetirilir:

- bütün cavablar doğrudur.
- əsas fondların amortizasiyası hesabına;
- müəssisənin dövrüyyə vəsaitləri hesabına;
- borc vəsiti hesabına;
- cəlb olunmuş vəsiti hesabına;

244 Geoloji-kəşfiyyat işlərinə xərclər:

- borc vəsaitləri hesabına maliyyələşdirilir;
- yerli büdcə vəsaitlərinin hesabına maliyyələşdirilir;
- müəssisənin dövrüyyə vəsaitləri hesabına maliyyələşdirilir;
- dövlət büdcəsinin vəsaitləri hesabına maliyyələşdirilir və kapital qoyuluşları balansında nəzərə keçirilir;
- cəlb olunmuş vəsaitləri hesabına maliyyələşdirilir;

245 Yataqların açılması və faydalı yataqların ehtiyatlarının hazırlanması xərclərinin uçot obyektləri bunlardır:

- istismar işləri
- ayrıca dağ-hazırlayıcı işlər;
- ayrıca dağ-keçid işləri;
- ayrıca dağ-kəşfiyyat işləri
- ayrıca dağ-kapital işləri:

246 Dağ-keçid işləri diferensiallaşır: (səhvi qeyd edin)

- bütün cavablar səhvdir.
- dağ kütləsinin çıxarılması üsulu üzrə;
- növlər üz avadanlıqların növləri üzrə
- nəqliyyat sxemləri üzrə;
- filizin zənginləşdirilməsi metodları üzrə;

247 Dağ-mədən sənayesində: (səhvi qeyd edin)

- dağ-mədən istehsalında xərclərin uçot obyektləri və kalkulyasiya obyektləri üst-üstə düşür.
- yataqların açılması və faydalı qazıntı ehtiyatlarının işlənməsinə hazırlıq zamanı xərclərin uçot obyektləri dağkeçid işlərinin ayrı-ayrı növləridir;
- dağkeçid işlərinin ayrı-ayrı növlərinə kalkulyasiya hazırlanır;
- dağ-mədən istehsalında xərclərin uçot obyektləri və kalkulyasiya obyektləri üst-üstə düşür;
- dağ-keçid işlərinin kalkulyasiya vahidi 1kub m dağ kütləsidir;

248 Dağ-mədən sənayesində: (sadalənlərin hansı düzdür)

- bütun cavablar doğrudur.
- filizli hasili zamanı xərclərin uçot obyektləri filizin hasili üsullandır;
- filizli hasili zamanı xərclərin uçot obyektləri kalkulyasiya obyektləri üst-üstə düşür;
- kalkulyasiya vahidi təmizləmə işlərində hasil edilən 1 ton filiz;
- xərclərin uçotu hər bir mədən, karxana üzrə kalkulyasiya maddəsinin nomenklaturasına müvafiq olaraq aparılır.

249 Dağ-mədən sənayesində amortizasiyanın ayrılması aşağıdakı xüsusiyyətlərə malikdir: (səhvi qeyd edin)

- 1 ton filiz ehtiyatına tonlu amortizasiya norması ilin əvvəlinə aşınmaların çıxılması ilə əsas vəsaitlərin qalıq dəyərinin faydalı qazıntıların balans ehtiyatlarının qalan hissəsinə vurması ilə hesablanır.
- yataqlardan bütün filiz çıxardıqdan sonra yeni iş obyektlərinə keçirilən əsas vəsaitlərin amortizasiyası ümumi müəyyən edilmiş qaydada mövcud normalar əsasında il ərzində onların strukturlarında dəyişikliyin nəzərə alınması ilə hesablanır;
- yataqların işləmələrindən sonra istifadə edilə bilən və fiziki vəziyyətdən və yataqların ehtiyatlarının emal ediləcəyi Xidmət müddətindən asılı olmayan əsas vəsaitlər
- Dağ-kapital işlərinin və dağ-mədən sənayesi texniki tikintilərin dəyəri müvafiq ehtiyatların çıxarılması vaxtına qədər silinməlidir;
- dağ-mədən sənayesi texniki tikintiləri üzrə amortizasiya ayrılmaları fərdi ton normalarının əsasında hesablanır;

250 Yataqlardan bütün filiz çıxardıqdan sonra yeni iş obyektlərinə keçirilən əsas vəsaitlərin amortizasiyası:

- Bütün cavablar doğrudur.
- fərdi tonlu dərəcələr əsasında hesablanır;
- ümumi müəyyən edilmiş qaydada mövcud normalar əsasında il ərzində onların strukturlarında dəyişikliyin nəzərə alınması ilə hesablanır
- Müvafiq ehtiyatların çıxarılması vaxtına qədər silinməlidir;
- yataqların ehtiyatlarının emal ediləcəyi müddətə hesablanır;

251 Yataqların işləmələrindən sonra istifadə edilə bilən və fiziki vəziyyətdən və yataqların ehtiyatlarının emal ediləcəyi Xidmət müddətindən asılı olmayan əsas vəsaitlər:

- bütün cavablar doğrudur.
- ümumi müəyyən edilmiş qaydada mövcud normalar əsasında il ərzində onların strukturlarında dəyişikliyin nəzərə alınması ilə amortizasiya edilməlidir;
- müvafiq ehtiyatların çıxarılması vaxtına qədər amortizasiya edilməlidir;
- fərdi tonlu dərəcələr əsasında amortizasiya edilməlidir;
- yataqların ehtiyatlarının emal ediləcəyi müddətə amortizasiya edilməlidir;

252 Bu üsulun tətbiq olunduğu sahələrdə xərclərin uçotu obyektin həcmi əmtəələrdə və xərclərin uçotu normativ metodla təşkil edilir:

- Xərclərin yanan məhsullara aid edilməsi üsulu
- Normativ üsul
- Xərclərin toplanılması üsulu
- Bir başa hesablamalar üsulu
- Kombinəlaşdırilmiş üsul

253 Xərclərin məcmusu uçotu:

- Doğru cavab yoxdur

- Həmcins məhsul növləri üzrə təşkil edilir
- Həmcins olmayan məhsul növləri üzrə təşkil edilir
- İstehsal və tədavül xərclərinin toplama uçotu üzrə təşkil edilir
- Mənfəətin məhsul istehsalına həcmində bölünməsi üzrə təşkil edilir

254 Birbaşa hesablamalar üsulu:

- Kimya, Metallurjiya və digər sahələrdə tətbiq olunur
- Bir texnoloji prosesdə məhsulun müxtəlif növlərinin istehsalı baş verdiyi sahələrdə tətbiq edilir
- Texnoloji dövriyyənin mərhələləri üzrə xərclərin toplanılmasının və alınan kəmiyyətin məhsul istehsalına həcmində bölünməsi ilə səciyyələnir
- Bütün xərclərin faktiki məhsul istehsalı həcmində bölünməsinə nəzərdə tutur
- Xərclərin uçotu obyektə həmcins əmtəələr olan sahələrdə tətbiq olunur

255 Kombinəşdirilmiş üsul:

- Bir texnoloji prosesdə məhsulun müxtəlif növlərinin istehsalı baş verdiyi sahələrdə tətbiq edilir
- Kalkulyasiya etmənin üsullarının hər birinin tətbiqini qeyri-mümkün olduğu yaxud maya dəyərinin real hesablanmasının təmin etmədiyi şəraitdə bir neçə üsulun üzvi əlaqələndirilməsini nəzərdə tutur
- Xərclərin uçotu obyektə həmcins əmtəələr olan sahələrdə tətbiq olunur
- Bütün xərclərin faktiki məhsul istehsalı həcmində bölünməsinə nəzərdə tutur
- Texnoloji dövriyyənin mərhələləri üzrə xərclərin toplanılmasının və alınan kəmiyyətin məhsul istehsalının həcmində bölünməsi ilə səciyyələnir

256 Bu üsul tətbiq edilərkən məhsul vahidinin maya dəyəri texnoloji dövriyyənin mərhələləri üzrə xərclərin toplanılmasının və alınan kəmiyyətin məhsul istehsalının həcmində bölünməsi ilə səciyyələnir:

- Xərclərin mütənasib bölüşdürülməsi üsulu
- Normativ üsul
- Xərclərin toplanılması üsulu
- Birbaşa hesablamalar üsulu
- Kombinəşdirilmiş üsul

257 Bu üsul əsasən kimya, metallurjiya və digər bu tip sahələrdə tətbiq olunur

- Birbaşa hesablamalar üsulu
- Kombinəşdirilmiş üsul
- Xərclərin yanan məhsullara aid edilməsi üsulu
- Xərclərin toplanılması üsulu
- Normativ üsul

258 Bu xərclər qısamüddətli, buraxılış həcmindən asılıdır, normalaşdırma əsasında müəyyən edilir:

- Xarici xərclər
- Texnoloji xərclər
- Tənzimlənən xərclər
- Təsbit edilən xərclər
- daxili xərclər

259 İstehsal xərcləri – istehsal qiymətilə eyni amildir fikri hansı iqtisadçıların yanaşmasıdır?

- D.Rikardo və K.Marks
- A.Smit və D.Rikardo
- J.Sey və K.Marks
- A.Marşall və A.Smit

- A.Marşall və K.Marks

260 . İstehsal xərclərini - məhsulların hazırlanması ilə əlaqədar sərf olunan bütün canlı və maddiləşmiş əmək məsrəfləri əmələ gətirir fikri hansı iqtisadçının yanaşmasıdır?

- D.Rikardo
 A.Smit
 J.Sey
 A.Marşall
 K.Marks

261 Tənzimlənən xərclər zamanı büdcə məbləği:

- Doğru cavab yoxdur
 Əvvəlki dövrün təcrübəsinə və onun yerinə yetirilməsi nəticələrinə uyğun olaraq müəyyən edilir
 Müəssisə rəhbərləri tərəfindən müəyyən edilir
 Çevik smeta və standartların köməkliyi ilə müəyyən edilir
 Normalaşdırma əsasında müəyyən edilir

262 Təsbit edilən xərclərə nəzarət:

- Normalaşdırma əsasında aparılır
 Əsaslı xərclər smetası vasitəsilə aparılır
 Statik büdcə ilə razılaşma vasitəsilə aparılır
 Çevik smetanı köməkliyi ilə aparılır
 Standartların köməyi ilə aparılır

263 Təsbit edilən xərclərin miqdarı :

- doğru cavab yoxdur
 Sabitdir
 dəyişəndir
 həm sabit, həm də dəyişəndir
 Bu haqda fikir söyləmək olmaz

264 Təsbit edilən xərclərə:

- Dolaylı nəzarət sistemi mövcuddur
 Formal və qeyri-formal nəzarət sistemini mövcuddur
 Formal nəzarət sistemi mövcuddur
 Qeyri- formal nəzarət sistemi mövcuddur
 Birbaşa nəzarət sistemi mövcuddur

265 Müəssisə və təşkilatlara qəbul edilmiş qərarlarla onların reallaşdırılması arasında uyğunluğun təmin edilməsi üçün

- Daxili və dolaylı nəzarətdən istifadə olunur
 Daxili nəzarətdən istifadə olunur
 Xarici nəzarətdən istifadə olunur
 Birbaşa nəzarətdən istifadə olunur
 Dolaylı nəzarətdən istifadə olunur

266 Ehtiyatların maliyyə hesabatında əks etdirilməsi üçün metoddan istifadə edilir

- Doğru cavab yoxdur
 İntentar metoddan

- Daxili metoddan
- Seçmə metoddan
- qruplaşdırma metodundan

267 İqtisadi ədəbiyyatda istehsal xərclərini ifadə edir:

- sadalanan bütün cavablar doğrudur
- kənar və daxili xərclər
- alternativ xərclər
- sabit, dəyişən və ümumi xərclər
- orta və son hədd xərcləri

268 Kənar xərcləri ifadə etmir:

- nəqliyyat xərcləri
- firmadaxili ehtiyatlardan istifadə xərcləri
- xammala çəkilən xərclər
- yanacaq və enerji xərcləri
- işçilərin əmək haqqı xərcləri

269 Ümumi xərcləri ifadə edən düsturu seçin:

- $TC=(FC+VC)-AVC$
- $TC=FC-VC$
- $TC=FC/VC$
- $TC=FC*VC$
- $TC=FC+VC$

270 Sabit xərclərə aiddir:

- bütün cavablar doğrudur
- rentə tədiyyələri
- xammala çəkilən xərclər
- yanacaq, enerji sərfi xərcləri
- nəqliyyat xərcləri

271 Ümumi orta istehsal xərcləri ifadə edən düsturu tapın:

- $TC=(FC+VC)-Q$
- $ATC=FC-VC$
- $ATC=TC/Q$
- $ATC=FC*Q$
- $TC=FC+Q$

272 Son hədd xərclərini ifadə edən düsturu tapın:

- $MC=TC/Q$
- $MC=\Delta TC/\Delta Q$
- $MC=\Delta TC*\Delta Q$
- $TC=FC+Q$
- $TC=(FC+VC)-Q$

273 Hədəf Tarqet-kostinq istemi XX əsrin altmışıncı illərində harada meydana çıxmışdır?

- İngiltərədə
- ABŞ-da;

- Fransada;
- Almaniyada;
- Yaponiyada.

274 Müəssisənin işində işlədilən bütün resursların dəyəri necə adlanır?

- mühasibat xərcləri.
- maya dəyəri;
- məsrəflər;
- məxaric;
- məsarif;

275 Qazanc və dəyişən xərclər arasında fərq necə adlanır ?

- əsas fondların amortizasiyası;
- marjinal gəlir və ya həd qazancı;
- maya dəyərin kalkulyasiyası;
- xərclər
- məsarif;

276 Xərclərinin obyektinə dəyişən xərclərin bölüşdürülməsi necə adlanır?

- maya dəyərlərin marjinal kalkulyasiyası;
- marjinal gəlir və ya həd qazancı;
- maya dəyərin kalkulyasiyası;
- xərclər
- məsarif;

277 Xərclər və müxtəlif istehsal prosesləri aralarında asılılığı öyrənən metod necə adlandırılır?

- ABF kəstinq.
- ABL kəstinq.
- ABN kəstinq.
- ABC kəstinq.
- ABA kəstinq.

278 Şərti natural vahidlərə aid ola bilər:

- Heç biri
- Ədəd
- 1 cüt (ayaqqabı və s)
- kq
- Güc

279 Şərti natural vahidlərə aid ola bilər:

- KVT
- kq
- m²
- 1m³ (taxta və başqa bu kimi elementlər)
- ton

280 Şərti natural vahidlərə aid ola bilər:

- Heç biri
- m²

- C (coul)
- 100 şərti (konserv, banka və başqaları)
- Pa (Paskal)

281 İstehsal texnologiyası, onun təşkili, buraxılan məhsulun xüsusiyyətləri xərclərin uçotunun və maya dəyərini kalkulyasiyasının müxtəlif metodlarının əlaqələndirilməsinin tələb edir. Bu baxımdan hansı metod tətbiq edilə bilər:

- layihə
- Təklif
- Offerta
- Sifariş
- Plan

282 İstehsal texnologiyası, onun təşkili, buraxılan məhsulun xüsusiyyətləri xərclərin uçotunun və maya dəyərini kalkulyasiyasının müxtəlif metodlarının əlaqələndirilməsinin tələb edir. Bu baxımdan aşağıdakı hansı metod tətbiq edilə bilər:

- Mərhələ
- İstehlak
- İstehsal
- Offerta
- Kalkulyasiya

283 İstehsal texnologiyası, onun təşkili, buraxılan məhsulun xüsusiyyətləri xərclərin uçotunun və maya dəyərini kalkulyasiyasının müxtəlif metodlarının əlaqələndirilməsinin tələb edir. Bu baxımdan aşağıdakı hansı metod tətbiq edilə bilər:

- Heç biri
- Ardıcılıq
- Texnoloji
- Normativ
- Təkrarlanan

284 Reklam üzrə xərclərə aid deyil:

- məhsulların daşınması xərcləri
- eskizlərin hazırlanması xərcləri
- orijinal qablaşdırma xərcləri
- vitrinlərin tərtibatı xərcləri
- işıqlı reklam xərcləri

285 Maya dəyərini formasıdır?

- hamısı
- Kommersiya
- Layihə və plan
- smeta
- İstehsal

286 Maya dəyərini formasıdır?

- hamısı
- Layihə
- Plan

- Normativ
 Faktiki

287 Maya dəyərinin məlum formaları arasındakı nisbətlərin təhlili və ya səbəb olur?

- heç nəyə
 İstehsalın səmərəliliyini müəyyən etməyə
 İstehsalın rentabelliyyəni müəyyən etməyə
 İstehsal xərclərini müəyyən etməyə
 Kommersiya xərclərini müəyyən etməyə

288 Maya dəyərinin daha real ölçüsü hesab olunur:

- İstehsal maya dəyəri
 Fərdi maya dəyəri
 Kommersiya maya dəyəri
 Tam maya dəyəri
 orta sahəli maya dəyəri

289 Maya dəyərinə ümumiləşdirilmiş şəkildə hansı xərclər daxildir:

- bütün variantlar doğrudur
 Xammal və material xərcləri
 Xammal və material xərcləri (qaytarılan tullantılar çıxılmaqla)
 Əmək haqqı xərcləri
 Amortizasiya xərcləri

290 Ümumtəsərrüfat xərclərinə aiddir::

- binanın qızdırması, işıqlandırması və xidməti xərcləri;
 idarəetmə və ümumtəsərrüfat təyinatlı əsas vəsaitlərin təmir xərcləri və amortizasiya ayırmaları;
 maşın və avadanlıqların saxlanılması və istismarına
 istehsalda istifadə edilən əsas vəsaitlərin və başqa mülkiyyətin təmir xərcləri və amortizasiya ayırmaları;
 göstərilən mülkiyyətin sığorta xərcləri;

291 Aşağıdakılardan hansı maya dəyərinin forması deyil?

- Kommersiya
 Ümumi
 Fərdi
 Biznes
 İstehsal

292 Maya dəyərinə daxil olan xərclərin ölçüsü hansı göstəricini müəyyən edir?

- sadalanların hamısını
 Maya dəyərinin keyfiyyətini
 maya dəyərinin kəmiyyətini
 maya dəyərinin quruluşunu
 Maya dəyərinin formalarını

293 Maya dəyərinin quruluşu

- maya dəyərinin Tədavül xərclərinə görə xüsusi çəkisi başa düşülür.
 Onun təşkil edən elementlərin yaxud maddələrin xüsusi çəkiləri başa düşülür
 Maya dəyərinin məhsulun dəyərinə görə xüsusi çəkisi başa düşülür

- Maya dəyərinin ümumi mənfəətə görə xüsusi çəkisi başa düşülür
- Maya dəyərinin tam maya dəyərində görə xüsusi çəkisi başa düşülür

294 Maya dəyərinin quruluşuna görə xalq təsərrüfatı sahələri bölünür

- xərc tutumlu
- Material tutumlu
- Əmək tutumlu
- Fond tutumlu
- Enerji tutumlu

295 İstənilən istehsal təşkilatının uçot işinin əsas sahəsi, şübhəsiz ki,...

- qeyri-məhsuldar xərclərin və itkilərin qabağının alınması.
- müvafiq maddələrin üzrə istehsalda çəkilən faktiki xərclərin vaxtlı-vaxtıda və düzgün əks edilməsi;
- istehsalda çəkilən faktiki xərclərin uçotu
- məhsulun istehsalına operativ nəzarətin reallaşdırılması üçün informasiyanın verilməsi;
- maya dəyərində azalmanın ehtiyatlarının aşkarlanması

296 İstənilən istehsal təşkilatının uçot işinin əsas sahəsi, şübhəsiz ki,...

- Qeyri-məhsuldar xərclərin və itkilərin qabağını almaları.
- Müvafiq maddələrin üzrə istehsalda çəkilən faktiki xərclərin vaxtlı vaxtı və düzgün əks edilməsi;
- istehsalda çəkilən faktiki xərclərin müəyyən edilməsi
- məhsulun istehsalına operativ nəzarətin reallaşdırılması üçün informasiyanın verilməsi;
- Maya dəyərində azalmanın ehtiyatlarının aşkarlanması

297 Ümumtəsərrüfat xərclərinə aiddir::

- binanın qızdırması, işıqlandırması və xidməti xərcləri;
- istehsal prosesilə ilə bağlı olmayan ümumtəsərrüfat heyyyətin saxlanılması xərcləri;
- maşın və avadanlıqların saxlanılması və istismarına
- istehsalda istifadə edilən əsas vəsaitlərin və başqa mülkiyyətin təmir xərcləri və amotizasiya ayırmaları;
- göstərilən mülkiyyətin sığorta xərcləri;

298 Məhsulun istehsalı ilə bağlı olan birbaşa məcmu xərclər necə adlanır:

- bazar qiymətləri.
- fəaliyyətin adi növləri ilə xərclər;
- məhsulun sahə maya dəyəri;
- faktiki qiymətlər;
- hədd qiymətləri;

299 Məhsul vahidinin maya dəyəri hesabat dövrü üçün çəkilən xərclərin bütün məbləğinin bu dövr ərzində buraxılan məhsulun miqdarına bölünməsi ilə müəyyən edilir. Bu zaman istehsal xərclərinin uçotu necə təşkil edilir:

- bazar metodu
- yenidən bölmə metodu
- şifarişli metodu
- çala metodu;
- hədd metodu;

300 əgər Sabit kapital 2 min manat, Dəyişən kapital 3 min manat və izafi mənfəət 4 min manat olarsa, Onda məhsulun Dəyərini tapmaq olarmı?

- Olar, 7 min manat
- olar, 4 min manat
- olmaz, çünki maya dəyəri göstəricisi yoxdur
- Olar, 6 min manat
- Olmaz çünki, işçilərin əmək haqqı hesablanmayıb

301 Məhsulun maya dəyəri sabit kapitalla Dəyişən kapitalın cəminə bərabər ola bilərmi?

- Əgər bu prosədə izafi mənfəət də iştirak etsə olar
- Olar
- Olmaz
- Əgər Maya dəyəri dəyərin hissəsini təşkil edirsə
- Əgər sabit kapitalla dəyişən kapitalın fərqi 2 min manat olarsa, olar

302 Sabit kapitalla dəyişən kapitalın cəmi 10 min manatdır. Məhsulun sabit kapitalı onun dəyərinin 20% - ni təşkil edir, onda izafi mənfəəti tapın? Burada sabit kapital 4 min manatdır

- 10 min manat
- 10,5 min manat
- 13,6 min manat
- 7,8 min manat
- 8,4 min manat

303 Müəssisədə daha yaxşı məhsul istehsal etmək üçün məhsulun maya dəyərini 10% artırdılar sonra 10% endirdilər, sizcə məhsulun qiyməti artır?

- 2 dəfə artar
- 1% artar]
- 1% azalar
- dəyişməz
- 2% artar

304 Məhsulun qiyməti 10% artırılırsa maya dəyəri neçə faiz dəyişər

- 10% artar
- 1% artar
- 1% azalar
- Dəyişməz
- 2% artar

305 Məhsul istehsalı zaman məlum olur ki, dəyər maya dəyərindən 10% çoxdur. Onda Maya dəyəri Məhsulun dəyərindən neçə faiz azdır?

- 9,8%
- 9,09%
- 10%
- 9,9%
- 9,2%

306 əgər Məhsulun maya dəyərini iki dəfə artırırsaq onda, sabit kapitalın həcmi necə dəyişər?

- 4 dəfə artar
- Dəyişməz
- 2 dəfə azalar
- 2 dəfə artar

- 4 dəfə azalar

307 Təşkilatın iqtisadi xidmətləri tərəfindən yenidən baxılmasına qədər müəyyən zaman müddəti ərzində (bir qayda olaraq, bir il) sabit qalan qiymətlər necə adlanır

- müqavilə qiymətlər.
 uçot qiymətləri;
 faktiki qiymətlər;
 hədd qiymətləri;
 bazar qiymətləri.

308 İstehsala xidmət edən obyektlərinin xərclərinin uçotu necə təşkil edilə bilər:

- normativ hesabatı üzrə
 yaranma yerləri üzrə;
 faktiki hesabat üzrə
 balans hesabatı üzrə
 plan hesabatı üzrə

309 Təşkilatın iqtisadi xidmətləri tərəfindən yenidən baxılmasına qədər müəyyən zaman müddəti ərzində (bir qayda olaraq, bir il) sabit qalan qiymətlər necə adlanır

- müqavilə qiymətlər.
 plan qiymətləri;
 faktiki qiymətlər;
 hədd qiymətləri;
 bazar qiymətləri.

310 Məhsul müəyyən növünün istehsalı və reallaşdırması zamanı çəkilən xərclərin bütün növləri necə adlanır:

- dolaylı xərclər.
 fəaliyyətin adi növləri ilə xərclər;
 digər xərclər;
 məhsulun sahə maya dəyəri;
 birbaşa xərclər

311 İşin olmadığı halda məhsul eyni cinsli və ya məhdud sayda məhsul növlərinin istehsalı sənayedə bitməmiş istehsalın olmadığı halda nə təbii edilir:

- normativ maya dəyərinin altı xərclərin hesabının metodu;
 sifarişli metodu
 çala metodu;
 yenidən bölmə metodu
 yarımfabrikat üslu üzrə.

312 Məhsul vahidinin maya dəyəri hesabat dövrü üçün çəkilən xərclərin bütün məbləğinin bu dövr ərzində buraxılan məhsulun miqdarına bölünməsi ilə müəyyən edilir. Bu zaman istehsal xərclərinin uçotu necə təşkil edilir:

- normativ maya dəyərinin altı xərclərin hesabının metodu;
 yenidən bölmə metodu
 sifarişli metodu
 çala metodu;
 yarımfabrikat üslu üzrə.

313 Ümumistehsal xərclərinə aiddir:

- bütün cavablar doğrudur
- maşın və avadanlıqların saxlanması və istismarına
- istehsalda istifadə edilən əsas vəsaitlərin və başqa mülkiyyətin təmir xərcləri və amortizasiya ayırmaları;
- göstərilən mülkiyyətin sığorta xərcləri;
- binanın qızdırması, işıqlandırması və xidməti xərcləri;

314 Ümumistehsal xərclərinə aiddir:

- bütün cavablar doğrudur
- binanın qızdırması, işıqlandırması və xidməti xərcləri
- binanın icarə haqqı, maşın və avadanlıqlar və istehsalda istifadə edilən başqa əsas vəsaitlər;
- istehsala xidmətilə məşğul olan işçilərin əmək haqqları ;
- təyinat ilə oxşar başqa xərclər

315 Ümumtəsərrüfat xərclərinə aiddir::

- binanın qızdırması, işıqlandırması və xidməti xərcləri;
- inzibati-idarəetmə xərcləri;
- maşın və avadanlıqların saxlanması və istismarına
- istehsalda istifadə edilən əsas vəsaitlərin və başqa mülkiyyətin təmir xərcləri və amortizasiya ayırmaları;
- göstərilən mülkiyyətin sığorta xərcləri;

316 Xidmət təsərrüfatına hər şeydən əvvəl aiddir:

- fərdi istehsal;
- mənzil- kommunal təsərrüfatları (yaşayış evləri, yataqxanalar, camaşırxanalar, hamamlar);
- tədarük təşkilatları;
- qablaşdırma təşkilatları;
- komplektləşdirmə avadanlığı.

317 İstehsala xidmət edən obyektlərinin xərclərinin uçotu necə təşkil edilə bilər:

- normativ hesabatı üzrə
- uçot obyektləri üzrə
- faktiki hesabat üzrə
- balans hesabatı üzrə
- plan hesabatı üzrə

318 Xidmət təsərrüfatına hər şeydən əvvəl aiddir:

- fərdi istehsal;
- tikib və məişət xidmətin başqa emalatxanaları
- tədarük təşkilatları;
- komplektləşdirmə avadanlığı.
- qablaşdırma təşkilatları;

319 Məhsulun istehsalı ilə bağlı olan birbaşa məcmu xərclər necə adlanır:

- dolayı xərclər.
- fəaliyyətin adi növləri ilə xərclər;
- digər xərclər;
- məhsulun sahə maya dəyəri;
- birbaşa xərclər

320 İstehsal plan yerinə yetirilməs və məhsulun maya dəyəri vərəqinin birinci bölməsində kalkulyasiya obyektləri kəsiyində və bütövlükdə sex üzrə istehsalın həcmi və istehsal (tam) maya dəyəri haqqında hesabat və daha hansı məlumat verilir.

- normativ
- çəki
- bazar
- faktiki
- plan

321 Tikinti – quraşdırma işlərinin smeta dəyərinin tərkib elementi deyil

- üstəlik xərclər
- birbaşa xərclər
- planlı yığım
- satış xərclər
- bütün variantlar doğrudur

322 Tikinti-quraşdırma işlərinin smeta dəyərinin tərkib elementi hansıdır?

- bütün variantlar doğrudur
- üstəlik xərclər
- alternativ xərclər
- vergilər
- satış xərcləri

323 Smeta dəyəri nəyin əsasında hesablanır?

- bütün variantlar doğrudur
- smeta normativləri
- smeta normaları
- əmək haqqı xərcləri
- material xərcləri

324 Smeta dəyərinin funksiyası hansıdır?

- sadalananların heç biri
- xərcləri ödəmək
- mənfəəti təmin etmək
- optimal satış şəraitini təmin etmək
- xərcləri ödəmək və mənfəəti təmin etmək

325 Tikinti-quraşdırma işlərinin smeta maya dəyərinin növü hansıdır?

- bütün variantlar doğrudur
- bazis
- hesabat
- olan və faktiki
- ümumtəsərrüfat

326 Silinməli olan dağ-hazırlıq işlərinin həcm hesablanılır:

- Bütün cavablar səhvdir.
- cari ayda hasil olunan filizin çəkisinin müəyyən edilmiş silinmə normasına bölünmə ilə;
- cari ayda hasil olunan filizin çəkisinin müəyyən edilmiş silinmə normasınınaməsi ilə;

- cari ayda hasil olunan filizin çəkisinin müəyyən edilmiş silinmə normasınınamasına vurması ilə;
- Silinməli olan dağ-hazırlıq işlərinin həcmninin 1 m3 dağ kütləsinin orta çəkili maya dəyərində vurması ilə;

327 Silinməli olan dağ-hazırlıq işlərinin maya dəyəri hesablanılır:

- bütün cavablar səhvdir.
- cari ayda hasil olunan filizin çəkisinin müəyyən edilmiş silinmə normasına bölünmə ilə;
- silinməli olan dağ-hazırlıq işlərinin həcmninin 1 m3 dağ kütləsinin orta çəkili maya dəyərində vurması ilə;
- cari ayda hasil olunan filizin çəkisinin müəyyən edilmiş silinmə normasınınamasına vurması ilə;
- silinməli olan dağ-hazırlıq işlərinin həcmninin 1 m3 dağ kütləsinin orta çəkili maya dəyərində bölünməsi ilə;

328 Filizin maya dəyərini kalkulyasiyatının bölmələri aşağıdakı informasiyanı əks etdirir: (səhvi qeyd edin)

- material, yanacaq, enerji xərclərinin normalardan kənarlaşmalar haqqında informasiya
- məlumat filizli hasil işlərin yerinə yetirilməsi haqda məlumat;
- kalkulyasiya maddələrinin nomenklaturasına müvafiq olaraq hər bir mədən, karxana, hövzə xərclər haqqında ayrı-ayrılıqda;
- materialların, yanacağın və enerjinin xərcləri haqqında məlumat;
- xərclərin maddələri üzrə altında filizli hasil maya dəyəri;

329 Zənginləşdirmənin məhsullarının konsentratın maya dəyərini kalkulyasiyasına daxildir:

- bütün cavablar doğrudur.
- konsentratın hazırlanması tapşırıqların yerinə yetirilməsi, onun istehlakçılara yüklənməsi və ya sonrakı emal üçün başqa istehsal sexlmə ötürmələri;
- xam filizdə və istehsal edilən məhsulda metalın olması və miqdarı haqqında məlumat;
- xərclərin maddələri üzrə konsentrat maya dəyəri haqqında məlumat;
- filizdə olan 1 ton metalın tam maya dəyəri haqqında informasiya;

330 Zənginləşdirmənin məhsullarının konsentratın maya dəyərini kalkulyasiyanın məlumatları müəyyən etməyə imkan verir:

- bütün cavablar səhvdir.
- konsentratın hazırlanması, onun istehlakçılara yüklənməsi və ya sonrakı emal üçün başqa istehsal sexlmə ötürmələri tapşırıqların yerinə yetirilməsi;
- metalın, rütubətin xidmətlərinin altında daha yüksək keyfiyyətli xüsusiyyətlər ilə istehsal üçün əlavə xərclərin iqtisadi effektivliyi;
- material, yanacaq, enerji xərclərinin normalardan kənarlaşmalar haqqında informasiya
- kalkulyasiya maddələrinin nomenklaturasına müvafiq olaraq hər bir mədən, karxana, hövzə xərclər haqqında ayrı-ayrılıqda;

331 Filiz və filiz məhsullarının topdan satış qiymətləri müəyyən edir:

- bütün cavablar doğrudur
- dəmirin və rütubətin normativ olması zamanı ayrı-ayrı yataqlar üçün
- kalkulyasiya maddələrinin nomenklaturasına müvafiq olaraq hər bir mədən, karxana, hövzə üçün ayrı-ayrılıqda;
- metalın və rütubət tərkibi üzrə xidmətlərinin altlarında daha yüksək yüksək keyfiyyətli xüsusiyyətlər ilə istehsalat üçün əlavə xərclərin iqtisadi effektivliyinin tərfi üçün;
- material, yanacaq, enerji xərclərinin normalarından kənarlaşmaların müəyyən olunması üçün

332 İstehsal plan yerinə yetirilməs və məhsulun maya dəyəri vərəqinin birinci bölməsində kalkulyasiya obyektləri kəsiyində və bütövlükdə sex üzrə istehsalın həcmi və istehsal (tam) maya dəyəri haqqında hesabat və daha hansı məlumat verilir.

- normativ
- çəki
- bazar
- faktiki
- plan

333 Qara metallurgiyada xərclərin hesablanması planlaşdırması və maya dəyərlərinin kalkulyasiyası üzrə sahə tövsiyələrinə müvafiq olaraq kalkulyasiyası vərəqi hansı formaya malikdir?

- hazır tipli
- vahid tipik
- əsas tipik
- əlavə tipli
- hazır-aralıq tipili

334 Qara metallurgiyada kalkulyasiyası vərəqi hansı formaya malikdir?

- . hazır tipili
- vahid tipik
- əsas tipik
- əlavə tipli
- hazır-aralıq tipili

335 Yenidən bölünmə üzrə xərclərin daxil olan yarımfabrikatların yenidən bölünməsi üzrə xərclərini özünə daxil etdiyi yer necə adlanır?

- verilmiş şöbə
- verilmiş sex
- verilmiş sahə
- verilmiş müəssisə
- verilmiş istehsal

336 Maya dəyərlərn kalkulyasiyasının yenidən bölmə metodu onu bildirir ki, əvvəlki yenidən paylamanın əmək məhsulu sonrakı yenidən paylamada maya dəyərlər ilə ötürülür

- normativ
- istehsal
- sex
- zavod
- planlı

337 Növ kalkulyasiyası adlı kalkulyasiya vərəqinin ikinci bölməsində müxtəlif dövrlərdə məhsulun maya dəyərinin dinamikasının təhlili üçün istifadə edilir və nə xarakter daşıyır,

- normativ
- analitik
- hesabat
- faktiki
- plan

338 Hara bütövlükdə Yenidən bölünmə üzrə xərclər in üçotunun obyektini bildirir?

- şöbə bütövlükdə
- sex bütövlükdə
- sahə bütövlükdə

- müəssisə bütövlükdə
- istehsal bütövlükdə

339 Yenidən bölünmə üzrə xərclər daxil olan yarımfabrikatların yenidən bölünməsi üzrə xərcləri harada özünə daxil edir?

- verilmiş şöbədə
- verilmiş sexdə
- verilmiş sahədə
- verilmiş müəssisədə
- verilmiş istehsalda

340 Xərc maddələri üzrə kalkulyasiya aparılır:

- Doğru cavab yoxdur
- Xərc elementləri üzrə
- Kalkulyasiya maddələri üzrə
- Xərc elementləri və kalkulyasiya maddələri üzrə
- Xərc maddələrinin maya dəyəri və kalkulyasiya maddələri üzrə

341 Xərclərin vahid, tipik nomenklaturası nəyə əsasən qəbul edilir:

- Xammal və resursların istehsal prosesində istifadə olunma həcminə görə
- İşçilərin əmək haqlarına, istifadə olunan resursların həcminə görə
- Xərc elementləri üzrə maya dəyərinin kalkulyasiyasınındın hesablanmasına uçotuna görə
- İqtisadi elementlərin dəyərinin hesablanmasının uçotuna görə
- Xərclərin ilkin formasının səciyyəsi, istifadə olunan resursların həcm və tərkibinin müəyyən edilməsinə görə

342 Aşağıdakılardan hansı xərclərin vahid, tipik nomenklaturası ola bilər:

- sadalanların hamısı
- Xammal və əsas materiallar (Qaytarılan tullantılar çıxılmaqla)
- Satın alınan məmulatlar, yarım fabrikatlar və kənar təşkilatlarını xidmətləri
- Köməkçi materiallar
- Yanacaq

343 Aşağıdakılardan hansı xərclərin vahid, tipik nomenklaturası ola bilər:

- sadalanların hamısı
- Enerji
- Əmək haqqı
- Əsas vəsaitlərin amortizasiyası
- Sair xərclər

344 Xərclərin elementlər üzrə qruplaşdırılmasının məqsədi ola bilər:

- Xərclərdən, istehsal xərclərinin uçotu və maya dəyərinin kalkulyasiyası məqsədi ilə istifadə olunur
- Xərclərdən müəssisə daxilində fəaliyyət göstəricilərinin əlaqələndirilməsi məqsədi ilə istifadə olunur
- Xərclərdən, onların vahid, tipik nomenklaturasının qəbul olunması məqsədi ilə istifadə olunur
- Xərclərin kalkulyasiya maddələri üzrə qruplaşdırılması məqsədi ilə istifadə olunur
- Xərclərdən, onların analitik uçotunun aparılması məqsədi ilə istifadə olunur

345 Xərclərin kalkulyasiya maddələri üzrə qruplaşdırılmasının məqsədi:

- Müəssisədə xərclər haqqında informasiyanın əldə edilməsi məqsədi ilə

- Müəssisə daxilində onların fəaliyyət göstəricilərinin əlaqələndirilməsi məqsədi ilə
- Xərclərin vahid, tipik nomenklaturasının qəbul olunması məqsədi ilə
- İstehsal xərclərinin uçotu və maya dəyərinin kalkulyasiyası məqsədi ilə
- Xərclərin analitik uçotunun maya dəyərinin kalkulyasiyasının təşkili məqsədi ilə

346 Elektrik enerjisi istehsalı təmsil edir:

- bütün cavablar doğrudur.
- bir enerji növünün başqaya dəyişilməsini;
- yanacağın potensial enerjisinin istiliyə dəyişilməsini;
- istilik enerjinin mexanikiyə dəyişilməsini;
- mexaniki enerjinin elektrikə dəyişilməsini;

347 Başqa sənaye sahələrindən fərqli olaraq energetika səciyyələndirilir: (səhvi qeyd edin)

- bütün cavablar səhvdir.
- yüksək yanacaqtutumluluğu ilə;
- yüksək fondutumluluğu ilə;
- aşağı əməktutumluluğu ilə;
- aşağı yanacaqtutumluluğu ilə;

348 Energetikada xərclərin kalkulyasiya obyektlərinə aiddir:

- bütün cavablar doğrudur.
- enerji istehsalı mərhələləri;
- elektrik və istilik enerjisi;
- enerjinin inkişafı mərhələləri
- enerjinin ötürülmə - daşınma mərhələləri;

349 Enerji müəssisələrində kalkulyasiya vahidi bunlardır: (Səhvi qeyd edin)

- bütün cavablar səhvdir.
- elektrik enerjisi vahidinin maya dəyəri;
- istilik enerjisi vahidinin maya dəyəri;
- 1 ton konsentratın maya dəyəri və ya onda olan 1 ton metalın maya dəyəri;
- 1 kv.t.ç. elektrik enerjisi, 1 qkal. istilik enerjisi;

350 Enerji müəssisələrində yanacağın qiyməti uçota alınır:

- bütün cavablar doğrudur
- franko-stansiya göndərmə
- franko-stansiya təyinat
- franko-anbar istehsalçı
- franko-anbar istehlakçı

351 Yarımfabrikatların maya dəyərinə onların istehsalı üçün faktiki sərf edilən materialların dəyərinin daxil edildiyi yerdə qalan birbaşa xərclərin isə yarımfabrikatların istehsalı və materialların qalıqları arasında yayılan üsul necə adlanır ?

- Plan xərclərin məbləğinin daxil edildiyi üsul;
- Xammal məbləğinin daxil edildiyi üsul;
- birbaşa xərclərin məbləğinin daxil edildiyi üsul;
- materialların məbləğinin daxil edildiyi üsul;
- Faktiki xərclərin m məbləğinin daxil edildiyi üsul;

352 Kapital xərcləri nə daxildir ?

- müəyyən hesabat dövrünə aid olan və xidmətin göstərilməsi prosesilə bağlı olan, təşkilatın xərclərinin cəmləməsindən istifadə edən xərclər.
- istifadə edilən xammalın dəyər qiymətləndirilməsini istifadə edən xərclər
- qeyri-dövriyyə aktivlərinə xərclər
- kapital qoyuluşlu xarakterli xərcləri;
- bir qayda olaraq, bir iqtisadi dövrdə sərf edilən istehsal xərcləri;

353 Kapital xərcləri nə daxildir ?

- müəyyən hesabat dövrünə aid olan və xidmətin göstərilməsi prosesilə bağlı olan, təşkilatın xərclərinin cəmləməsindən istifadə edən xərclər.
- istifadə edilən materialların dəyər qiymətləndirilməsini istifadə edən xərclər
- qeyri-dövriyyə aktivlərinə xərclər
- kapital qoyuluşlu xarakterli xərcləri;
- bir qayda olaraq, bir iqtisadi dövrdə sərf edilən istehsal xərcləri;

354 İqtisadi fəaliyyət faktlarının vaxt müəyyənliyi ehtimalı nədir ?

- bir qayda olaraq, bir iqtisadi dövrdə sərf edilən istehsal xərcləri;
- faktlarla bağlı olan pul vəsaitlərin daxil olmasının və ya ödənilməsinin faktiki vaxtından asılı olmayaraq onların baş verdikləri hesabat dövrünə aid olan faktlar
- məhsuldar fəaliyyətə birbaşa münasibətdə olmayan xərclər
- qeyri-məhsuldar xərclər kateqoriyasına aid olan xərclər (reallaşdırılmamış xərclər);
- müəyyən hesabat dövrünə aid olan və xidmətin göstərilməsi prosesilə bağlı olan, təşkilatın xərclərinin cəmləməsindən istifadə edən xərclər

355 Təşkilatın mülkiyyət xüsusişməsi ehtimalı nədir ?

- bir qayda olaraq, bir iqtisadi dövrdə sərf edilən istehsal xərcləri;
- faktlarla bağlı olan pul vəsaitlərin daxil olmasının və ya ödənilməsinin faktiki vaxtından asılı olmayaraq onların baş verdikləri hesabat dövrünə aid olan faktlar
- təşkilatın mülkiyyəti bu təşkilatın və başqa hüquqi şəxslərin sahiblərinin öhdəçiliklərindən ayrıca mövcuddur;
- qeyri-məhsuldar xərclər kateqoriyasına aid olan xərclər (reallaşdırılmamış xərclər);
- müəyyən hesabat dövrünə aid olan və xidmətin göstərilməsi prosesilə bağlı olan, təşkilatın xərclərinin cəmləməsindən istifadə edən xərclər

356 Təşkilatın mülkiyyət xüsusişməsi ehtimalı nədir ?

- bir qayda olaraq, bir iqtisadi dövrdə sərf edilən istehsal xərcləri;
- faktlarla bağlı olan pul vəsaitlərin daxil olmasının və ya ödənilməsinin faktiki vaxtından asılı olmayaraq onların baş verdikləri hesabat dövrünə aid olan faktlar
- təşkilatın öhdəçilikləri bu təşkilatın və başqa hüquqi şəxslərin sahiblərinin öhdəçiliklərindən ayrıca mövcuddur;
- qeyri-məhsuldar xərclər kateqoriyasına aid olan xərclər (reallaşdırılmamış xərclər);
- müəyyən hesabat dövrünə aid olan və xidmətin göstərilməsi prosesilə bağlı olan, təşkilatın xərclərinin cəmləməsindən istifadə edən xərclər

357 Kapital xərcləri nə daxildir ?

- müəyyən hesabat dövrünə aid olan və xidmətin göstərilməsi prosesilə bağlı olan, təşkilatın xərclərinin cəmləməsindən istifadə edən xərclər.
- istifadə edilən yanacaqın dəyər qiymətləndirilməsini istifadə edən xərclər
- qeyri-dövriyyə aktivlərinə xərclər
- kapital qoyuluşlu xarakterli xərcləri;
- bir qayda olaraq, bir iqtisadi dövrdə sərf edilən istehsal xərcləri;

358 Kapital xərcləri nə daxildir ?

- müəyyən hesabat dövrünə aid olan və xidmətin göstərilməsi prosesilə bağlı olan, təşkilatın xərclərinin cəmləməsindən istifadə edən xərclər.
- xidmətlərin göstərilməsi üçün zəruri olan, onların göstərilməsində istifadə edilən digər xərclərin dəyər qiymətləndirilməsini istifadə edən xərclər
- qeyri-dövriyyə aktivlərinə xərclər
- kapital qoyuluşlu xarakterli xərcləri;
- bir qayda olaraq, bir iqtisadi dövrdə sərf edilən istehsal xərcləri;

359 Təşkilat tərəfindən yerinə yetirilən sahibkarlıq fəaliyyəti ilə bağlı xərclər nədir?

- müəyyən hesabat dövrünə aid olan və xidmətin göstərilməsi prosesilə bağlı olan, təşkilatın xərclərinin cəmləməsi
- istifadə edilən xammalın dəyər qiymətləndirilməsini istifadə edən xərclər
- qeyri-dövriyyə aktivlərinə xərclər
- kapital qoyuluşlu xarakterli xərcləri;
- bir qayda olaraq, bir iqtisadi dövrdə sərf edilən istehsal xərcləri;

360 Təşkilat tərəfindən yerinə yetirilən sahibkarlıq fəaliyyəti ilə bağlı xərclər nədir?

- kapital qoyuluşlu xarakterli xərcləri;
- müəyyən hesabat dövrünə aid olan və xidmətin göstərilməsi prosesilə bağlı olan, təşkilatın xərclərinin cəmləməsindən istifadə edən xərclər
- qeyri-məhsuldar xərclər kateqoriyasına aid olan xərclər (reallaşdırılmamış xərclər);
- xidmətin maya dəyərini formalaşması müəyyən hesabat dövrünə aid olan və xidmətin göstərilməsi prosesilə bağlı olan, təşkilatın xərclərinin cəmləməsindən istifadə edən xərcləri bildirir;
- qeyri-dövriyyə aktivlərinə xərclər

361 Xərclər əsas və üstəlik xərclərə bölünür:

- idarəetmə qərarlarının qəbul olunmasına görə
- İstehsal həcmi ilə əlaqəsinin xarakterinə görə
- Xərclərin maya dəyərinə daxil edilməsi üsullarına görə
- Xərclərin məqsədə uyğunluğu nöqtəyi- nəzərindən
- Məhsulun hazırlanması prosesi ilə əlaqədar olaraq

362 İdarəetmə qərarlarının qəbul edilməsi və planlaşdırma nöqtəyi- nəzərindən xərclərin məntiqi ardıcılığını tamamlayın; Qaytarılmayan; Alternativ;

- Sabit və dəyişən
- Son hədd və Transaksion
- Transaksion
- Proqnozlaşdırılan
- Tənzimlənən

363 Məsuliyyət mərkəzlərinin istehsal fəaliyyətinin tənzimlənməsi və nəzarət nöqtəyi nəzərindən xərclərini məntiqi ardıcılığını tamamlayın; tənzimlənən; tənzimlənməyən;

- doğru cavab yoxdur
- Alternativ
- Transak sion
- Planlaşdırılan
- Proqnozlaşdırılan

364 Xərclər onların məqsədəuyğunluğu nöqtəyi – nəzərindən bölünür;

- Cari və faktiki
- məhsuldar və qeyri-məhsuldar
- Əsas və üstəlik
- Sabit və dəyişən
- Son hədd və transaksion

365 Qeyri- məhsuldar xərclər:

- İstehsalın reallaşdırılmasında yeni texnologiyaya keçid zamanı yaranmış çatıqlıqlar formasında meydana çıxan xərclərdir
- Məhsulun istehsalının reallaşdırılması zamanı texnologiyadan çatışmazlıqlar zamanı yaranan xərclərdir
- Məhsulun hazırlanması prosesində idarəetmədə çatışmazlıqlar zamanı yaranan xərclərdir
- Məhsulun reallaşdırılmasında səriştəsizlik nəticəsində yaranan xərclərdir
- İstehsalın və əməyin təşkilində, idarəetmədə və texnologiyadan çatışmazlıqlar zamanı yaranan xərclərdir

366 Xərclər məhsuldar və qeyri- məhsuldar xərclərə bölünür:

- İstehsalın reallaşdırılmasına görə
- Məqsədə uyğunluq nöqtəyi nəzərindən
- Maya dəyərinə daxil edilməsi üsullarına görə
- idarəetmə qərarlarına görə
- İstehsalın həcmi ilə əlaqəsinə görə

367 Məhsulun hazırlanması prosesi ilə əlaqəsindən asılı olaraq xərclər bölünür:

- Tənzimlənən və tənzimlənməyən
- Məhsuldar və qeyri – məhsuldar
- Birbaşa və dolay
- Cari və birdəfəlik
- Əsas və üstəlik

368 İstehsal həcmi ilə əlaqəsinin xarakterinə görə xərclər bölünür:

- Cari və birdəfəlik
- sabit və dəyişən
- Əsas və üstəlik
- Məhsuldar və qeyri – məhsuldar
- Birbaşa və dolay

369 Xərclərin maya dəyərinə daxil edilməsi üsullarına görə xərclər bölünür:

- Cari və birdəfəlik
- Əsas və üstəlik
- Birbaşa və dolay
- Məhsuldar və qeyri – məhsuldar
- sabit və dəyişən

370 Xərclər sabit və dəyişən xərclərə bölünür:

- İdarəetmə qərarlarının qəbuluna görə
- Xərclərin maya dəyərinə daxil edilməsi üsullarına görə
- İstehsal həcmi ilə əlaqəsinin xarakterinə görə
- Məhsulun hazırlanması prosesi ilə əlaqədar olaraq
- Xərclərin məqsədəuyğunluğu nöqtəyi – nəzərindən

371 Xərclər birbaşa və dolay xərclərə bölünür:

- Xərclərin məqsədəuyğunluğu nöqteyi-nəzərindən
- Məhsulun hazırlanması prosesi ilə əlaqədar olaraq
- Xərclərin maya dəyərinə daxil edilməsi üsullarına görə
- İdarəetmə qərarlarının qəbuluna görə
- İstehsal həcmi ilə əlaqəsinin xarakterinə görə

372 Sabir xərclər bölünmür:

- alternativ xərclərə
- Əsas xərclərə
- üstəlik xərclərə
- Cari xərclərə
- Birdəfəlik xərclərə

373 Daimi və dəyişən xərclərin məcmusu bərabərdir:

- Doğru cavab yoxdur
- Maya dəyərinə
- Sex maya dəyərinə
- Ümumi istehsal xərclərinə
- Məhsulun dəyərinə

374 Yarımfabrikatların maya dəyərinə onların istehsalı üçün faktiki sərf edilən materialların dəyərinin daxil edildiyi üsul necə adlanır ?

- plan xərclərin məbləğinin daxil edildiyi üsul;
- birbaşa xərclərin məbləğinin daxil edildiyi üsul;
- xammal məbləğinin daxil edildiyi üsul;
- materialların məbləğinin daxil edildiyi üsul;
- faktiki xərclərin məbləğinin daxil edildiyi üsul;

375 Yarımfabrikatların maya dəyərinə yarımfabrikatların cari ayda istehsal üçün bilavasitə sərf edilən materialların dəyərinin daxil edildiyi üsul necə adlanır ?

- bazar xərclərin məbləğinin daxil edildiyi üsul;
- birbaşa xərclərin məbləğinin daxil edildiyi üsul;
- xammal və materialların dəyərinin daxil edildiyi üsul;
- faktiki xərclərin məbləğinin daxil edildiyi üsul;
- plan xərclərin məbləğinin daxil edildiyi üsul;

376 əgər məhsulun istehsalının texnoloji prosesi xammal və yenidən işlənmə prosesində hazırlanan yarımfabrikatların emalının bir neçə ardıcıl mərhələsindən ibarət oldursa, onda nəyi tətbiq etmək daha rahatdır ?

- kayzen kostinq.
- yenidən bölünmə və ya prosesli metod;
- çuxur metodu;
- sifariş metodu;
- düz vaxtında sistem (Just in time);

377 Yarımfabrikatların maya dəyərinə yarımfabrikatların istehsalı üçün birbaşa xərclərin daxil edildiyi üsul necə adlanır

- plan xərclərin məbləğinin daxil edildiyi üsul;
- birbaşa xərclərin məbləğinin daxil edildiyi üsul;

- xammal məbləğinin daxil edildiyi üsul;
- materialların məbləğinin daxil edildiyi üsul;
- faktiki xərclərin məbləğinin daxil edildiyi üsul;

378 Yarımfabrikatların maya dəyərində birbaşa xərclərin cəminə proporsional olan məbləğdə dolayı xərclərin daxil edildiyi üsul necə adlanır ?

- plan xərclərin məbləğinin daxil edildiyi üsul;
- birbaşa xərclərin məbləğinin daxil edildiyi üsul;
- xammal məbləğinin daxil edildiyi üsul;
- materialların məbləğinin daxil edildiyi üsul;
- faktiki xərclərin məbləğinin daxil edildiyi üsul;

379 Xərclərin idarəedilməsinin başqa metodları ilə məcmuda Kajzen kostinqin praktik istifadəsilə nə mümkündür?

- ən böyük Avropa müəssisələri müxtəlif sənaye sahələrində istifadə edilir.
- bu gün bütün dünyada əsasən innovasiyalı sahələrində və xidmət sferasında işləyən şirkətlərdə yayılıb;
- xərclərin idarəedilməsinin başqa metodları ilə məcmuda praktik olaraq istənilən istehsal sahəsində;
- harada ki xərclərin böyük hissəsini birbaşa xərclər yox, qaima xərclərin olduğu yerlər (məsələn xidmət sferasının sahələri);
- ən böyük Yaponiya, Amerika müəssisələri müxtəlif sənaye sahələrində istifadə edilir.

380 Kajzen kostinq bu nədir?

- məhsulun istehsalı mərhələsində xərclərin tədrici azalması prosesidir
- smeta maya dəyərini məqsədli maya dəyərində bərabər olan məhsulun (xidmət) işlənilib hazırlanması;
- paritetdə faydalı funksiyaların istehlakçılar üçün əhəmiyyətliyi və onların reallaşdırılmaları üçün xərclər arasında optimal nisbətdə həmin faydalı funksiyaların inkişafı;
- qabaqcıl kalkulyasiya metodları dan biri funksional-dəyər təhlili
- xərclər və müxtəlif istehsal prosesləri aralarında asılılığın öyrənilməsi;

381 Məhsulun və ya işlərin, xidmətlərin, ayrı-ayrı növlərin, vahidlərin, qrupların maya dəyərini müəyyən etməyə imkan verən xərclər necə adlanır?

- qaimə xərcləri
- maya dəyərini kalkulyasiyası;
- reallaşdırılan məhsulunun maya dəyəri;
- məhsul vahidinin maya dəyəri
- bütün istehsal həcmi üçün maya dəyəri

382 Bu xərclərin miqdarı sabitdir:

- Xarici
- Texnoloji
- Tənzimlənən
- Təsbit edilən
- Daxili

383 Bu xərclərin formal və qeyri-formal nəzarət sistemləri mövcuddur:

- xarici
- Texnoloji
- Tənzimlənən
- Təsbit edilən
- Daxili

384 Nəzarət normativləri, ciddi müəyyən edilmiş qaydalar, mükafat sistemləri aiddir:

- Birbaşa nəzarət sistemində
- Formal nəzarət sistemində
- Qeyri-formal nəzarət sistemində
- Formal və qeyri – formal nəzarət sistemlərinə
- Dolaylı nəzarət sistemində

385 İdarəetmə uçotu, məhsulun keyfiyyətinin idarə edilməsi informasiya sistemləri aiddir:

- doğru cavab yoxdur
- Formal nəzarət
- Qeyri-formal nəzarət
- Dolaylı nəzarət
- Birbaşa nəzarətə

386 Mühasibat nəzarəti və idarəetmə nəzarətinə aiddir:

- doğru cavab yoxdur
- daxili nəzarətə
- Xarici nəzarətə
- Birbaşa nəzarət
- Dolaylı nəzarət

387 Bu nəzarət investisiya səhvlərindən və digər qanunpozmalardan kənarlaşmaya nəzarət edir:

- Dolaylı nəzarət
- Mühasibat nəzarət
- İnvestisiya nəzarəti
- maliyyə nəzarəti
- büdcə nəzarəti

388 Bu nəzarət təsərrüfat fəaliyyəti üzrə aparılır?

- doğru cavab yoxdur
- Mühasibat nəzarəti
- investisiya nəzarəti
- maliyyə nəzarəti
- Büdcə nəzarəti

389 Bu nəzarət vasitəsilə idarəetmə və planlaşdırmanın təşkilinə nəzarət edilir:

- Dolaylı nəzarət
- Mühasibat nəzarəti
- investisiya nəzarəti
- Büdcə nəzarəti
- Birbaşa nəzarət

390 Bu xərclər üzərində nəzarət çevik smeta və standartların köməyi ilə aparılır

- xarici
- Texnoloji
- Tənzimlənən
- Təsbit edilən
- daxili

391 Bu xərclər uzunmüddətlidir və konkret dövrdə müəyyən edilmiş məbləğ həddindəki xərclərdir

- xarici
- Texnoloji
- Tənzimlənən
- Təsbit edilən
- daxili

392 Reklam xərcləri, təlim xərcləri və məsləhət xidmətləri xərcləri hansı xərclərə aiddir.

- xarici
- Texnoloji
- tənzimlənən
- Təsbit edilən
- Daxili

393 Bu xərclər üzərində nəzarət stabil büdcə ilə razılaşma əsasında aparılır:

- Xarici
- Texnoloji
- Tənzimlənən
- Təsbit edilən
- Daxili

394 Bu xərclər zamanı büdcə məbləği əvvəlki dövrün təcrübəsinə və onun yerinə yetirilməsi nəticələrinə uyğun olaraq müəyyən edilir.

- Xarici
- Texnoloji
- Tənzimlənən
- Təsbit edilən
- Daxili

395 Bu xərclər uzunmüddətlidir və mülkiyyətlə bağlıdır

- Xarici
- Texnoloji
- Tənzimlənən
- Təsbit edilən
- Daxili

396 Bu xərclərə nəzarət əsaslı xərclər smetası vasitəsilə aparılır:

- Xarici
- Texnoloji
- Tənzimlənən
- Təsbit edilən
- Daxili

397 Müasir dövrdə istehsal xərcləri marksist konsepsiyasından fərqlənir, burda: (səhv cavabı tapın)

- bütün cavablar doğru deyil
- marketing idarəetməsi ilə əlaqədar xərclər də nəzərə alınır
- qeyri istehsal işçilərinin əmək haqqı ilə əlaqədar xərclər də nəzərə alınır
- reklam ilə əlaqədar xərclər də nəzərə alınır

- dilerlərin fəaliyyəti ilə əlaqədar xərclər də nəzərə alınır

398 Təşkilat tərəfindən hesabat dövründə xərclərin qruplaşdırma qaydası necə adlanır?

- reallaşdırma ilə bilavasitə bağlı qaimə xərcləri;
 xərclər və ya məsarif;
 əsas fondların amortizasiyası;
 maya dəyərin kalkulyasiyası;
 istehsal ilə bilavasitə bağlı qaimə xərcləri

399 Məhsulun və ya işlərin, xidmətlərin, ayrı-ayrı növlərin, vahidlərin, qrupların maya dəyərini müəyyən etməyə imkan verən xərclər necə adlanır?

- reallaşdırma ilə bilavasitə bağlı qaimə xərcləri;
 xərclər və ya məsarif;
 əsas fondların amortizasiyası
 maya dəyərin kalkulyasiyası;
 istehsal ilə bilavasitə bağlı qaimə xərcləri

400 Məhsulun istehsalı və reallaşdırmasına əmək resurslarının cari xərclərinin dəyər qiyməti necə adlanır?

- reallaşdırma ilə bilavasitə bağlı qaimə xərcləri.
 xərclər və ya xərclər;
 maya dəyəri;
 maya dəyərin kalkulyasiyası;
 istehsal ilə bilavasitə bağlı qaimə xərcləri

401 Məhsulun istehsalı və reallaşdırmasına təbii resursların cari xərclərinin dəyər qiyməti necə adlanır?

- reallaşdırma ilə bilavasitə bağlı qaimə xərcləri.
 xərclər və ya xərclər;
 maya dəyəri;
 maya dəyərin kalkulyasiyası;
 istehsal ilə bilavasitə bağlı qaimə xərcləri

402 Məhsulun istehsalı və reallaşdırmasına pul resurslarının cari xərclərinin dəyər qiyməti necə adlanır?

- reallaşdırma ilə bilavasitə bağlı qaimə xərcləri.
 xərclər və ya xərclər;
 maya dəyəri;
 maya dəyərin kalkulyasiyası;
 istehsal ilə bilavasitə bağlı qaimə xərcləri

403 Xərclərin daxil edilməsinin bitkinliyindən asılı olaraq maya dəyəri necə adlanır?

- sex, ümumzavod istehsal maya dəyəri
 faktiki maya dəyəri
 plan maya dəyəri;
 ümumi məhsulun maya dəyəri
 əmtəə məhsulunun maya dəyəri

404 Xərclərin daxil edilməsinin bitkinliyindən asılı olaraq maya dəyəri necə adlanır?

- qaimə xərcləri.

- tam (istehsal + reallaşdırmada xərcləri) maya dəyəri;
- reallaşdırılan məhsulunun maya dəyəri;
- məhsul vahidinin maya dəyəri
- bütün istehsal həcmının maya dəyəri.

405 Düsturla nə hesablanılır: MX (Materil xərclər) + A (Amortizasiya) + əFYX (əsas fondların yeniləşmə xərcləri) + IX (İstehsal xərcləri) =... ?

- istehsal ilə bilavasitə bağlı qaimə xərcləri
- ümumi məhsulun maya dəyəri
- əmtəə (hazır) məhsulunun istehsal maya dəyəri;
- istehsal üçün məsrəflər;
- əmtəə məhsulunun tam maya dəyəri

406 Müəssisəyə qeyri-məhsuldar məsrəflərin azaldılması yolu ilə artıq xərclərdən qurtulmağa imkan verən metod hansıdır?

- qabaqcıl kalkulyasiya metodlar dan biri funksional-dəyər təhlili;
- Standart- kəstinq;
- Kaizen-kəstinq;
- Just in time (düz vaxtında) sistem;
- ABC kəstinq

407 Xərclər və müxtəlif istehsal prosesləri aralarında asılılığı öyrənən metod necə adlandırılır?

- Qabaqcıl kalkulyasiya metodlar dan biri Funksional-dəyər təhlili;
- Təret (hədəf) kəstinq;
- Kaizen-kəstinq;
- Just in time (düz vaxtında) sistem;
- ABC kəstinq.

408 Xərclərin bu təhlili metodunda məmumat tərəfindən onun funksiyalarının yerinə yetirilməsini bildirir?

- qabaqcıl kalkulyasiya metodlar dan biri funksional-dəyər təhlili;
- Target (hədəf) kəstinq;
- Kaizen-kəstinq
- Just in time (düz vaxtında) sistem;
- ABC kəstinq.

409 Bu metod keyfiyyət itkisi olmadan xərclərin azaldılması üçün mövcud məhsullar və proseslər üçün və həmçinin işlənilmiş məhsulların maya dəyərinin azalması məqsədilə onlar üçün istifadə olunur?

- qabaqcıl kalkulyasiya metodlar dan biri funksional-dəyər təhlili;
- Target (hədəf) kəstinq;
- Kaizen-kəstinq;
- Just in time (düz vaxtında) Sistem;
- ABC kəstinq.

410 Mal dövriyyəsinə nisbətən tədavül xərcləri bölünür:

- bütün cavablar doğrudur
- istehsal və istehlak xərcləri
- əlavə və xalis xərclər

- birbaşa və sabit xərclər
- şərti-sabit və şərti-dəyişən xərclər

411 əlavə məsrəflər:

- mal dövriyyəsinin həcmindən asılı olan xərclərdir
- malların satışı, onların uçotu və idarə heyətinin saxlanması ilə əlaqədar xərclərdir
- tədavül sferasında istehsal prosesinin davam etməsi və başa çatması ilə bağlı xərclərdir
- fəaliyyətin hər bir sahəsinə aid olan bilavasitə (birbaşa) xərclərdir
- ticarət və kommersiya təşkilatlarına, müəssisələrinə aid olan xərclərdir

412 Xalis məsrəflər:

- mal dövriyyəsinin həcmindən asılı olan xərclərdir
- malların satışı, onların uçotu və idarə heyətinin saxlanması ilə əlaqədar xərclərdir
- tədavül sferasında istehsal prosesinin davam etməsi və başa çatması ilə bağlı xərclərdir
- fəaliyyətin hər bir sahəsinə aid olan bilavasitə (birbaşa) xərclərdir
- ticarət və kommersiya təşkilatlarına, müəssisələrinə aid olan xərclərdir

413 Birbaşa məsrəflər:

- mal dövriyyəsinin həcmindən asılı olan xərclərdir
- malların satışı, onların uçotu və idarə heyətinin saxlanması ilə əlaqədar xərclərdir
- tədavül sferasında istehsal prosesinin davam etməsi və başa çatması ilə bağlı xərclərdir
- fəaliyyətin hər bir sahəsinə aid olan bilavasitə (birbaşa) xərclərdir
- ticarət və kommersiya təşkilatlarına, müəssisələrinə aid olan xərclərdir

414 Xərclərin metodu ayrı-ayrı sifarişləridir. Bu hansı metoda aid olan istehsal sahələrində ola bilər:

- Normativ
- Proses
- Məmulat
- Sifariş
- Mərhələ

415 Xammalın hazır məhsula çevrilməsi ilə fərqlənən sahələrdə hansı metod tətbiq olunur:

- Məmulat
- Sifariş
- Mərhələ
- Normativ
- Proses

416 Xərclər mərhələlər üzrə ümumiləşdirilir və hər bir mərhələdə məhsulun maya dəyəri kalkulyasiya olunur. Hansı metodda?

- Məmulat
- Sifariş
- Mərhələ
- Normativ
- Proses

417 Yalnız xərclərin müəyyən edilməsinin mühasibat metodu deyil, həmçinin xərclərin maya dəyərinin formalaşmasına və idarə olunmasına nəzarət metodudur:

- Məmulat

- Sifariş
- Mərhələ
- Normativ
- Proses

418 Bu metoddan əsasən maşınqayırma və yeyinti sənaye sahələrində istifadə olunur:

- Məmulat
- Sifariş
- Mərhələ
- Normativ
- Proses

419 Mərhələ metodunun xüsusi bir növüdür:

- Məmulat
- Sifariş
- Təklif
- Ardıcılıq
- Proses

420 Fəaliyyət sahələri üzrə tədavüldə bütün xərclər aşağıdakı kimi təsnifləşdirilir:

- doğru cavab yoxdur
- pərakəndə ticarət və topdansatış məsrəfləri
- topdansatış ticarət və kütləvi iaşə məsrəflər
- kütləvi iaşə və pərakəndə satış məsrəfləri
- pərakəndə ticarət, topdansatış ticarət və kütləvi iaşə məsrəfləri

421 Fəaliyyət sahəsi üzrə məsrəflərdən asılı olaraq tədavül xərcləri aşağıdakı kimi təsnifləşdirilir:

- doğru cavab yoxdur
- istehsal və istehlak məsrəfləri
- birbaşa və ümumi məsrəflər
- birbaşa və sabit xərclər
- şərti-sabit və şərti-dəyişən məsrəflər

422 Natural vahidlərə aiddir:

- 100% bərkliyə malik olan elementlər (spirt və s)
- m²
- müəyyən tərkibli elementlər (gübrələr və s)
- məhsuldarlıq
- Güc

423 Natural vahidlərə aid deyil:

- məhsuldarlıq
- ədəd
- ton
- kq
- m²

424 Aşağıdakılardan hansı natural vahidlər ola bilər:

- hamısı

- Ədəd
- Ton
- Kq
- m2

425 Tədavül xərcləri hansı məsrəfləri əks etdirir:

- düzgün cavab yoxdur
- əmək
- maddi
- maliyyə
- əmək, maddi və maliyyə

426 Tədavül xərcləri özündə aşağıdakı xərc növünü birləşdirir

- sadalanan bütün variantlar doğrudur
- xalq təsərrüfatı sahələrinin ticarətə göstərdiyi xidmətlərin ödənilməsi
- ticarət prosesində istifadə olunana materialların dəyəri
- malların satışı, saxlanması, nəql edilməsində mal itkiləri
- digər xərclər (kredit faizləri, tara üzrə xərclər, kadrların hazırlığı və s.)

427 Bütün xərclər aşağıdakı kimi təsnifləşdirilir:

- doğru cavab yoxdur
- istehsal, tədavül və istehlak xərcləri
- əsas, əlavə və xalis məsrəflər
- birbaşa, ümumi və sabit xərclər
- şərti-sabit, şərti-dəyişən və ümumi xərclər

428 İqtisadi əlamətlərə görə tədavül xərcləri aşağıdakı kimi təsnifləşdirilir:

- doğru cavab yoxdur
- istehsal və istehlak xərcləri
- əlavə və xalis xərclər
- birbaşa və sabit xərclər
- şərti-sabit və şərti-dəyişən xərclər

429 Natural vahidlərə aiddir:

- Heç biri
- Ədəd
- Güc
- 1 cüt (ayaqqabı və s)
- 1m3 (taxta və s)

430 Natural vahidlərə aiddir:

- ton
- Məhsuldarlıq
- Güc
- 100% bərkliyə malik olan elementlər
- 100 şərti (bina və s)

431 Natural vahidlərə aiddir:

- Heç biri

- kq
- 1 cüt (ayaqqabı)
- 1 m³ (taxta və s)
- Güc

432 Xidmət təsərrüfatına hər şeydən əvvəl aiddir:

- fərdi istehsal;
- yeməxanalar və bufetlər; məktəbəqədər təsisatlar (müəssisələr) (bağçalar, körpələr evi);
- tədarük təşkilatları.;
- qablaşdırma təşkilatları;
- komplektləşdirmə avadanlığı.

433 Xidmət təsərrüfatına hər şeydən əvvəl aiddir:

- fərdi istehsal;
- sağlamlıq və mədəni-maarifləndirici təyinatlı təsisatlar
- istehsalı təmin etmək;
- komplektləşdirmə avadanlığı.
- istehsalı qablaşdırmaq;

434 İstehsala xidmət edən obyektlərinin xərclərinin uçotu necə təşkil edilə bilər:

- normativ hesabatı üzrə
- göstərilən xidmətlərin növləri ilə;
- faktiki hesabat üzrə
- balans hesabatı üzrə
- plan hesabatı üzrə

435 Bir neçə istehsal prosesində iştirak edən və öz dəyərini məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən kapitaldır Nə?

- Sabit kapital + Dəyişən kapital
- Sabit kapital
- Dəyişən kapital
- İzafi mənfəət
- Belə cavab yoxdur

436 Aşağıdakı ifadələrdən hansı doğrudur

- Dəyişən kapital - Məhsul istehsalında yalnız pul resursları şəklində istifadə olunur.
- Dəyişən kapital – bir neçə istehsal prosesində iştirak edən və öz dəyərini məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən kapitaldır
- Dəyişən kapital - bir istehsal prosesində iştirak edən və öz dəyərini məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən kapitaldır.
- Dəyişən kapital - Məhsul istehsalında iştirak edən və öz dəyərini bütövlükdə məhsulun üzərinə keçirən kapitaldır.
- Dəyişən kapital - Məhsul istehsalında iştirak edən və öz dəyərini iki il ərzində məhsulun üzərində keçirən kapitaldır

437 Bir neçə istehsal prosesində iştirak edən və öz dəyərini məhsulun üzərinə hissə- hissə keçirən kapitaldır Nə?

- Sabit kapitalın dövriyyədə iştirak etməyən hissə
- Sabit kapital
- Dəyişən kapital

- İzafi mənfəət
- Sabit kapitalın dövriyyədə iştirak edən hissəsi

438 Məhsul istehsalında iştirak edən və öz dəyərini bütövlükdə məhsulun üzərinə keçirən kapitaldır Nə?

- Dəyişən kapital + İzafi mənfəət
- Sabit kapital
- Dəyişən kapital
- İzafi mənfəət
- Sabit kapital + İzafi mənfəət

439 Məhsul istehsalında iştirak edən və öz dəyərini iki il ərzində məhsulun üzərində keçirən kapitaldır Nə?

- Belə cavab yoxdur
- Sabit kapital
- Dəyişən kapital
- İzafi mənfəət
- Dəyər

440 Məhsul istehsalında yalnız pul resursları şəklində istifadə olunur. Nə?

- Belə cavab yoxdur
- Sabit kapital
- Dəyişən kapital
- İzafi mənfəət
- Dəyər

441 Aşağıdakılardan hansı doğrudur

- doğru variant yoxdur
- Sabit kapital - bir neçə istehsal prosesində iştirak edən və öz dəyərini məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən kapitaldır
- Dəyişən kapital - məhsul istehsalında daim iştirak edən və öz dəyərini bütövlükdə məhsulun üzərinə keçirən kapitaldır
- İzafi mənfəət – Müəssisənin Sosial Sığortaya ayırmaları çıxdıqdan sonra yerdə qalan hissəsidir
- Sabit kapital - bir istehsal prosesində iştirak edən və öz dəyərini məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən kapitaldır.

442 Ümumtəsərrüfat xərclərinə aiddir::

- binanın qızdırması, işıqlandırması və xidməti xərcləri;
- ümumtəsərrüfat təyinatları bina üçün icarə haqqı;
- maşın və avadanlıqların saxlanması və istismarına
- istehsalda istifadə edilən əsas vəsaitlərin və başqa mülkiyyətin təmir xərcləri və amortizasiya ayırmaları;
- göstərilən mülkiyyətin sığorta xərcləri;

443 Ümumtəsərrüfat xərclərinə aiddir::

- binanın qızdırması, işıqlandırması və xidməti xərcləri;
- informasiya, auditor, məsləhət və başqa oxşar xidmətlərin ödəniş xərcləri;
- maşın və avadanlıqların saxlanması və istismarına
- istehsalda istifadə edilən əsas vəsaitlərin və başqa mülkiyyətin təmir xərcləri və amortizasiya ayırmaları;
- göstərilən mülkiyyətin sığorta xərcləri;

444 Elektrik və istilik enerjisini- maya dəyəri — hansı işin əsas iqtisadi göstəricisidir

- maşınqayırma müəssisələri
- enerji müəssisəsinin
- agro müəssisəsinin
- kommərsiya müəssisələri
- metallurqiya müəssisələri

445 Energetikada hansı şərtlərdə enerjinin tam maya dəyəri kalkulyasiya edilir?

- istehsalçı- anbar
- franko-istehlakçı
- franko-zavod
- franko-anbar
- istehsalçı-zavod

446 İstehsala çəkilən xərclər onların nədən asılı olmayaraq aid olduqları hesabat ayınıda enerjinin, onun ötürülməsi və paylaşdırılması maya dəyərinə daxildir?

- ödəniş formaları
- müvəqqəti ödəniş
- ödəniş yeri
- ödəniş məbləği
- ödəniş növü

447 Energetikada maya dəyərlərin kalkulyasiya metodikasının xüsusiyyəti hansı şərtlərdə enerjinin tam maya dəyərinin kalkulyasiyasıdır

- istehsalçı- anbar
- franko-istehlakçı
- franko-zavod
- franko-anbar
- istehsalçı-zavod

448 Elektrik enerjisi sənayesində məhsulun əlamət və ya əlamətlər məcmusu üzrə təsnifatı hansı xərclərin uçotu və təhlili əsasında durur?

- hesabat
- istehsal
- istehlakçı
- faktiki
- plan

449 elektrik və istilik enerjisinin maya dəyərinin kalkulyasiyasının sadələşdirməsi məqsədi hansı növ yanacağına xərçinə proporsional olaraq elektrik və istilik enerjisi arasında bölüşdürməyə ivacə verilir?

- maye
- şərti
- faktiki
- plan
- hesabat

450 Energetikada hansı məhsul vahidinin maya dəyəri kalkulyasiya edilir?

- hesabat məhsulu (elektrik enerjisi və ya istilik)

- buraxılan məhsul (elektrik enerjisi və ya istilik)
- faktiki məhsul (elektrik enerjisi və ya istilik)
- faktiki məhsul (elektrik enerjisi və ya istilik)
- planl məhsul (elektrik enerjisi və ya istilik)

451 Enerjinin maya dəyərinin kalkulyasiyası istehsalın hansı mərhələləri üzrə enerjinin maya dəyərinin plan və hesabat ölçünü səciyyələndirir?

- strateji
- texnoloji
- texniki
- inzibati
- tarixi

452 İstehsal texnologiyası, onun təşkili, buraxılan məhsulun xüsusiyyətləri xərclərin uçotunun və maya dəyərinin kalkulyasiyasının müxtəlif metodlarının əlaqələndirilməsinin tələb edir. Bu baxımdan aşağıdakı hansı metod tətbiq edilə bilər:

- Offerta
- Təklif
- Ardıcılıq
- Proses
- Təkrarlanan

453 İstehsal texnologiyası, onun təşkili, buraxılan məhsulun xüsusiyyətləri xərclərin uçotunun və maya dəyərinin kalkulyasiyasının müxtəlif metodlarının əlaqələndirilməsinin tələb edir. Bu baxımdan aşağıdakı hansı metod tətbiq edilə bilər:

- Kalkulyasiya
- Məlumat
- Məmulat
- Ardıcılıq
- İstehsal

454 İstehsal texnologiyası, onun təşkili, buraxılan məhsulun xüsusiyyətləri xərclərin uçotunun və maya dəyərinin kalkulyasiyasının müxtəlif metodlarının əlaqələndirilməsinin tələb edir. Bu baxımdan aşağıdakı hansı metod tətbiq edilə bilər:

- Hamısı
- Sifariş
- Mərhələ
- Normativ
- Proses

455 İstehsal texnologiyası, onun təşkili, buraxılan məhsulun xüsusiyyətləri xərclərin uçotunun və maya dəyərinin kalkulyasiyasının müxtəlif metodlarının əlaqələndirilməsinin tələb edir. Bu baxımdan aşağıdakı hansı metod tətbiq edilə bilməz:

- Məmulat
- Sifariş
- Mərhələ
- Normativ
- Proses

456 İstehsal texnologiyası, onun təşkili, buraxılan məhsulun xüsusiyyətləri xərclərin uçotunun və

maya dəyərinin kalkulyasiyasının müxtəlif metodlarının əlaqələndirilməsinin tələb edir. Bu zaman hansı metodların tətbiqi rəsmi sənədlərlə nəzərdə tutulur:

- normativ sifarişli
- Sifariş
- Mərhələ
- Normativ
- bütün variantlar doğrudur

457 Enerjinin maya dəyərinin hesablamasının əsas xüsusiyyəti:

- bütün cavablar səhvdir.
- onun franko-anbar müəssisə kalkulyasiyası sənayenin başqa sahələrindəki franko-istehlakçı kalkulyasiyasından fərqlidir;
- onun franko-istehlakçı kalkulyasiyası sənayenin başqa sahələrindəki franko-anbar müəssisə kalkulyasiyasından fərqlidir;
- onun franko-vaqon göndərmə stansiyası kalkulyasiyası sənayenin başqa sahələrindəki franko-anbar müəssisə kalkulyasiyasından fərqlidir;
- onun franko-vaqon təyinat stansiyası kalkulyasiyası sənayenin başqa sahələrindəki franko-anbar müəssisə kalkulyasiyasından fərqlidir;

458 Energetika istehsalında franko-istehlakçı kalkulyasiyası:

- xərclərin maddələri üzrə konsentrat maya dəyəri haqqında məlumatı əks etdirir.
- metalın, rütubətin xidmətlərinin altında daha yüksək keyfiyyətli xüsusiyyətlər ilə istehsal üçün əlavə xərclərin iqtisadi effektivliyi müəyyən etməyə imkan verir;
- texnoloji dövr üzrə enerjinin tam maya dəyərini müəyyən etməyə imkan verir
- müvafiq ehtiyatların çıxarılması vaxtına qədər silinməsi imkan verir;
- xam filizdə və istehsal edilən məhsulda metalın olması və miqdarı haqqında məlumatı əks etdirir;

459 Enerjinin maya dəyərlərinin franko-istehlakçı kalkulyasiyası:

- bütün cavablar doğrudur.
- vacib iqtisadi dəyərə malik olur;
- istehsalda bütün xərclərin tam uçotunu təmin edir;
- enerjinin istehlakçıya qədər daşınmasında bütün xərclərin tam uçotunu təmin edir
- iqtisadi regionlarda energetic güclərinin və enerjinin iri istehlakçılarının rasional yerləşməsinin meyarlarından biridir;

460 Elektrik və istilik enerjisinin Maya dəyəri formalaşmasıNA ENERJİ istehsalının aşağıdakı xüsusiyyətləri təsir göstərir: (səhvi qeyd edin)

- istehsal müəyyən vaxt intervalında istehsal edilən enerjinin maya dəyərində tam aid olur.
- istehsalçı və enerji istehlakçıların sız və fasiləsiz əlaqəsi;
- istehsal müəyyən vaxt intervalında istehsal edilən enerjinin maya dəyərində tam aid olmur;
- onun daşınması fazası faktiki olaraq istehsal fazası ilə üst-üstə düşür; tamamlanmamış istehsal yoxdur;

461 İstilik elektrik stansiyalarında xərclər bölünür:

- enerjinin istehsalı-ötürülməsi üsulundan bilavasitə asılı olmyan xərclərə,
- dəyişən xərclərə;
- şərti-daimi (dəyişməz) xərclərə;
- elektrik və istilik enerjisinin istehsalının həcmində proporsional dəyişən xərclərə;
- həd-yolverilən (mümkün) xərclərə;

462 Su elektrik stansiyalarında və şəbəkə müəssisələrində: (hansı fikir doğrudur)

- bütün cavablar səhvdir.
- şərti-daimi (dəyişməz) xərclər yoxdur;
- istehsalı həcmə dəyişikliyi ilə bağlı olan dəyişən xərclər yoxdur
- enerjinin istehsalı-ötürülməsi üsulundan bilavasitə asılı olmyan xərclər yoxdur;
- bütün cavablar doğrudur

463 Enerji sisteminin gücünün ehtiyatının saxlanılması xərcləri müəyyən edilir:

- regressiya təhlili metodu ilə.
- ekspert metodu ilə;
- ekstropolyasiya metodu ilə;
- hesablama yolu ilə;
- korrelyasiya təhlili metodu ilə;

464 Energetikada xərclərin hesablanması obyektlərinə aiddir: (səhvi qeyd edin)

- bütün cavablar səhvdir.
- enerjinin ötürülmə - daşınma mərhələləri;
- enerji istehsalı mərhələləri;
- enerjinin işlənməsi mərhələləri;
- bütün cavablar doğrudur;

465 Xalq təsərrüfatı sahələri hansı əlamətinə görə hasiledici və emaledici sahələr bölünür:

- İstehsal olunan məhsulun qiymətinə görə
- Əmək əşyalarına olan münasibətinə görə
- Kalkulyasiya vahidinə görə
- Kalkulyasiya etmənin üsullarına görə
- Maya dəyərinin formalarına görə

466 Bu sənaye sahəsində ilkin xammalın emalının çox variantlı sxemi və istehsalın yüksək səviyyədə avtomatlaşdırılması ilə səciyyələnir:

- Doğru cavab yoxdur
- Neftçixarma sənayesi
- Metallurjiya sənayesi
- Yüngül sənaye
- Yeyinti sənaye

467 Bu sənaye sahəsində eyni bir texnoloji prosesdə xammaldan çoxlu sayda məhsullar istehsal olunur:

- Doğru cavab yoxdur
- Neftçixarma sənayesi
- Yüngül sənaye
- Yeyinti sənaye
- Metallurjiya sənayesi

468 Yanacağı ucuz növləri hesab olunur:

- Doğru cavab yoxdur
- Neftçixarma sənayesinin ağır tullantıları
- Yanan məhsullar
- Neft və qaz
- Yüksək oktantlı benzin

469 Xalis məhsulun kəmiyyəti ilə müəyyən edilir:

- Əsas məhsullar
- Neftçixarma sənayesində sahənin məhsuldarlığı
- İstehsal olunan məhsulun həcmi
- Yanan məhsullar
- Ağır tullantılar

470 Mövcud topdansatış qiymətləri ilə əmtəəlik məhsula çəkilən xərclərdən material və amortizasiya xərcləri çıxılır. Bu ifadə hansı göstəricini xarakterizə edir:

- Neftçixarma sənayesində istehsal olunan məhsulun istehsal maya dəyərini
- Neftçixarma sənayesində sahənin məhsuldarlığını
- Yüngül sənayedə sahənin məhsuldarlığını
- Neftçixarma sənayesində istehsal olunan məhsulun tam maya dəyərini
- Neftçixarma sənayesində istehsal olunan sex maya dəyərini

471 Neft çıxarsa sənayesində Neft emalının dərinliyidir :

- Doğru cavab yoxdur
- Məhsulun maya dəyərini aşağı salınmasının əsas amili
- İstehsalın avtomatlaşdırılmasının əsas amili
- İlk xammallar çox variantlı sxeminin tərtibi
- Neftçixarma sənayesində əsas məhsulun kalkulyasiya olunması

472 Bu sənaye sahəsi üçün əmək haqqı xərclərinin aşağı səviyyəsi və qeyri – istehsal xərclərinin yüksək səviyyəsi xarakterikdir:

- Kənd təsərrüfat sənayesi
- Neftçixarma sənayesi
- Yeyinti sənayesi
- Metallurgiya
- Tikinti sənayesi

473 Digər bərabər şərtlər daxilində hasilat həcmi artır, eləcə də yataqların debitinə yüksəlməsi, nisbi sabit xərclər hesabına məhsul vahidinə düşən xərclərin ixtisarını təmin edir. Bu ifadə xarakterizə edir:

- Miqyas və əvəzləmə effektini
- Miqyas effektini
- Gəlir effektini
- Əvəzləmə effektini
- Gəlir və əvəzləmə effektini

474 əsas vasitələrin amortizasiyası, yeraltı avadanlıqların təmiri xərcləri və üstəlik xərclər hansı xərclərə aiddir:

- material xərclərinə
- Şərti sabit xərclərə
- Dəyişən xərclər
- Amortizasiya xərclərinə
- Xammal xərclərinə

475 Şərti sabit xərclərin xüsusi çəkisi ilə müəyyən edilir:

- Doğru cavab yoxdur
- Neftin hasilat maya dəyəri
- Neftin tama maya dəyəri
- Neftin dəyəri
- Neftin istehlak qiyməti

476 Aşağıdakılardan hansı doğrudur:

- doğru variant yoxdur
- Sabit kapital – Müəssisədə yalnız pul resursları şəklində istifadə olunur
- Sabit kapital - Müəssisələrdə yalnız material məsrəfləri şəklində istifadə olunur
- Sabit kapital – 5 il ərzində aşınır
- Dəyişən kapital -müəssisədə yalnız pul resursları şəklində istifadə olunur

477 Aşağıdakılardan hansı doğrudur:

- heç vaxt
- Sabit kapital - bir istehsal prosesində iştirak edən və öz dəyərini məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən kapitaldır
- Dəyişən kapital - məhsul istehsalında iştirak edən və öz dəyərini bütövlükdə məhsulun üzərinə keçirən kapitaldır
- sabit kapital dəyişməzdir
- dəyişən kapital çoxsaylıdır

478 (Md+m) ifadəsi ilə xarakterizə olunur:

- İzafi mənfəət
- Dəyər
- Maya dəyəri
- Sabit kapital
- Dəyişən kapital

479 d-(c+m) ifadəsi ilə xarakterizə olunur

- İzafi mənfəət
- Dəyər
- Maya dəyəri
- Sabit kapital
- Dəyişən kapital

480 (D-(c+v)) ifadəsi ilə xarakterizə olunur

- İzafi mənfəət
- Dəyər
- Maya dəyəri
- Sabit kapital
- dəyişən kapital

481 (D- (m+v)) ifadəsi ilə hesablanır

- Maya dəyəri
- Sabit kapital
- Dəyişən kapital
- İzafi mənfəət
- Dəyər

482 . Məhsulun (işin, xidmətin) maya dəyərinə daxil edilən xərclərin tərkibi haqqında əsasnaməyə görə məhsulun (işin, xidmətin) maya dəyəri

- istehlak edilmiş maddi ehtiyatlar və işçilərin əməyinin ödənilməsinə çəkilən xərcləri əks etdirir
- istehsal prosesində istifadə olunan təbii ehtiyatların, xammalın, materialın, yanacaqın, enerjinin, əsas fondların, əmək ehtiyatlarının qiymətləndirilmiş dəyərini, həmçinin onların istehsalına və satışına sərf edilən digər xərcləri özündə əks etdirir.
- istehsal və tədavül prosesində istifadə olunan təbii ehtiyatların, xammalın, materialın, yanacaqın, enerjinin, əsas fondların, əmək ehtiyatlarının dəyərini əks etdirir.
- istehsal edilmiş istehsal vasitələrinin keçirilmiş dəyəri və bütün yeni yaradılmış dəyəri əks etdirir.
- istehlak edilmiş maddi ehtiyatlar və işçilərin əməyinin ödənilməsinə çəkilən xərcləri əks etdirir

483 Məhsulun maya dəyərinə daxil edilən xərclərin tərkibi haqqında əsasnaməyə görə məhsulun maya dəyərinə daxil edilən xərclərin tərkibinə daxil edilir

- istehsal və tədavül prosesində istifadə olunan təbii ehtiyatların, xammalın, materialın, yanacaqın, enerjinin, əsas fondların, əmək ehtiyatlarının dəyəri.
- istehsalın təşkili və texnologiyasından irəli gələn, buraxılan məhsulların, görülən işlərin və yerinə yetirilən xidmətlərin keyfiyyəti və istehsal pro-sesinə nəzarət üzrə məsrəflər də daxil olmaqla, məhsulun (işin, xidmətin) istehsalı ilə bilavasitə əlaqədar olan xərclər.
- istehsal edilmiş istehsal vasitələrinin keçirilmiş dəyər və bütün yeni yaradılmış dəyər.
- istehlak edilmiş maddi ehtiyatlar və işçilərin əməyinin ödənilməsinə çəkilən xərclər
- məhsulun (işin, xidmətin) hazırlanmasına çəkilən canlı və maddiləşmiş əmək məsrəflər

484 Hazırda sənayedə məsrəflərin iqtisadi ünsürlərinə əsasən aşağıdakı qruplaşdırma qəbul edilmişdir:

- sadalananların hamısı
- xammal və əsas materiallar;
- köməkçi materiallar;
- kənardan alınan yanacaq;
- kənardan alınan enerji;

485 Hazırda sənayedə məsrəflərin iqtisadi ünsürlərinə əsasən aşağıdakı qruplaşdırma qəbul edilmişdir:

- sadalananların hamısı
- əsas vəsaitlərin amortizasiyası;
- əmək haqqı;
- ictimai sığorta üçün ayırmalar;
- başqa pul xərcləri.

486 . Avadanlığın saxlanması və istismarı xərcləri maddəsinə nə aiddir?

- sadalananların hamısı
- avadanlığın, ona xidmət göstərilməsi ilə və onun cari təmiri ilə əlaqədar olan xərclər, yəni avadanlığın saxlanması və işlədilməsi üçün sərf olunmuş materialların, yanacaq və enerjinin dəyəri,
- avadanlığa xidmət edən fəhlələrin əmək haqqı,
- avadanlığın cari təmir xərcləri, az qiymətli və tez xarab olan alətlərin köhnəlməsi dəyəri və sair xərclər.
- istehsal avadanlığının amortizasiyası (onların müstəqil xərc maddəsinə ayrılmadığı sahələrdə),

487 Sex xərcləri maddəsinə nə aiddir?.

- sadalananların hamısı
- sex, sex heyətinin saxlanması xərcləri,
- sex binalarının, tikililərinin və inventarının saxlanması, cari təmiri və amortizasiyası xərcləri,
- səmərələşdirmə və ixtiraçılıq xərcləri,

- əmək mühafizəsi xərcləri və sex xarakterli başqa xərclər daxil edilir.

488 Sex və ümumzavod xərclərinin tərkibində qeyri-məhsuldar xərc adlanan xərclər ayrıca uçota alınır. Bunlara daxil olur

- əmək mühafizəsi xərcləri və sex xarakterli başqa xərclər
- cərimələr, peniyalar, dəbbələmə pulları, materialların və bitirilməmiş is-tehsalın əksik gəlməsi, brak və anbarlarda saxlanılan materialların xarab edilməsi, işsiz dayanmalar və sairə nəticəsində əmələ gələn itkilər.
- avadanlığın, ona xidmət göstərilməsi ilə və onun cari təmiri ilə əlaqədar olan xərclər, yəni avadanlığın saxlanılması və işlədilməsi üçün sərf olunmuş materialların, yanacaq və enerjinin dəyəri,
- sex binalarının, tikililərinin və inventarının saxlanılması, cari təmiri və amortizasiyası xərcləri,
- istehsal avadanlığının amortizasiyası (onların müstəqil xərc maddəsinə ayrılmadığı sahələrdə),

489 Ümumzavod xərcləri nə aiddir?.

- istehsal və tədavül prosesində istifadə olunan təbii ehtiyatların, xammalın, materialın, yanacağın, enerjinin, əsas fondların, əmək ehtiyatlarının dəyəri
- zavod idarəsinin saxlanılması ilə əlaqədar olan bütün xərclər və müəssisənin ümumistehsal ehtiyacları üçün çəkilən xərclər
- zavod avadanlığının, ona xidmət göstərilməsi ilə və onun cari təmiri ilə əlaqədar olan xərclər, yəni avadanlığın saxlanılması və işlədilməsi üçün sərf olunmuş materialların, yanacaq və enerjinin dəyəri,
- zavodun sex binalarının, tikililərinin və inventarının saxlanılması, cari təmiri və amortizasiyası xərcləri,
- istehsal avadanlığının amortizasiyası (onların müstəqil xərc maddəsinə ayrılmadığı sahələrdə),

490 Texnoloji maya dəyəri: (fikri tamamlayın)

- istehsalın təşkili, avtomatlaşdırma və mexanikləşdirmə, ixtisaslaşdırma və təmər-küz-ləş-dirilməsi dərəcəsini xarakterizə etmək üçün tətbiq edilir
- texnoloji proseslərin (əməliyyatların) yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar sex məsrəflərinin məbləğini özündə əhatə edir və müxtəlif texnoloji proseslərin içərisində ən səmərəlisini seçmək üçün tətbiq edilir.
- sexin müəyyən məhsulunun istehsalı ilə əlaqədar olan bütün məsrəfləri, yəni əsas və köməkçi materiallar, yanacaq, enerji məsrəflərini, istehsal fəhlələrinin əmək haqqını, avadanlığın saxlanması və istismarı xərclərini və sexin idarə edilməsi ilə əlaqədar olan sex xərclərini özündə cəmləşdirmək üçün tətbiq edilir
- məhsul növünün istehsalı üçün müəssisənin ümumi məsrəflərini səciyyələndirir. O, sex maya dəyərindən və ümumzavod xərclərinin hesablanması üçün tətbiq edilir.
- məhsulun istehsalı və realizə ilə əlaqədar olan bütün məsrəfləri əhatə edir və ona görə də müəssisənin istehsal fəaliyyətinin son nəticəsinə səciyyələndirir. O, sex maya dəyərindən, ümumzavod xərclərindən və istehsaldan kənar xərclərin hesablanması üçün tətbiq edilir.

491 Sex maya dəyəri: (fikri tamamlayın)

- sexin maddi-enerji, tədarük-nəqliyyat xərclərinin mütərəqqi məsrəflər normaları, iş vaxtından, maşın və avadanlıqdan istifadə edilməsinin texniki norma və normativlərini cəmləşdirir
- sexin müəyyən məhsulunun istehsalı ilə əlaqədar olan bütün məsrəfləri, yəni əsas və köməkçi materiallar, yanacaq, enerji məsrəflərini, istehsal fəhlələrinin əmək haqqını, avadanlığın saxlanması və istismarı xərclərini və sexin idarə edilməsi ilə əlaqədar olan sex xərclərini cəmləşdirir.
- sexin müəyyən məhsul növünün istehsalı üçün müəssisənin ümumi məsrəflərini səciyyələndirir. O, sex maya dəyərindən və ümumzavod xərclərini cəmləşdirir.
- sexin müəyyən məhsulunun istehsalı və realizə ilə əlaqədar olan bütün məsrəfləri əhatə edir və ona görə də müəssisənin istehsal fəaliyyətinin son nəticəsinə səciyyələndirir. O, sex maya dəyərini, ümumzavod xərclərini və istehsaldan kənar xərcləri cəmləşdirir.
- sexin müəyyən növ məhsulun fərdi maya dəyərinin məcmusu kimi müəyyən olunur və əsas ölçü kimi, hər bir müəssisənin əmtəəlik məhsulunun həcmi qəbul edilir. Orta sahə maya dəyəri sənaye məhsullarına topdansatış qiymətlərini cəmləşdirir.

492 İstehsal maya dəyəri: (fikri tamamlayın)

- müəyyən dövr ərzində məhsulun istehsalına və realizəsi üzrə faktiki məsrəflərin cəmindən ibarətdir.
- məhsul növünün istehsalı üçün müəssisənin ümumi məsrəflərini səciyyələndirir. O, sex maya dəyərindən və ümumzavod xərclərinin cəmindən ibarətdir.
- məhsulun istehsalı ilə əlaqədar olan bütün məsrəfləri, yəni əsas və köməkçi materiallar, yanacaq, enerji məsrəflərini, istehsal fəhlələrinin əmək haqqını, avadanlığın saxlanması və istismarı xərclərinin cəmindən ibarətdir.
- məhsulun istehsalı və realizə ilə əlaqədar olan bütün məsrəfləri əhatə edir və ona görə də müəssisənin istehsal fəaliyyətinin son nəticəsini səciyyələndirir. O, sex maya dəyərinin, ümumzavod xərclərinin və istehsaldan kənar xərclərinin cəmindən ibarətdir.
- müəyyən növ məhsulun fərdi maya dəyərinin məcmusu kimi müəyyən olunur və əsas ölçü kimi, hər bir müəssisənin əmtəlik məhsulunun həcmi qəbul edilir və maya dəyəri sənaye məhsullarına topdansatış qiymətlərinin cəmindən ibarətdir

493 Plan maya dəyəri: (fikri tamamlayın)

- məhsulun istehsalı ilə əlaqədar olan bütün məsrəfləri, yəni əsas və köməkçi materiallar, yanacaq, enerji məsrəflərini, istehsal fəhlələrinin əmək haqqını, avadanlığın saxlanması və istismarı xərcləri əsasında müəyyən edilir
- maddi-enerji, tədarük-nəqliyyat xərclərinin mütərəqqi məsrəf normaları, iş vaxtından, maşın və avadanlıqdan istifadə edilməsinin texniki norma və normativləri əsasında müəyyən edilir.
- müəyyən dövr ərzində məhsulun istehsalına və realizəsi üzrə faktiki məsrəflər əsasında müəyyən edilir.
- məhsulun istehsalı və realizə ilə əlaqədar olan bütün məsrəfləri əhatə edir və ona görə də müəssisənin istehsal fəaliyyətinin son nəticəsini səciyyələndirir. O, sex maya dəyəri, ümumzavod xərcləri və istehsaldan kənar xərclər əsasında müəyyən edilir.
- müəyyən növ məhsulun fərdi maya dəyərinin məcmusu kimi müəyyən olunur və əsas ölçü kimi, hər bir müəssisənin əmtəlik məhsulunun həcmi qəbul edilir və sənaye məhsullarına topdansatış qiymətləri əsasında müəyyən edilir

494 Tam (kommersiya) maya dəyəri: (fikri tamamlayın)

- məhsul növünün istehsalı üçün müəssisənin ümumi məsrəflərini səciyyələndirir. O, sex maya dəyərindən və ümumzavod xərclərinin cəmindən ibarətdir.
- məhsulun istehsalı və realizə ilə əlaqədar olan bütün məsrəfləri əhatə edir və ona görə də müəssisənin istehsal fəaliyyətinin son nəticəsini səciyyələndirir. O, sex maya dəyərindən, ümumzavod xərclərindən və istehsaldan kənar xərclərdən ibarətdir.
- müəyyən növ məhsulun fərdi maya dəyərinin məcmusu kimi müəyyən olunur və əsas ölçü kimi, hər bir müəssisənin əmtəlik məhsulunun həcmi qəbul edilir və maya dəyəri sənaye məhsullarına topdansatış qiymətlərindən ibarətdir.
- maddi-enerji, tədarük-nəqliyyat xərclərinin mütərəqqi məsrəf normaları, iş vaxtından, maşın və avadanlıqdan istifadə edilməsinin texniki norma və normativlərdən ibarətdir.
- müəyyən dövr ərzində məhsulun istehsalına və realizəsi üzrə faktiki məsrəflərdən ibarətdir.

495 İşlənməsi üsullarına görə norma və normativlər təsnifləşdirilir:

- doğru variant yoxdur
- analitik – hesabat
- təcrübi
- təcrübi – statistik
- sadalanan üç variant doğrudur

496 Təminatına və tərtib olunması vaxtına görə kalkulyasiya təsnifləşdirilir:

- analitik və yekun
- analitik – hesabat
- təcrübi - analitik
- təcrübi – statistik
- cari və yekun

497 Cari kalkulyasiya aiddir:

- plan, layihə və normativ kalkulyasiya
- analitik, normativ və hesabat kalkulyasiya
- layihə, statistik və analitik kalkulyasiya
- təcrübi, plan və statistik kalkulyasiya
- plan, normativ və yekun kalkulyasiya

498 Cari kalkulyasiya tərtib olunur:

- bütün variantlar doğrudur
- məhsul istehsalının başlanmasına qədər
- məhsul istehsalı zamanı
- məhsul istehsalı başa çatdıqdan sonra
- məhsulun istehsala başlanması ilə başa çatması arasında

499 Yekun hesabat kalkulyasiya tərtib olunur:

- bütün variantlar doğrudur
- məhsul istehsalının başlanmasına qədər
- məhsul istehsalı zamanı
- məhsul istehsalı başa çatdıqdan sonra
- məhsulun istehsala başlanması ilə başa çatması arasında

500 Kalkulyasiya obyektlərinin xassələrinə görə aşağıdakı kalkulyasiya növləri fərqləndirilir:

- ümumi, təsərrüfat hesablı və parametrik
- analitik, təsərrüfat hesablı və parametrik
- layihə, statistik və analitik kalkulyasiya
- parametrik, plan və statistik kalkulyasiya
- plan, normativ və yekun kalkulyasiya

501 Parametrik kalkulyasiyada:

- bütün variantlar doğrudur
- konkret məmulatlarla yanaşı, həm də texniki iqtisadi parametrlər çıxış edir
- konkret məhsul, növ çıxış edir
- məmulatın texniki – iqtisadi parametrləri çıxış edir
- konkret məmulat əsas götürülür

502 Norma və normativlər istehsal elementlərinə görə təsnifləşdirilir:

- sadalanan üç variant doğru deyil
- xammal, material, yanacaq və s. xərclər
- xammal, material, yanacaq ehtiyatlarının ölçüsü
- avadanlığın xidmət və istehsalın idarə edilməsi xərcləri
- sadalanan üç variant doğrudur

503 Kalkulyasiya maddələri üzrə aşağıdakılardan hansı səhvdir:

- qeyri-istehsal xərcləri
- xammal və materiallar
- qaytarılan tullantılar
- zaylardan itkilər
- vergilər

504 Kalkulyasiya nədir:

- məhsul, iş və xidmət növləri vahidinin maya dəyərindən və məhsul buraxılışı xərclərinin fərqini hesablayan sistemidir
- məhsul, iş və xidmət növləri vahidinin maya dəyərinin və məhsul buraxılışı xərclərinin kompleks iqtisadi hesablamalar sistemidir
- məhsul, iş və xidmət növləri vahididir
- məhsul buraxılışı xərclərinin kompleks iqtisadi hesablamalar sistemidir
- avadanlığın xidmət və istehsalın idarə edilməsi xərcləri

505 Bu üsulun tətbiq olunduğu sahələrdə məhsullar əsas, yanan və tullantılara ayrılır:

- Birbaşa hesablamalar üsulu
- Kombinəlaşdırılmış üsul
- Xərclərin yanan məhsullara aid edilməsi üsulu
- Normativ üsul
- Xərclərin mütənasib bölüşdürülməsi üsulu

506 Xərclərin yanan məhsula aid edilməsi üsulunda hansı məhsullar əvvəlcədən nəzərdə tutulmuş hesablaşma qiymətləri ilə qiymətləndirilir:

- Yanan məhsullar və tullantılar
- Əsas məhsullar
- Yanan məhsullar
- Tullantılar
- Əsas və yanan məhsullar

507 Bu üsulun tətbiqi zamanı aşağıdakı qanunauyğunluq gözlənilməlidir: əsas məhsul növləri üzrə ümumi xərclərdən, yanan məhsulların və tullantıların dəyəri kalkulyasiya edilmədən çıxılır

- Xərclərin toplanılması üsulu
- Xərclərin yanan məhsullara aid edilməsi üsulu
- Birbaşa hesablamalar üsulu
- Kombinəlaşdırılmış üsul
- Xərclərin mütənasib bölüşdürülməsi üsulu

508 Bu üsul əsasən bir texnoloji prosesdə məhsulun müxtəlif növlərinin istehsal beş verdiyi sahələrdə tətbiq edilir:

- Xərclərin mütənasib bölüşdürülməsi üsulu
- Xərclərin toplanılması üsulu
- Birbaşa hesablamalar üsulu
- Kombinəlaşdırılmış üsul
- Xərclərin yanan məhsullara aid edilməsi üsulu

509 Ümumi xərclər:

- mal dövriyyəsinin həcmindən asılı olan xərclərdir
- malların satışı, onların uçotu və idarə heyətinin saxlanması ilə əlaqədar xərclərdir
- tədavül sferasında istehsal prosesinin davam etməsi və başa çatması ilə bağlı xərclərdir
- fəaliyyətin hər bir sahəsinə aid olan bilavasitə (birbaşa) xərclərdir
- ticarət və kommertiya təşkilatlarına, müəssisələrinə aid olan xərclərdir

510 Şərti-dəyişən xərclər:

- mal dövriyyəsinin həcmindən asılı olan xərclərdir
- malların satışı, onların uçotu və idarə heyətinin saxlanması ilə əlaqədar xərclərdir

- tədavül sferasında istehsal prosesinin davam etməsi və başa çatması ilə bağlı xərclərdir
- fəaliyyətin hər bir sahəsinə aid olan bilavasitə (birbaşa) xərclərdir
- ticarət və kommersiya təşkilatlarına, müəssisələrinə aid olan xərclərdir

511 Şərti-sabit xərclər:

- mal dövriyyəsinin dəyişməsindən asılı olmayan xərclərdir
- malların satışı, onların uçotu və idarə heyətinin saxlanması ilə əlaqədar xərclərdir
- tədavül sferasında istehsal prosesinin davam etməsi və başa çatması ilə bağlı xərclərdir
- fəaliyyətin hər bir sahəsinə aid olan bilavasitə (birbaşa) xərclərdir
- ticarət və kommersiya təşkilatlarına, müəssisələrinə aid olan xərclərdir

512 Tədavül xərclərinin ümumi həcmində ən çox xsusi çəkiyə malik məsrəflər hansılardır:

- tara üzrə itkilər, əməyin mühafizəsi üzrə xərclər
- nəqliyyat xərcləri, binaların saxlanması və kirayə edilməsi məsrəfləri
- əmək haqqının ödənilməsi xərcləri, cari təmir xərcləri
- istehsal ehtiyaclarının, yanacaq, qaz və elektrik enerjisi xərcləri
- ticarət reklamları xərcləri, bank kreditlərinin istifadəsinə faizlər

513 Tədavül xərclərinin səviyyəsi:

- mal dövriyyəsinin həcmindən asılı olan xərclərin göstəricisidir
- malların satışı üzrə istehsal həcmi ifadə edir
- tədavül sferasında istehsal prosesinin davam etməsi və başa çatması ilə bağlı xərcləri göstərir
- fəaliyyətin hər bir sahəsinə aid olan bilavasitə xərclərdir
- ticarət müəssisələri və təşkilatların işinin keyfiyyət göstəricisidir

514 əgər tədavül xərcləri aşağıdırsa:

- nəqliyyat xərcləri aşağıdır
- əldə olunan gəlir də aşağıdır
- əldə olunan gəlir yüksəkdir
- istehsal xərcləri də aşağıdır
- istehsal xərcləri yüksəkdir

515 Proses metodundan hansı sahələrdə istifadə olunur:

- Emaledici sənayedə
- Yüngül və yeyinti
- Maşınqayırma
- Maşınqayırma və yeyinti
- Hasiledici sənayedə və energetikada

516 Məmulat metodu:

- Doğru cavab yoxdur
- Kütləvi istehsal sahələrində konkret məhsul növləri üzrə xərclərin ümumiləşdirilməsinə əsaslanır
- Xərclər mərhələlər üzrə ümumiləşdirilir və hər bir mərhələdə məhsulun maya dəyəri kalkulyasiya olunur
- Fərdi və xırda seriya istehsal sahələrində tətbiq olunur
- Xərclərin müəyyən edilməsinin mühasibat metodudur

517 Məmulat metodunda xərclərin uçotu obyektləri

- Mühasibat uçotu məlumatlarıdır
- Kalkulyasiya obyektindən fərqlənir

- Eyni zamanda kalkulyasiya obyektidir
- Ayrı-ayrı məhsul vahidləridir
- Məhsul istehsalı zamanı alınan sifarişlərdir

518 Məmulat metodunun tətbiqi sferası:

- Doğru cavab yoxdur
- Maşınqayırma və yeyinti sənayesində məhsulların istehsalı ilə məhdudlaşır
- Fərdi və xırda seriyalı istehsal sahələrində məhsul istehsalı ilə məhdudlaşır
- Ehtiyat hissələrinin, detalların, sanitariya texniki avadanlığın və s. İstehsalı ilə məhdudlaşır
- Yalnız maşın və avadanlıqların istehsalı ilə məhdudlaşır

519 Fərdi və xırda seriyalı istehsalda, eləcə də təmir və köməkçi istehsal sahələrində daha geniş tətbiq olunur. Bu hansı metoddur?

- Sifariş
- Mərhələ
- Məmulat
- Proses
- Normativ

520 Mürəkkəb quruluşlu avadanlıqların istehsalı hansı metodun tətbiqi sferasına aiddir:

- Mərhələ
- Sifariş
- Normativ
- Proses
- Məmulat

521 Sifariş metodunun tətbiqi sferasına aid etmək olar:

- Heç birini
- Mürəkkəb quruluşlu avadanlıqların istehsalı
- Maşınqayırma sahələrini
- Yeyinti sənayesini
- Yüngül sənayeni

522 Sifariş metoduna aid olan istehsal yerlərində xərclərin uçotu obyektinə ola bilər:

- Heç biri
- Ayrı-ayrı sifarişlər
- İstehsal avadanlıqları
- Kalkulyasiya vahidləri
- Hamısı

523 Mərhələ metodu hansı sahələrdə tətbiq olunur:

- Xammalın hazır məhsula çevrilməsi ilə fərqlənən sahələrdə
- Mürəkkəb quruluşlu avadanlıqların istehsalı sahələrində
- Fərdi istehsal sahələrində
- Xırda seriyalı istehsal sahələrində
- Köməkçi istehsal sahələrində

524 Normativ metod

- Yalnız xərclərin müəyyən edilməsinin mühasibat metodu deyil, həmçinin xərclərin maya dəyərinin formalaşmasına və idarə olunmasına nəzarət metodudur
- Xərclərin müəyyən edilməsinin mühasibat metodudur
- Xərclərin maya dəyərinin formalaşmasına nəzarət metodudur
- Xərclərin idarə olunmasına nəzarət metodudur
- Xərclərin maksimum dərəcədə aşağı salınmasına nəzarət metodudur

525 Norma və normativlər sistemi vasitəsi ilə idarə olunan metod:

- Proses
- Sifariş
- Normativ
- Sifariş və normativ
- Mərhələ

526 Normativ metoddan hansı sahələrdə istifadə olunur:

- Heç biri
- Maşınqayırma və yeyinti sənaye sahələrində
- Fərdi və xırda seriyalı istehsalda
- Təmir və köməkçi istehsal sahələrində
- Xammalın hazır məhsula çevrilməsi sahələrində

527 Kənd təsərrüfatında məhsulun aşağıdakı qruplar üzrə maya dəyəri hesablanır:

- doğru cavab yoxdur
- fərdi, sahə, istehsal maya dəyəri
- əsas, əlavə və xalis maya dəyəri
- birbaşa, ümumi və sabit maya dəyəri
- şərti-sabit, şərti-dəyişən və ümumi maya dəyəri

528 Kənd təsərrüfatında təsnifləşdirilən xərclərdən hansı səhv variantdır:

- fərdi və istehsal
- sadə və mürəkkəb
- əsas və üstəlik
- birbaşa və dolay
- sadə və mürəkkəb, sadə və mürəkkəb, birbaşa və dolay

529 Yüngül sənayedə kalkulyasiya obyektləri və vahidlərinin seçilməsi hansı sənayenin bazasında seçilir:

- maşınqayırma sənayesi bazasında
- toxuculuq sənayesi bazasında
- kimya sənayesi bazasında
- energetika sənayesi bazasında
- kömür sənayesi bazasında

530 Yeyinti sənayesində maya dəyərinə təsir göstərən amillər hansılardır:

- sadalanan bütün variantlar doğrudur
- xammaldan səmərəli istifadə
- xammalın tərkibinin dəyişdirilməsi
- təchizat şəraitinin yaxşılaşdırılması
- xammalın keyfiyyətinin dəyişdirilməsi

531 Başa çatmamış istehsalın xammalın, materialların və yarımfabrikatların dəyəri hesabına qiymətləndirilməsi əsasən harada tətbiq edilir:

- plan istehsalı şəraitində;;
- kütləvi istehsal şəraitində;
- fərdi (vahid) istehsal şəraitində;
- material tutumlu istehsallarda;
- istehsalı şəraitində;

532 Vergi hesabında öz məhsulunun məcburi şəhadətnaməsi üçün xərc nəyi bildirir

- satış üçün nəzərdə tutulan maddi-istehsal ehtiyatları
- birbaşa xərcləri
- nəqliyyat xərclərini;
- qaimə xərclərini;
- istehsal ilə bağlı digər xərcləri;

533 Hazır məhsulun faktiki dəyərində nə aiddir:

- nəqliyyat xərcləri;
- hazır məhsulun istehsalında istifadə edilən yanacaqın dəyər qiyməti
- satış üçün nəzərdə tutulan maddi-istehsal ehtiyatlarıdır;
- hazır məhsulun istehsalı ilə bağlı bütün faktiki xərclər;
- birbaşa xərclər;

534 Hansı metodun tətbiqində məmulatın hazırlanmasına çəkilən xərclər ayrı-ayrı sifarişlər kəsiyində hesablanır

- yarımfabrikat üsulla.
- sifariş metodu;
- çala metodu.
- normativ maya dəyərinin üzrə xərclərin hesablanması metodu;
- yenidən bölünmə (yarımfabrikatlı və ya yarımffabrikatsz) metodu;

535 Hansı metodun tətbiqində məmulatın partiyasının hazırlanmasına çəkilən xərclər ayrı-ayrı sifarişlər kəsiyində hesablanır

- yarımfabrikat üsulla.
- sifariş metodu;
- çala metodu.
- normativ maya dəyərinin üzrə xərclərin hesablanması metodu;
- yenidən bölünmə (yarımfabrikatlı və ya yarımffabrikatsz) metodu;

536 Fərdi və kiçik istehsalı trikotaj müəssisələrində fərdi tələbindən çıxış edərək sifarişlərin formalaşdığında hansı metod tətbiq edilir

- yarımfabrikat üsulla.
- sifariş metod;
- çala metod.
- normativ maya dəyərinin üzrə xərclərin hesablanması metodu;
- yenidən bölünmə (yarımfabrikatlı və ya yarımffabrikatsz) metod;

537 Başa çatmamış istehsal bu nədir :

- istirahətlər müvafiq xərclər ilə bitməmiş məhsulun qalıqları.

- hazır məhsulun qalıqları;
- xammalın, materialların qalıqları;
- komplektləşməmiş məmulatlar,
- yarımfabrikatların qalıqları

538 Başa çatmamış istehsal bu nədir :

- İstirahətlər müvafiq xərclər ilə bitməmiş məhsulun qalıqları.
- hazır məhsulun qalıqları;
- Xammalın, materialların qalıqları;
- texniki qəbul olunmamış məmulatlar,
- yarımfabrikatların qalıqları

539 Vergi hesabında öz məhsulunun məcburi şəhadətnaməsi üçün xərc nəyi bildirir

- satış üçün nəzərdə tutulan maddi-istehsal ehtiyatları
- birbaşa xərcləri;
- nəqliyyat xərclərini;
- qaimə xərclərini;
- reallaşdırma ilə bağlı digər xərcləri;

540 Eynicinsli məhsulun və ya bitməmiş istehsalın olmadığı zaman məhdud saylı məhsul növlərinin istehsalında tətbiq edilən metod necə adlandırılır:

- yarımfabrikat üsulla.
- yenidən bölünmə (yarımfabrikatlı və ya yarımfabrikatsz) metodu;
- çala metodu.
- sifariş metodu;
- normativ maya dəyərinin üzrə xərclərin hesablanması metodu;

541 Hazır məhsulun faktiki dəyərinə nə aiddir:

- nəqliyyat xərcləri;
- hazır məhsulun istehsalında istifadə edilən enerjinin dəyər qiyməti
- satış üçün nəzərdə tutulan maddi-istehsal ehtiyatları;
- hazır məhsulun istehsalı ilə bağlı bütün faktiki xərclər;
- birbaşa xərclər;

542 Başa çatmamış istehsalın xammalın, materialların və yarımfabrikatların dəyəri hesabına qiymətləndirilməsi əsasən harada tətbiq edilir:

- plan istehsalı şəraitində;;
- seriyalı istehsal şəraitində;
- fərdi (vahid) istehsal şəraitində;
- material tutumlu istehsallarda
- istehsalı şəraitində;

543 Hansı metodun tətbiqində məhsul vahidinin maya dəyəri sifarişin istehsalına çəkilən xərclərin məbləğinin bu sifariş çərçivəsində hazırlanan məhsulun miqdarına bölünməsi ilə müəyyən edilir.

- yarımfabrikat üsulla.
- sifariş metodu;
- çala metodu.
- normativ maya dəyərinin üzrə xərclərin hesablanması metodu;
- yenidən bölünmə (yarımfabrikatlı və ya yarımfabrikatsz) metodu;

544 Fərdi və kiçik istehsalçı tikiş müəssisələrində fərdi tələbindən çıxış edərək sifarişlərin formalaşdığında hansı metod tətbiq edilir

- yarımfabrikat üsulla.
- sifariş metodu;
- çala metodu.
- normativ maya dəyərinin üzrə xərclərin hesablanması metodu;
- yenidən bölünmə (yarımfabrikatlı və ya yarımffabrikatsz) metodu;

545 Fərdi və kiçik istehsalçı ayaqqabı isehsal müəssisələrində fərdi tələbindən çıxış edərək sifarişlərin formalaşdığında hansı metod tətbiq edilir

- yarımfabrikat üsulla.
- sifariş metod;
- çala metod.
- normativ maya dəyərinin üzrə xərclərin hesablanması metodu;
- yenidən bölünmə (yarımfabrikatlı və ya yarımffabrikatsz) metod;

546 Hazır məhsulun faktiki dəyərinə nə aiddir:

- nəqliyyat xərcləri;
- hazır məhsulun istehsalında istifadə edilən təbii resursların dəyər qiyməti
- satış üçün nəzərdə tutulan maddi-istehal ehtiyatlarıdır;
- hazır məhsulun istehsalı ilə bağlı bütün faktiki xərclər;
- birbaşa xərclər;

547 Hazır məhsulun faktiki dəyərinə nə aiddir:

- nəqliyyat xərcləri;
- hazır məhsulun istehsalında istifadə edilən xammalın dəyər qiyməti
- satış üçün nəzərdə tutulan maddi-istehal ehtiyatlarıdır;
- hazır məhsulun istehsalı ilə bağlı bütün faktiki xərclər;
- birbaşa xərclər;

548 Hazır məhsulun faktiki dəyərinə nə aiddir:

- nəqliyyat xərcləri;
- hazır məhsulun istehsalında istifadə edilən materialların dəyər qiyməti
- satış üçün nəzərdə tutulan maddi-istehal ehtiyatlarıdır;
- hazır məhsulun istehsalı ilə bağlı bütün faktiki xərclər;
- birbaşa xərclər;

549 Başa çatmamış istehsal bu nədir :

- istirahətlər müvafiq xərclər ilə bitməmiş məhsulun qalıqları.
- hazır məhsulun qalıqları;
- xammalın, materialların qalıqları;
- sınaqdan keçməmiş məmulatlar,
- yarımfabrikatların qalıqları

550 Tikinti- quraşdırma işlərinin smeta maya dəyərinin növü deyil

- bütün variantlar doğrudur
- plan
- faktiki

- smeta
 sex

551 Tikintidə birbaşa xərclərə daxil edilmir?

- idarəetmə xərcləri
 material xərcləri
 fəhlələrin əmək haqqı xərcləri
 maşın və mexanizmlərin istismarı xərcləri
 sadalananların hamısı

552 Tikintidə birbaşa xərclərə daxil edilir?

- sadalanların hamısı
 material xərclərə
 fəhlələrin əmək haqqı xərcləri
 amirtizasiya xərcləri
 sair birbaşa xərclər

553 Tikintidə üstəlik xərclər əsasən nədən ibarətdir?

- doğru variant yoxdur
 inzibati-təsərrüfat xərclərindən
 material xərclərindən
 amirtizasiya xərclərindən
 fəhlələrin əsas əmək haqqı xərclərindən

554 Tikintidə üstəlik xərclərə aid deyil

- bütün variantlar doğrudur.
 inzibati xərclər
 təsərrüfat xərcləri
 bütün normalaşdırılan xərclər
 amortizasiya xərclər

555 Doğru cavabı tapmaq. Kalkulyasiya Yenidən bölünmə xərclərlər və rəqinin nə daxildir?

- yenidən bölünmə üzrə əldə edilmiş məbləğ seçilən bazaya proporsional məhsul qrupları arasında bölünür;
 materialların və yarımfabrikatların istifadəsi haqda hesabatlar və sexlərin texniki hesabatları əsasında, növ kalkulyasiyası hesablanılır bu zaman tək "istehsalda verilmişdir" bölməsi doldurulur";
 metal balansının doldurulması yolu ilə qaytarıla bilən itkilər hesablanılır və "Gəlirlər" bölməsinə daxil edilir;
 əlavə (köməkçi) materialların xərcləri haqda məlumat plan kalkulyasiyası daxil edilir;
 enerji daşıyıcılarının, əvəz edilə bilən avadanlıqların xərcləri haqda, əmək haqqının, amortizasiya hesablanması haqda, təmir xərcləri haqda məlumatlar əsasında yenidən bölünmə məbləği hesablanılır;

556 Harada yenidən bölünmə üzrə xərclər daxil olan yarımfabrikatların yenidən bölünməsi üzrə xərclərini özünə daxil edir?

- verilmiş şəbədə
 verilmiş sexdə
 verilmiş sahədə
 verilmiş müəssisədə
 verilmiş istehsalda

557 Doğru cavabı tapmaq. Kalkulyasiya Yenidən bölünmə xərclərlər və rəqinə nə daxildir?

- yenidən bölünmə üzrə əldə edilmiş məbləğ seçilən bazaya proporsional məhsul qrupları arasında bölünür;
- metal balansının doldurulması yolu ilə dönməz itkilər hesablanır və "Tullantılar" bölməsinə daxil edilir;
- metal balansının doldurulması yolu ilə qaytarıla bilən itkilər hesablanır və "Gəlirlər" bölməsinə daxil edilir;
- əlavə (köməkçi) materialların xərcləri haqda məlumat plan kalkulyasiyası daxil edilir;
- enerji daşıyıcılarının, əvəz edilə bilən avadanlıqların xərcləri haqda, əmək haqqlarının, amortizasiya hesablanması haqda, təmir xərcləri haqda məlumatlar əsasında yenidən bölünmə məbləği hesablanır;

558 Doğru cavabı tapmaq. Prokat sexlərində dəmir metallurgiyada kalkulyasiya obyekt nədir:

- prokatın qrupları
- prokatın markaları
- prokatın keyfiyyətləri
- prokatın miqdarları
- prokatın növləri.

559 Doğru cavabı tapmaq. Kalkulyasiya Yenidən bölünmə xərclərlər vərəqinin nə daxildir?

- yenidən bölünmə üzrə əldə edilmiş məbləğ seçilən bazaya proporsional məhsul qrupları arasında bölünür;
- yenidən bölünmə üzrə əldə edilmiş məbləğ " yenidən bölünmə üzrə və ümumtəsərrüfat xərcləri" adlanan bir sətir ilə müvafiq növ kalkulyasiyaya daxil edilir;
- metal balansının doldurulması yolu ilə qaytarıla bilən itkilər hesablanır və "Gəlirlər" bölməsinə daxil edilir;
- əlavə (köməkçi) materialların xərcləri haqda məlumat plan kalkulyasiyası daxil edilir;
- enerji daşıyıcılarının, əvəz edilə bilən avadanlıqların xərcləri haqda, əmək haqqlarının, amortizasiya hesablanması haqda, təmir xərcləri haqda məlumatlar əsasında yenidən bölünmə məbləği hesablanır;

560 Doğru cavabı tapmaq. Domna sexlərində dəmir metallurgiyada kalkulyasiya obyekt nədir:

- hazır çuqun külçəsi
- tökmə çuqun külçəsi
- əsas çuqun külçəsi
- əlavə çuqun külçəsi
- aralıq çuqun külçəsi

561 Doğru cavabı tapmaq. Kalkulyasiya Yenidən bölünmə xərclərlər vərəqinə nə daxildir?

- yenidən bölünmə üzrə əldə edilmiş məbləğ seçilən bazaya proporsional məhsul qrupları arasında bölünür;
- yenidən bölünmə üzrə əldə edilmiş məbləğ seçilən bazaya proporsional məhsul qrupları arasında bölünür beləliklə, yenidən bölünmə cədvəli doldurulur;
- metal balansının doldurulması yolu ilə qaytarıla bilən itkilər hesablanır və "Gəlirlər" bölməsinə daxil edilir;
- əlavə (köməkçi) materialların xərcləri haqda məlumat plan kalkulyasiyası daxil edilir;
- enerji daşıyıcılarının, əvəz edilə bilən avadanlıqların xərcləri haqda, əmək haqqlarının, amortizasiya hesablanması haqda, təmir xərcləri haqda məlumatlar əsasında yenidən bölünmə məbləği hesablanır;

562 Doğru cavabı tapmaq. Domna sexlərində dəmir metallurgiyada kalkulyasiya obyekt nədir:

- hazır çuqun külçəsi
- yenidən bölünən çuqun külçəsi
- əsas çuqun külçəsi
- əlavə çuqun külçəsi
- aralıq çuqun külçəsi

563 Doğru cavabı tapmaq. Kalkulyasiya Yenidən bölünmə xərclərlər vərəqinə nə daxildir?

- yenidən bölünmə üzrə əldə edilmiş məbləğ seçilən bazaya proporsional məhsul qrupları arasında bölünür;

- əlavə (köməkçi) materialların xərcləri haqda məlumat növ kalkulyasiyasına daxil edilir;
- metal balansının doldurulması yolu ilə qaytarıla bilən itkilər hesablanılır və "Gəlirlər" bölməsinə daxil edilir;
- əlavə (köməkçi) materialların xərcləri haqda məlumat plan kalkulyasiyası daxil edilir;
- enerji daşıyıcılarının, əvəz edilə bilən avadanlıqların xərcləri haqda, əmək haqqının, amortizasiya hesablanması haqda, təmir xərcləri haqda məlumatlar əsasında yenidən bölünmə məbləği hesablanılır;

564 Doğru cavabı tapmaq. Kalkulyasiya Yenidən bölünmə xərclərlər vərəqinin nə daxildir?

- yenidən bölünmə üzrə əldə edilmiş məbləğ seçilən bazaya proporsional məhsul qrupları arasında bölünür;
- növbəli avadanlıqlar, enerji daşıyıcılar haqqında, əmək haqqının, amortizasiyanın hesablanması, təmir xərclərləri haqqında mühasibat məlumatı əsasında yenidən bölünmə üzrə məbləğ hesablanılır.
- metal balansının doldurulması yolu ilə qaytarıla bilən itkilər hesablanılır və "Gəlirlər" bölməsinə daxil edilir;
- əlavə (köməkçi) materialların xərcləri haqda məlumat plan kalkulyasiyası daxil edilir;
- enerji daşıyıcılarının, əvəz edilə bilən avadanlıqların xərcləri haqda, əmək haqqının, amortizasiya hesablanması haqda, təmir xərcləri haqda məlumatlar əsasında yenidən bölünmə məbləği hesablanılır;

565 Doğru cavabı tapmaq. Kalkulyasiya Yenidən bölünmə xərclərlər vərəqinə nə daxildir?

- yenidən bölünmə üzrə əldə edilmiş məbləğ seçilən bazaya proporsional məhsul qrupları arasında bölünür;
- "Yekunda istehsalda verilib"də hesablanılır;
- metal balansının doldurulması yolu ilə qaytarıla bilən itkilər hesablanılır və "Gəlirlər" bölməsinə daxil edilir;
- əlavə (köməkçi) materialların xərcləri haqda məlumat plan kalkulyasiyası daxil edilir;
- enerji daşıyıcılarının, əvəz edilə bilən avadanlıqların xərcləri haqda, əmək haqqının, amortizasiya hesablanması haqda, təmir xərcləri haqda məlumatlar əsasında yenidən bölünmə məbləği hesablanılır;

566 Doğru cavabı tapmaq. Polad əritmə sexlərində dəmir metallurjiyada kalkulyasiya obyekt nədir:

- hazır poladın qrupları
- poladın markalarının qrupları
- poladın növlərinin qrupları
- prokat poladının qrupları
- əsas poladın qrupları

567 Yenidən bölünmə üzrə xərclərin üçotunun obyektı nədir

- şöbə bütövlükdə
- sex bütövlükdə
- sahə bütövlükdə
- müəssisə bütövlükdə
- istehsal bütövlükdə

568 Tikinti məhsulunun xüsusiyyəti deyil?

- bütün variantlar doğrudur
- lokal (yerli) xarakterli olması
- iri qabarıtlı olması
- daşınmaz olması
- çoxlu sayda norma və normativlər üzrə istehsalı

569 Tikintidə hansı sifarişçi tərəfindən ödənilir?

- bütün variantlar doğrudur .
- layihələşdirmə xərclər
- inşaat xərclər

- quraşdırma xərclər
- satış xərclər

570 Tikintidə məhsulun maya dəyərinə təsir göstərən amil deyil

- investisiya mühiti
- təbii iqlim şəraiti
- relyef şəraiti
- tikinti materiallarının qiymətləri
- vergi dərəcələri

571 Tikinti-quraşdırma işlərinin maya dəyərinin hesablanması üçün baza hansıdır?

- bütün variantlar doğrudur
- smeta dəyəri
- balans dəyəri
- qalıq dəyər
- izafi dəyər

572 Hazır metal ya paketlərdə və ya nədə göndərilir?

- qutularla
- rulonlarla
- kiloqramla
- konveyerlərlə
- tonlarla

573 Plan kalkulyasiyası əsasında kalkulyasiya vərəqinin birinci bölməsində istehsal və maya dəyəri üzrə hansı məlumatlar doldurulur?

- faktiki
- plan
- çəki
- bazar
- normativ

574 Çuqun külçəsinin maya dəyərinin kalkulyasiyası necə bölmədən ibarətdir?

- 6
- 3
- 2
- 5
- 4

575 Domna istehsalında məhsulun maya dəyərinin kalkulyasiyası çuqun külçəsinin nəyi üzrə aparılır?

- xüsusiyyəti
- növləri
- keyfiyyəti
- miqdarı
- kimyəvi tərkibi

576 Poladın maya dəyərinin kalkulyasiyası necə bölmədən ibarətdir?

- 6

- 3
 2
 5
 4

577 Kalkulyasiyanın istehsalda hansı məlumatı maya dəyərinin hesablama vərəqinin birinci bölməsində doldurulur?

- faktiki
 plan
 çəki
 bazar
 normativ

578 Yenidən bölünmə üzrə xərclər cədvəlinin arxasında kalkulyasiya vərəqində məhsulun ayrı-ayrı növləri arasında xərclərin yenidən bölünməsi üzrə xərclər xüsusi olaraq nəzərdə tutulub.

- brendləri
 növləri
 markaları
 qrupları
 çeşidləri

579 Maya dəyərlərn kalkulyasiyasının yenidən bölmə metodu onu bildirir ki, əvvəlki yenidən paylamanın əmək məhsulu sonrakı yenidən paylamada hansı maya dəyərlər ilə ötürülür?

- normativ
 istehsal
 sex
 zavod
 planlı

580 Maya dəyərlərn kalkulyasiyasının yenidən bölmə metodunda əvvəlki yenidən paylamanın əmək məhsulu sonrakı yenidən paylamada hansı maya dəyərlər ilə ötürülür?

- normativ
 istehsal
 sex
 zavod
 planlı

581 Hesabat dövründə növ kalkulyasiyasının hesablamasından sonra birinci bölməsində istehsal və məhsulun maya dəyəri haqqında hansı məlumat qeyd olunur?

- normativ
 faktiki
 plan
 çəki
 bazar

582 Növ kalkulyasiyasının hesablamasından sonra birinci bölməsində istehsal və məhsulun maya dəyəri haqqında faktiki məlumat hansı dövrdə qeyd olunur?

- ötürülən
 . hesabat

- faktiki
- plan
- normativ

583 Yenidən bölünmə üzrə xərclər cədvəlinin arxasında kalkulyasiya vərəqində məhsulun hansı ayrı-ayrı..... arasında xərclərin yenidən bölünməsi üzrə xərclər xüsusi olaraq nəzərdə tutulub.

- brendlər
- növlər
- marklar
- qruplar
- çeşidlər

584 İstehsal plan yerinə yetirilməs və məhsulun maya dəyəri vərəqinin birinci bölməsində daha hansı məlumat verilir.

- normativ
- çəki
- bazar
- faktiki
- plan

585 Geoloji-kəşfiyyat işlərinə çəkilə xərclər?:

- borc vəsaitləri hesabına maliyyələşdirilir;
- yerli büdcənin vəsaitləri hesabına maliyyələşdirilir;
- müəssisənin dövrüyyə vəsaitləri hesabına maliyyələşdirilir;
- dövlət büdcənin vəsaitləri hesabına maliyyələşdirilir və kapital qoyuluşları balansında uçota alınır;
- cəlb edilmiş vəsaitlər hesabına maliyyələşdirilir;

586 İstənilən müəssisənin təsərrüfat fəaliyyətinin səmərəliliyi aşağıdakı amillərdən asılıdır:

- doğru variant yoxdur
- Məhsul vahidinə düşən xərclərin səviyyəsindən
- Maya dəyərinin səviyyəsindən
- Rentabellik səviyyəsindən
- hamısı doğrudur

587 Hasil edilən neftin maya dəyərinin neçə faizi geoloji kəşfiyyat və axtarış işlərinə çəkilən xərcləri təşkil edir:

- 15%
- 25%
- 35%
- 45%
- 55%

588 Qaz sənayesində geoloji kəşfiyyat və axtarış işlərinə sərf olunan məsariflər qazçıxarmaya sərf olunan məsrəflərə nisbətən necə dəyişir:

- məsrəflər eynidir
- 1,4 dəfə çoxdur
- 1,4 dəfə azdır
- 4,1 dəfə çoxdur
- 4,1 dəfə azdır

589 Digər sahələrə nisbətən kömür sənayesində məhsulun hər 1 manatına düşən istehsal fondu:

- eynidir
- 3,5 dəfə çoxdur
- 3,5 dəfə azdır
- 5,3 dəfə çoxdur
- 5,3 dəfə azdır

590 Digər sahələrə nisbətən qaz sənayesində məhsulun hər 1 manatına düşən istehsal fondu:

- eynidir
- 4,2 dəfə çoxdur
- 2,4 dəfə azdır
- 2,4 dəfə çoxdur
- 4,2 dəfə azdır

591 Digər sahələrə nisbətən neftçixarmada məhsulun hər 1 manatına düşən istehsal fondu:

- eynidir
- 6,7 dəfə çoxdur
- 6,7 dəfə azdır
- 7,6 dəfə çoxdur
- 7,6 dəfə azdır

592 Kömür hasilatı sənayesində kömürün maya dəyəri fərqləndirilir:

- tərkibi üzrə
- bütün sadalanan variantlar doğrudur
- hövzələr üzrə
- hövzə daxilində ayri-ayri şaxtalar üzrə
- kömürün keyfiyyət normaları üzrə

593 Kömürün keyfiyyət normaları nəyi izah edir:

- sadalanan üç variant səhvdir
- sadalanan üç variant doğrudur
- küllülük dərəcəsini
- nəmliyini
- kükürlə zənginliyini

594 Torfun nəmliyinin normadan artıq olması nəqliyyat xərclərinə necə təsir edir:

- doğru cavab yoxdur
- artırır
- azaldır
- heş bir təsir göstərmir
- cüzi azaldır

595 Kömür hasilatında məhsulun maya dəyərinin kalkulyasiyası və xərclərin uçotunun metodikası müəyyən edilir:

- Yuxarıdakıların hamısı düzdür
- Kömür hasilatının artımı ilə
- İstehsal prosesinin spesifikasiyası ilə
- Texniki və iqtisadi göstəricilərin yaxılaşdırılması ilə

- Kömür hasilatının texniki yenidənqurulması ilə

596 Kömür hasilatının artımı və texniki-iqtisadi göstəricilərin yaxşılaşdırılmasına aşağıdakıların hesabına nail olunur:

- yuxarıdakıların hamısı düzdür
 kömür hasilatının inkişafının intensivləşdirilməsi hesabına
 çıxarılan koklaşdırılan kömürləri zənginləşdirmək yolu ilə keyfiyyətin yaxşılaşdırılması hesabına
 ən iqtisadi aşkarlama yolu ilə hasilatın genişlənməsi hesabına
 istehsalın kompleks təşkili əsasında kömür hasilatı hesabına

597 Kömür hasilatında xərclərə nəzarət və uçot imkanları asılıdır:

- Bütün cavablar yanlışdır
 İstehsalın sahə strukturundan
 Kömür hasilatı üslundan
 Kömür hasilatının xüsusiyyətlərindən
 Bazarda rəqabətdən

598 Kömür hasilatının xüsusiyyətlərindən asılıdır:

- Bütün cavablar doğrudur.
 Xalq təsərrüfatının sahə strukturu
 istehsalın təşkili və hasilatın texnologiyası
 İstehsal xərclərinə nəzarət
 Texniki silahlanmanın səviyyəsi

599 İstehsalda xərclərə nəzarət üçün müəyyən çətinliklər yaradır:

- yuxarıdakıların hamısı düzdür
 işlərin aparılmasının yeraltı xarakteri
 əsas iş yerlərini daima hərəkət olması
 istehsalın təşkilinin spesifikasiyası
 hasilatın texnologiyası

600 İş yerlərinin vaxtlı vaxtında olma və müntəzəm hazırlığı:

- yuxarıdakıların hamısı düzdür
 xərclərin uçotu prosesinin təkmilləşdirməsini tələb edir
 istehsalın təşkili prosesinin təkmilləşdirməsini tələb edir
 kömür hasilatının texnologiyasının təhlilini tələb edir
 hazırlıq əməliyyatları üçün xərclər tələb edir

601 Hazırlıq əməliyyatları üçün xərclər:

- iş yerlərinin vaxtlı vaxtında və müntəzəm hazırlığını tələb edir.
 xərclərin xüsusi uçotunu təşkil etmək zəruriliyini doğurur.
 xərclərin uçotu prosesinin təkmilləşdirilməsini doğurur.
 kömür hasilatının texnologiyasının təhlilini doğurur.
 istehsal təşkili prosesinin təkmilləşdirilməsini doğurur.

602 Dağ-mədən sənayesinin zənginləşdirmə istehsalında,: (Səhvi qeyd edin)

- bütün cavablar səhvdir.
 xərclərin uçot obyektləri zənginləşdirilən filiz növləridir;
 kalkulyasiya vahidi 1 ton emal edilmiş filizdir;

- kalkulyasiya obyektləri zənginləşdirilən filiz növləridir;
- kalkulyasiya vahidi 1 ton konsentratdır və ya onda olan 1 ton metaldır;

603 Dağ-mədən sənayesinin zənginləşdirmə müəssisələrinin hazır məhsulu:

- daş kömür.
- çuqun külçəsi və ya polad;
- konqlomerat;
- dəmir filizi;
- konsentrat;

604 Konsentrat bu:

- bütün cavablar səhvdir.
- faydalı mineralların növdən və zərərli qatışıqdan ayrılması nəticəsində əldə olunan məhsul;
- metal ilə zənginləşdirilən məhsul
- dağ-mədən sənayesinin zənginləşdirmə müəssisələrinin hazır məhsulu;
- bütün cavablar doğrudur;

605 Dağ-mədən istehsalında Kalkulyasiya:

- bütün cavablar doğrudur.
- dağ-keçid işlərinin ayrı-ayrı növlər üzrə tərtib edilir;
- hər bir mädəndə filizin hasili üsulları üzrə qurulur;
- hər bir açıq üsulla karxanada filizin hasili üsulları üzrə qurulur;
- bütövlükdə dağ-mədən müəssisəsi üzrə qurulur;

606 Yatağın kəşfi və faydalı qazıntıların çıxarılmasına hazırlıqda uçot obyektı nədir (xərclərə nə aiddir)

- istismar işləri.
- ayrı-ayrı dağ-hazırlıq işləri;
- dağ-keçidi işlərinin ayrı-ayrı növləri;
- ayrı-ayrı geoloji-kəşfiyyat işləri;
- ayrı-ayrı dağ-kapital işləri,

607 Dağ-keçidi işləri diferensiallaşır: (səhv cavabı tapın)

- yatağın zənginləşdirmə metodu üzrə;
- dağ səthinin çıxarılması üsulu üzrə;
- qazıcı avadanlıqların növləri üzrə;
- nəqliyyat sxemi üzrə;

608 əgər məhsulun Dəyərini dəyişmədən saxlasaq, onda izafi mənfəət necə dəyişər?

- 1/2 dəfə azalar
- Dəyişməz
- Dəyişər
- kvadratın olaraq dəyişər
- 2 dəfə artar

609 əgər sabit kapital 2 vahid artırısaq, onda Maya dəyəri ilə Dəyişən kapital necə dəyişər

- Heç biri dəyişməz
- Maya dəyəri 2 vahid azalar, dəyişən kapital 2 vahid azalar.
- Hər ikisi 2 vahid artar

- Maya dəyəri 2 vahid artar dəyişən kapital 2 vahid azalar
- maya dəyəri 2 vahid artar, dəyişən kapital sabit qalar

610 əgər izafi mənfəəti 2 vahid azalsaq maya dəyəri necə dəyişər?]

- 2 dəfə artar
- dəyişməz
- 2 vahid azalar
- 2 vahid artar
- 2 dəfə azalar

611 Xammal material xərcləri və emal xərcləri birlikdə təşkil edir:

- Kommersiya xərclərini
- Sex maya dəyəri
- istehsal maya dəyərin
- Amortizasiya xərclərini
- ümumi təsərrüfat xərclərini

612 Sex maya dəyəri ilə ümumi təsərrüfat xərcləri birlikdə təşkil edir:

- İstehsal maya dəyərini
- Sosial sığortaya ağırmaları
- Xammal xərclərini
- Material xərclərini
- Emal xərclərini

613 İstehsal maya dəyəri ilə qeyri-istehsal xərcləri birlikdə təşkil edir:

- Amortizasiya xərclərini
- sex maya dəyərini
- istehsal maya dəyərini
- Tam maya dəyərini
- Qeyri-istehsal maya dəyərini

614 İstehsal Maya dəyəri ilə kommersiya xərcləri birlikdə təşkil edir:

- Amortizasiya xərclərini
- Sex maya dəyərini
- İstehsal maya dəyərini
- Tam maya dəyərini
- Qeyri - istehsal maya dəyərini

615 İqtisadi ədəbiyyatlarda Tam maya dəyərini adlandırırlar:

- Ümumi maya dəyəri
- istehsal maya dəyəri
- İstehlak maya dəyəri
- Kommersiya maya dəyəri
- Tədavül maya dəyəri

616 . İstehsaldan kənar xərclər maddəsinə nə aiddir?.

- sadalananların hamısı
- başlıca olaraq hazır məhsulun satılması üzrə olan xərclər (məhsul üçün tara və onun qablaşdırılması xərcləri, satışla əlaqədar olan nəqliyyat xərcləri),

- standartlaşdırma əlaqədar olan xərclər,
- elmi-tədqiqat işləri ilə əlaqədar olan xərclər,
- kadr hazırlığı üzrə mərkəzləşdirilmiş xərclər və i.a. xərclər

617 İstehsaldan kənar xərclər ayrı-ayrı məhsulların maya dəyərində bir qayda olaraq necə daxil edilir?

- fabriq-zavod maya dəyərində əksmütənasib olaraq daxil edilir.
- fabriq-zavod maya dəyərində proporsional olaraq daxil edilir.
- fabriq-zavod maya dəyərində ardıcıl olaraq daxil edilir.
- fabriq-zavod maya dəyərində birbaşa olaraq daxil edilir.
- fabriq-zavod maya dəyərində dolaylı olaraq daxil edilir.

618 Məhsulun maya dəyərində kalkulyasiyası nəyə deyilir?

- məhsulun (işin, xidmətin) hazırlanmasına çəkilən canlı və maddiləşmiş əmək məsrəflərinin hesablanmasına
- məhsul vahidinin istehsalı və realizasiyası üçün çəkilən məsrəflərin hesablanmasına
- məhsul vahidinin istehsalı üçün çəkilən materialın, yanacaqın, enerjinin, əsas fondların, əmək ehtiyatlarının məsrəflərinin hesablanmasına
- istehsal edilmiş istehsal vasitələrinin keçirilmiş dəyər və bütün yeni yaradılmış dəyərin hesablanmasına
- istehlak edilmiş maddi ehtiyatlar və işçilərin əməyinin ödənilməsinə çəkilən xərclərin hesablanmasına

619 Kalkulyasiya necə tərtib edilir.

- hər sənaye sahəsində qəbul edilmiş avadanlığın saxlanması və istismarı xərcləri sex xərcləri maddəsi üzrə tərtib edilir.
- hər sənaye sahəsində qəbul edilmiş xərc maddələri üzrə tərtib edilir.
- hər sənaye sahəsində qəbul edilmiş gəlir maddələri üzrə tərtib edilir.
- hər sənaye sahəsində qəbul edilmiş ümumzavod xərcləri maddəsi üzrə tərtib edilir.
- hər sənaye sahəsində qəbul edilmiş əsas əmək haqqı maddəsi üzrə tərtib edilir.

620 Sosial-mədəni sfera obyektlərinin aid olduğu istehsal və təsərrüfat necə adlanır:

- köməkçi istehsal;
- tədarük təsərrüfatı;
- sınaq istehsalı;
- istehsal və təsərrüfala xidmət edilən;
- əsas istehsal.

621 Tədris-kurs kombinarlarının aid olduğu istehsal və təsərrüfat necə adlanır:

- köməkçi istehsal;
- tədarük təsərrüfatı;
- sınaq istehsalı;
- istehsal və təsərrüfala xidmət edilən;
- əsas istehsal.

622 Həm öz işçilərinə və həm də digər şəxslərə xidmətlərin reallaşdırılmasını yerinə yetirən istehsal necə adlanır:

- köməkçi istehsal;
- tədarük təsərrüfatı;
- sınaq istehsalı;
- istehsal və təsərrüfala xidmət edilən;
- əsas istehsal.

623 Həm özi işçilərinə və həm də digər şəxslərə xidmətlərin reallaşdırılmasını yerinə yetirən xidmət necə adlanır:

- köməkçi istehsal;
- tədarük təsərrüfatı;
- sınaq istehsalı;
- istehsal və təsərrüfə xidmət edilən;
- əsas istehsal.

624 Məhsul istehsalında əl əməyinin payını xeyli azaldan istehsal necə adlandırılır

- köməkçi istehsal;
- kütləvi istehsal;
- fərdi istehsal;
- seriya istehsalı.

625 İş yerlərinin bir sabit əməliyyatın yerinə yetirilməsinə ixtisaslaşması ilə bağlı istehsal necə adlandırılır

- köməkçi istehsal;
- kütləvi istehsal;
- fərdi istehsal;
- seriya istehsalı.

626 Uzunmüddətli dövr ərzində olduqca ixtisaslaşan iş yerlərində əhəmiyyətli miqdarlarda ayrı-ayrı məhsul növlərinin istehsalı ilə səciyyələndirilən istehsal necə adlandırılır

- köməkçi istehsal;
- kütləvi istehsal;
- fərdi istehsal;
- seriya istehsalı.

627 Hazırlanan məhsulların sabit spesifikliyini, nomenklatura bağlı istehsal necə adlandırılır

- köməkçi istehsal;
- kütləvi istehsal;
- fərdi istehsal;
- seriya istehsalı.

628 İstehsal xərclərinin uçotu və maya dəyərinin kalkulyasiyası:

- Xərclərin vahid, tipik nomenklaturasının qəbulu zamanı vahid informasiya prosesidir
- məhsulun maya dəyəri haqqında informasiyanın əldə edilməsi üzrə vahid prosesidir
- İstehsal maya dəyərinin kalkulyasiyası zamanı informasiyanın əldə edilməsi üzrə vahid prosesdir
- Xərclərin kalkulyasiya maddələri üzrə qruplaşdırılması zamanı vahid informasiya prosesidir
- Xərclərin elementləri üzrə qruplaşdırılması zamanı vahid informasiya prosesidir

629 Xərclərin uçotu obyektı:

- Məhsulun emalı yerləridir
- məhsulun istehsal yerləridir
- məhsulun istehlakçıya çatdırılması yerləridir
- Məhsulun daşınması yerləridir
- Məhsulun yaranması yerləridir

630 Xərclərin uçotu obyektı ola bilər:

- Kalkulyasiya maddələri
- Xammal və materiallar
- Gəlir və mənfəət
- Yarım fabrikat
- İstehsal sexləri

631 Xərclərin uçotu obyektinə ola bilər:

- İstehsal qurğuları
- Sabit kapital
- dəyişən kapital
- Xammal
- Ayrı qatlar

632 Xərclərin uçotu obyektinə ola bilər:

- Doğru cavab yoxdur
- Məhsul istehsalının mərhələləri
- Məhsulun istehsalçıdan istehlakçıya çatdırılması mərhələləri
- Xərclərin kalkulyasiya etmə mərhələləri
- Xərclərin vahid, tipik nomenklaturaya əsasən qruplaşdırılması mərhələləri

633 Kalkulyasiya obyektinə dedikdə:

- Müəssisələr daxilində məhsulun fəaliyyət göstəricilərinin əlaqələndirilməsi başa düşülür
- Müəyyən istehlak dəyərinə malik olan məhsul növü başa düşülür
- Kalkulyasiya etmənin mərhələləri başa düşülür
- Məhsul istehsalının reallaşdırılması mərhələləri başa düşülür
- Hazır məhsulun kalkulyasiya elementləri üzrə qruplaşdırılması başa düşülür

634 İstehsal prosesinin sürəkliliyi və kiçik əmək məsrəfi ilə istehsal necə adlandırılır

- köməkçi istehsal
- kütləvi istehsal;
- fərdi istehsal;
- seriya istehsalı.

635 Mənzil-kommunal təsərrüfat obyektlərinin aid olduğu istehsal və təsərrüfat necə adlanır:

- köməkçi istehsal;
- tədarük təsərrüfatı;
- sınaq istehsalı;
- . istehsal və təsərrüfala xidmət edilən
- əsas istehsal.

636 Həyatı təsərrüfatın aid olduğu istehsal və təsərrüfat necə adlanır

- köməkçi istehsal;
- tədarük təsərrüfatı;
- sınaq istehsalı;
- istehsal və təsərrüfala xidmət edilən;
- əsas istehsal.

637 Xüsusi avadanlıqların tətbiqi ilə istehsal necə adlandırılır

- köməkçi istehsal;
- kütləvi istehsal;
- fərdi istehsal;
- seriya istehsalı.

638 əmsallar əsas fiziki-kimyəvi göstəricilər əsasında (məhs hansı göstəricilər əsasında məhsullar ayrı-ayrı növləri üzrə) qurulur?

- faktiki məhsulun başqasına hesablanması ekvivalenti və s.
- kimyəvi çəki
- istiliktörətmə qabiliyyət
- elektro-kimyəvi ekvivalent
- istiliktörətmə çəkisi

639 əmsallar əsas fiziki-kimyəvi göstəricilər əsasında (məhs hansı göstəricilər əsasında məhsullar ayrı-ayrı növləri üzrə) qurulur?

- faktiki məhsulun başqasına hesablanması ekvivalenti və s.
- kimyəvi çəki
- istiliktörətmə qabiliyyət
- fiziki ekvivalent
- istiliktörətmə çəkisi

640 kimya müəssisələrdə hansı kalkulyasiya vahidləri tətbiq edilir?

- şərti-texniki vahidlər
- şərti- natural vahidlər
- pul formada çəki vahidləri
- pul formada həcm vahidləri.
- texniki vahidlər

641 kimya müəssisələrdə hansı kalkulyasiya vahidləri tətbiq edilir?

- natural formada vahidləri çəki və həcm
- pul formada çəki vahidləri
- pul formada həcm vahidləri.
- texniki vahidlər
- şərti-texniki vahidlər

642 (D-m) ifadəsi ilə xarakterizə olunur:

- İzafi mənfəət
- Dəyər
- Maya dəyəri
- Sabit kapital
- Dəyişən kapital

643 (D-MD) ifadəsi ilə xarakterizə olunur

- İzafi mənfəət
- Dəyər
- Maya dəyəri
- Sabit kapital
- Dəyişən kapital

644 Aşağıdakı məsələni həll edin: Müəssisədə Maya dəyəri İzafi mənfəətdən 3 dəfə azdır. əgər Məhsulun Maya dəyəri 12 min manat olarsa. Onda İzafi Mənfəətlə Maya dəyərinin fərqi tapın

- 7 min manat
- 8 min manat
- 4 min manat
- 6 min manat
- 3 min manat

645 Aşağıdakı məsələni həll edin: Məhsulun dəyəri ilə Maya dəyərinin fərqi 8 min manat təşkil edir. İzafi mənfəəti tapın

- 3 min manat
- 8 min manat
- 6 min manat
- 7 min manat
- 10 min manat

646 Aşağıdakı məsələni həll edin: Müəssisədə məhsul istehsal edərkən məlum olur ki, onun sabit kapitalı ilə dəyişən kapitalını cəmini 2 dəfə artırıqda Məhsulun dəyəri alınır və Dəyər 14 min manat təşkil edir. Məhsulun maya dəyərini tapın

- 5 min manat
- 6 min manat
- 7 min manat
- 8 min manat
- 9 min manat

647 Müəssisədə məhsul istehsal olunarkən məlum olur ki, sabit kapitalla dəyişən kapitalın cəmini 2 dəfə artırıqda bu məhsulun Dəyərini təşkil edir və Dəyər 14 min olur. İzafi mənfəəti tapın

- heç biri
- 7 min manat
- 6 min manat
- 8 min manat
- 5 min manat

648 Məhsul istehsalında sabit kapitalın həcmi 8 min manat, Məhsul dəyəri isə 16 min manat təşkil edir Məhsulun dəyər ifadəsində sabit kapitalın xüsusi çəkisini tapın

- 63%
- 50%
- 20%
- 45%
- 55%

649 əmsallar əsas fiziki-kimyəvi göstəricilər əsasında (məhs hansı göstəricilər əsasında məhsullar ayrı-ayrı növləri üzrə) qurulur?

- faktiki məhsulun başqasına hesablanması ekvivalenti və s.
- kimyəvi çəki
- istilik-tərətmə qabiliyyət
- fiziki ekvivalent
- istilik-tərətmə çəkisi

650 Kimya istehsalında, əlavə məhsul necə qiymətləndirilə bilər?

- əsas materialların qiymətləri üzrə
- satış qiymətləri üzrə
- aralıq materialların qiymətləri üzrə
- sabit qiymətləri üzrə
- əlavə materialların qiymətləri üzrə

651 Kimya istehsalında, əlavə məhsul necə qiymətləndirilə bilər?

- əsas materialların qiymətləri üzrə
- xammalın qiymətləri üzrə
- aralıq materialların qiymətləri üzrə
- sabit qiymətləri üzrə
- əlavə materialların qiymətləri üzrə

652 Kimya istehsalında, əlavə məhsul necə qiymətləndirilə bilər?

- əsas materialların qiymətləri üzrə
- əsas materialların qiymətləri üzrə
- aralıq materialların qiymətləri üzrə
- sabit qiymətləri üzrə
- əlavə materialların qiymətləri üzrə

653 Kimya istehsalında xərclərin çıxarılması üsulunun ümumi çatışmazlığı məhsul maya dəyərinin formalaşması şərtlərinin pozulmasıdır: əlavə məhsulun dəyəri kompleks xərclərindən sabit qiymətləndirmə üzrə çıxarılır, yalnız hansı məhsulun maya dəyəri kalkulyasiya olunur?

- hazır-dır-aralıq
- əsas
- əlavə
- aralıq
- hazır

654 Kimya istehsalında xərclərin çıxarılması üsulunun ümumi çatışmazlığı məhsul maya dəyərinin formalaşması şərtlərinin pozulmasıdır: yalnız əsas məhsulun maya dəyəri kalkulyasiya olunur, bəs hansı məhsulun dəyəri kompleks xərclərindən sabit qiymətləndirmə üzrə çıxarılır?

- hazır-dır-aralıq
- əsas
- əlavə
- aralıq
- hazır

655 Kimya istehsalında xərclərin çıxarılması üsulunun ümumi çatışmazlığı məhsul maya dəyərinin formalaşması şərtlərinin pozulmasıdır: yalnız əsas məhsulun maya dəyəri kalkulyasiya olunur, məhsulun dəyəri kompleks xərclərindən bəs hansı qiymətləndirmə üzrə çıxarılır?

- normativ
- sabit
- satış
- faktiki
- planlı

656 Kalkulyasiyası zamanı xərclər kompleksdə bütövlükdə ümumiləşdirilir və sonra, ayrı-ayrı

məhsullar arasında necə bölüşdürülür?

- normativ göstəriciləri üzrə
- dəyər göstəricilərinə proporsional
- bazar göstəriciləri üzrə
- faktiki göstəriciləri üzrə
- plan göstəriciləri üzrə

657 Kalkulyasiyası zamanı xərclər kompleksdə bütövlükdə ümumiləşdirilir və sonra, ayrı-ayrı məhsullar arasında necə bölüşdürülür?

- normativ göstəriciləri üzrə
- natural göstəriciləri üzrə
- bazar göstəriciləri üzrə
- faktiki göstəriciləri üzrə
- plan göstəriciləri üzrə

658 Kompleks kimya istehsalında xərc əmsallarını, xərclərin əsaslandırılmış nəyini istifadə etmək vacibdir?

- əmsallarını
- normalarını
- formalarını
- artımlarını
- azalmalarını

659 Kompleks kimya istehsalında xərclərin əsaslandırılmış normalarını və xərcin nəyini istifadə etmək vacibdir?

- xərc əmsallarını
- fiziki əmsallarını
- faktiki əmsallarını
- qaimə əmsallarını

660 kimya müəssisələrdə hansı kalkulyasiya vahidləri tətbiq edilir?

- şərti-texniki vahidlər
- faydalı maddənin müəyyən moqdarı ilə kütlə vahidləri
- pul formada çəki vahidləri
- pul formada həcm vahidləri.
- texniki vahidlər

661 kimya müəssisələrdə hansı kalkulyasiya vahidləri tətbiq edilir?

- şərti-texniki vahidlər
- natural vahidləri
- pul formada çəki vahidləri
- pul formada həcm vahidləri.
- texniki vahidlər

662 əmsallar əsas fiziki-kimyəvi göstəricilər əsasında (məhs hansı göstəricilər əsasında məhsullar ayrı-ayrı növləri üzrə) qurulur?

- faktiki məhsulun başqasına hesablanması ekvivalenti və s.
- fiziki çəki

- fiziki qabiliyyət
- fiziki ekvivalent
- istiliktörətmə çəkisi

663 Kalkulyasiyası zamanı xərclər kompleksdə bütövlükdə ümumiləşdirilir və sonra, ayrı-ayrı məhsullar arasında necə bölüşdürülür?

- normativ göstəriciləri üzrə
- çəki göstəriciləri üzrə
- bazar göstəriciləri üzrə
- faktiki göstəriciləri üzrə
- plan göstəriciləri üzrə

664 Qeyri - istehsal xərclərinin əsas hissəsini təşkil edir:

- Dolaylı xərclər
- Əsas xərclər
- ticarət – satış xərcləri
- üstəlik xərclər
- Birbaşa xərclər

665 Ticarət – satış xərcləri:

- Dolaylı xərcləridir
- Tədavül xərcləridir
- İstehsal xərcləridir
- üstəlik xərcləridir
- Birbaşa xərcləridir

666 Müəssisədə hazır məhsulun reallaşması ilə bağlı olan xərcləri bölünür:

- nəqliyyat və satış
- İstehsal və tədavül
- Qablaşdırma və satış
- Saxlama və qablaşdırma
- Dizayn və marketing

667 Hazır məhsulun nəql edilməsi, yəni onun istehsal müəssisəsindən istehlak məntəqəsinə çatdırılması tədavül prosesi hüduqlarında

- doğru cavab yoxdur
- İstehsal prosesin davamıdır
- Tədavül prosesinin davamıdır
- İstehsal və tədavül prosesini davamıdır
- Bu, istehlakçıların mənafeyinə uyğun atılmış bir addımdır

668 əgər hazır məhsulun nəql edilməsi xərcləri artarsa, məhsulun dəyəri necə dəyişir:

- əvvəl artır, bir müddətdən sonra sabit qalır
- dəyişməz
- azalar
- Artan
- əvvəl artan sonra azalan

669 Satış xərcləri bölünmür:

- Xalis tədavül xərclərinə
- növlərə ayırma xərclərinə
- Marketing xərclərinə
- Qablaşdırma xərclərinə
- Saxlanılma xərclərinə

670 Qablaşdırma və sortlaşdırma xərcləri:

- Kompleks xərcləridir
- Məhsuldar xərcləridir
- Qeyri – məhsuldar xərcləridir
- Birbaşa xərcləridir
- Dolaylı xərcləridir

671 əgər məhsulun saxlanılması xərcləri artarsa, onda məhsulun dəyəri necə dəyişir:

- artar
- Sabit qalar
- Azalar
- əvvəl azalar sonra artan
- kvadratı qədər artar

672 Niyə xalis tədavül xərcləri əmtəələrin dəyərin artırır:

- Doğru cavab yoxdur
- Artırır çünki tədavül prosesi istehsal prosesinin davamıdır
- Bu xərclər bilavasitə hazır məhsulun reallaşdırılması, başqa sözlə bir formasından digər formaya çevrilməsi ilə əlaqədar olduğundan əmtəələrin dəyərini artırır
- Bu xərclərin əmtəələrin reallaşdırılmasında heç bir rolu olmadığı üçün, onun dəyərini artırır
- Bu xərclər bilavasitə istehsal prosesi ilə bağlı olduğu əmtəənin dəyərini artırır

673 əgər xalis tədavül xərcləri artarsa, o da məhsulun dəyəri necə dəyişir:

- kvadratı qədər azalar
- Sabit qalar
- artar
- Azalar
- kvadratı qədər artar

674 Neftin hasilat maya dəyərinin səviyyəsi aşağıdakı amildən asılıdır:

- Doğru cavab yoxdur
- Yataqların debetindən
- Ümumi təsərrüfat xərclərindən
- Amortizasiya xərclərindən
- Xammal, material xərclərindən

675 Digər bərabər şərtlərə daxilində hasilat həcmi artırması, eləcə də yataqların debetinin yüksəlməsi, nisbi sabit xərclər hesabına məhsul vahidinə düşən xərclərin:

- Doğru cavab yoxdur
- İxtisarı təmin edir
- Artmasını təmin edir
- Xərclər sabit qalır
- Xərclər əvvəlcə artır, sonra azalır

676 Neft emalı səviyyəsində xərclər nəyə əsasən uçota alınır:

- doğru cavab yoxdur
- Yaranması yerinə görə
- Kalkulyasiya etmə obyektinə görə
- Kalkulyasiya vahidlərinə görə
- Mühəsibat uçota məlumatlarına görə

677 Neft emalı sənayesində xərclərin uçotu:

- Dəyişən xərclər
- Texnoloji qurğular
- Əmtəlik məhsul
- Texnoloji qurğular və əmtəlik məhsul
- Sabit xərclər

678 Neft emalı sənayesində kalkulyasiya obyektidir:

- doğru cavab yoxdur
- Texnoloji qurğular
- Əmtəlik məhsul
- Texnoloji qurğular və əmtəlik məhsul
- Sabit xərclər

679 Neft emalı sənayesində kalkulyasiya vahidi kimi götürülür

- doğru cavab yoxdur
- 1 ton neft
- 1 barel neft
- 1 litr neft
- 1 kq neft

680 Məhsulun maya dəyəri dedikdə:

- Məhsulun satış qiymətindən onun istehsalına və reallaşdırılmasına sərf olunan xərcləri çıxılmaqla tapılır
- Onun istehsalına sərf olunan xərclərin məcmusu başa düşülür
- Onun reallaşdırılmasına sərf olunan xərclərdən kommersiya xərclərini çıxılmaqla tapılır
- Onun reallaşdırılmasına sərf olunan xərclərin dəyər istifadəsində məcmusu başa düşülür
- Onun istehsalı və reallaşdırılmasına sərf olunan xərclərin dəyər ifadəsində məcmusu başa düşülür

681 Dəyər və maya dəyəri arasında hansı fərqlərlə mövcuddur?

- keyfiyyət və quruluş
- kəmiyyət, quruluşu keyfiyyət
- kəmiyyət və quruluş
- kəmiyyət və keyfiyyət
- keyfiyyət

682 Aşağıdakı ifadələrdən hansı doğrudur:

- Məhsulun MD – i onun istehsalı və reallaşdırılmasına sərf olunan xərclərin dəyər ifadəsində məcmusudur
- Hər bir müəssisə istehsal etdiyi məhsulun MD – ni istənilən qədər aşağı sala bilər, bu məhsulun keyfiyyət quruluşuna təsir etməyəcəkdir
- Dəyər və Maya dəyəri arasında keyfiyyət və quruluş fərqləri mövcuddur
- Məhsulun dəyəri və Maya dəyəri birlikdə sahibkarın izafi mənfəətini təşkil edir
- Məhsulun MD- i onun istehsalına sərf olunan xərclərin dəyər ifadəsində məcmusudur

683 Yanlış cavabı müəyyən edin:

- doğru variant yoxdur
- Dəyər və mayə dəyəri arasında kəmiyyət fərqi vardır
- Dəyər və maya dəyəri arasında quruluş fərqi vardır
- Dəyər və maya dəyəri arasında keyfiyyət fərqi vardır
- Dəyər və maya dəyəri arasında kəmiyyət və keyfiyyət fərqi vardır

684 (c+v+m) ifadəsi hansı göstəricini xarakterizə edir:

- İzafi mənfəəti
- Maya dəyərini
- istehsal xərclərini
- dəyəri
- tədavül xərclərini

685 Dəyər göstəricisi aşağıdakı düsturla xarakterizə olunur:

- c+v+m-MD
- c+v
- c+m
- Md+v
- c+v+m

686 Maya dəyəri xarakterizə olunur:

- c+v+m-Md
- c+v
- c+m
- Md+v
- c+v+m

687 (c+v) ifadəsi ilə xarakterizə olunur:

- Maya dəyəri
- dəyər
- sabit kapital
- dəyişən kapital
- İzafi mənfəət

688 Neçə növ kalkulyasiya mövcuddur

- 5
- 1
- 2
- 3
- 4

689 Plan kalkulyasiyası nədir?

- hər sənaye sahəsində qəbul edilmiş gəlir maddələri üzrə tərtib edilir.
- ayrı-ayrı məmulatlar üzrə maya dəyəri tapşırığından ibarətdir. Bu tapşırıq, ayrı-ayrı xərc maddələri üzrə olan məsrəflərin hesablanması yolu ilə müəyyənləşdirilir.
- məhsul vahidinə çəkilən xərclərin miqdarını həmin müəssisədə müəyyən dövr ərzində tətbiq edilən normalar üzrə hesablamaq yolu ilə müəyyənləşdirilir
- bir qayda olaraq, hər ay yenidən nəzərdən keçirilib tərtib olunur

- hər sənaye sahəsində qəbul edilmiş gəlir maddələri üzrə tərtib edilir.

690 Normativ kalkulyasiya nədir?

- hər sənaye sahəsində qəbul edilmiş gəlir maddələri üzrə tərtib edilir.
- ayrı-ayrı məmulatlar üzrə maya dəyəri tapşırığından ibarətdir. Bu tapşırıq, ayrı-ayrı xərc maddələri üzrə olan məsrəflərin hesablanması yolu ilə müəyyənləşdirilir
- məhsul vahidində çəkilən xərclərin miqdarını həmin müəssisədə müəyyən dövr ərzində tətbiq edilən normalar üzrə hesablamaq yolu ilə müəyyənləşdirilir
- bir qayda olaraq, hər ay yenidən nəzərdən keçirilib tərtib olunur
- hər sənaye sahəsində qəbul edilmiş gəlir maddələri üzrə tərtib edilir.

691 Məhsulun maya dəyərinin planı aşağıdakı göstəricilərdən ibarət olur: 1) ayrı-ayrı məhsul növlərinin maya dəyəri; 2) əmtəəlik məhsulun maya dəyəri; 3) müqayisəyə gələn məhsulun maya dəyərinin aşağı salınması tapşırığı; 4) istehsal xərcləri smetası.

- Bütün bəndlər
- Yalnız 1)
- Yalnız 2)
- Yalnız 3)
- Yalnız 4)

692 Məhsul vahidi üzrə qeyri-müstəqim xərclərin miqdarını müəyyənləşdirmək üçün nə edilir?

- məhsul vahidinin plan kalkulyasiyası üzrə hesablanmış tam maya dəyəri ayrı-ayrı məhsul növlərinin istehsalı və satışı ilə əlaqədar olan məsrəflərin səviyyəsi üzrə icra edilir.
- əvvəlcə sex xərclərinin smetaları (sex və başqa istehsal bölmələri üzrə) və ümumzavod xərclərinin smetası tərtib edilir, sonra isə həmin xərclərin ümumi məbləği məhsulun ayrı-ayrı növlərinin maya dəyərinə bölüşdürülür.
- sex xərclərinin smetaları (sex və başqa istehsal bölmələri üzrə) və ümumzavod xərclərinin smetası tərtib edilir.
- sex xərclərinin smetaları (sex və başqa istehsal bölmələri üzrə) və ümumzavod xərclərinin ümumi məbləği məhsulun ayrı-ayrı növlərinin maya dəyərinə bölüşdürülür.
- məhsul vahidinin fabrik-zavod maya dəyərinə istehsaldan kənar xərclər, yəni məhsulun satışı ilə əlaqədar olan xərclər və mərkəzləşdirilmiş ayırmalar əlavə edilir.

693 Müstəqim xərclər necə müəyyənləşdirilir

- hər məmulat üzrə müəyyənləşdirilir; burada müəyyən dövr ərzində tətbiq edilən normalar üzrə hesablamaq yolu ilə müəyyənləşdirilir.
- hər məmulat üzrə müəyyənləşdirilir; burada məhsul vahidi üzrə material və pul məsrəflərinin plan normaları əsas götürülür.
- hər məmulat üzrə müəyyənləşdirilir; burada məhsul vahidi üzrə material məsrəflərinin plan normaları əsas götürülür.
- hər məmulat üzrə müəyyənləşdirilir; burada məhsul vahidi üzrə pul məsrəflərinin plan normaları əsas götürülür.
- hər məmulat üzrə müəyyənləşdirilir; burada məhsul vahidi üzrə material və pul məsrəflərinin hesabat göstəriciləri əsas götürülür.

694 Məhsul vahidinin fabrik-zavod maya dəyərinə: (fikri tamamlayın)

- məhsul vahidinin plan kalkulyasiyası üzrə hesablanmış tam maya dəyəri ayrı-ayrı məhsul növlərinin istehsalı və satışı ilə əlaqədar olan məsrəflər
- istehsaldan kənar xərclər, yəni məhsulun satışı ilə əlaqədar olan xərclər və mərkəzləşdirilmiş ayırmalar əlavə edilir.
- istehsaldan kənar xərclər, yəni məhsulun satışı ilə əlaqədar olan xərclər və mərkəzləşdirilmiş ayırmalar
- məhsul vahidinin fabrik-zavod maya dəyərinə istehsaldan kənar xərclər, yəni məhsulun satışı ilə əlaqədar olan xərclər və mərkəzləşdirilmiş ayırmalar
- sex xərclərinin smetaları (sex və başqa istehsal bölmələri üzrə) və ümumzavod xərclərinin ümumi məbləği

695 Məhsulun maya dəyərini tərkibinə daxil olan məsrəflər arasındakı nisbət, yəni məhsulun maya dəyərini ümumi tərkibində müxtəlif növ məsrəflərin xüsusi çəkisi onun nəyini təşkil edir?

- məcrmusunu
- quruluşunu
- smetasını
- kalkulyasiyasını
- həcmi

696 Maya dəyərini quruluşu hər bir müəssisənin spesifik xüsusiyyətləri ilə əlaqədardır, yəni aşağıdakıların hansından asılıdır

- hamısından
- istehsalın texnika ilə silahlanma səviyyəsindən,
- mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması dərəcəsindən,
- istehsal olunan məhsulların həcmindən və mürəkkəbliyindən,
- texnoloji proseslərin xarakterindən və istehlak olunan maddi ehtiyatların xüsusiyyətindən.

697 Məhsulun maya dəyərində müəyyən xərclərin üstün olmasından asılı olaraq sənaye müəssisələri necə təsnifləşdirilir?

- hamısından
- materialtutumlu
- yanacaqtutumlu
- fondtutumlu və əməktutumlu
- enerjitutumlu

698 Məhsulun maya dəyərində müəyyən xərclərin üstün olmasından asılı olaraq sənaye müəssisələri necə təsnifləşdirilir?

- hamısına
- materialtutumlu
- yanacaqtutumlu
- fondtutumlu və əməktutumlu
- enerjitutumlu

699 Buraxılan məhsulun əlamətlərinə görə maya dəyərini növünü müəyyən edin:

- bütün variantlar doğrudur
- texnoloji;
- tam (kommersiya);
- sex;
- istehsal

700 Aşağıdakılardan variantlardan biri maya dəyərini kalkulyasiyasının vəzifəsini izah etmir:

- iqtisadi elementlər üzrə istehsal xərcləri haqqında hesabat məlumatları əsasında milli gəlirdə sənayenin payını müəyyən edilməsi
- maya dəyərini aşağı salınması ehtiyatlarının təhlili üçün informasiyanın əldə olunmasının təmin edilməsi
- xərclərin (maya dəyərini) və nəticələrin (məhsulun) müqayisə edilməsi əsasında müəssisələrin fəaliyyətinin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi
- məhsulun rentabelliyyətinin və onun səviyyəsini şərtləndirən amillərin müəyyən edilməsi
- müxtəlif məhsul, iş və xidmət növləri vahidinin faktiki maya dəyərini hesablanması